

Videre Uden Vold – en tidlig indsats til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer

Evaluering af interventionsmodellen VUV

*Videre Uden Vold – en tidlig indsats til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer
– Evaluering af interventionsmodellen VUV*

© VIVE og forfatterne, 2025

Evalueringen er udarbejdet af VIVE for Social- og Boligstyrelsen.

Finansiering: Social- og Boligstyrelsen

e-ISBN: 978-87-7582-422-9

Projekt: 302362

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

Vold i nære relationer er et socialt problem, som har alvorlige fysiske, sociale og psykiske konsekvenser for de ramte familier, voldsudsatte og -udøvere. Denne evaluering belyser implementeringen, resultaterne og det forventede ressourceforbrug af en tidlig, forebyggende indsats mod vold i nære relationer – interventionsmodellen *Videre Uden Vold*.

Siden 2002 har der i Danmark været igangsat handlingsplaner til bekæmpelse af vold i nære relationer. Udviklingen af interventionsmodellen *Videre Uden Vold* bidrager med et nyt initiativ i form af et tværsektorielt samarbejde på tværs af politikreds, kommuner og voldsfaglige organisationer.

En stor tak rettes til alle deltagende fagprofessionelle, ledere og borgere, som har stillet sig til rådighed for interview og besvarelsen af spørgeskema. En særlig tak til Janne Bjerre Christensen fra Dialog mod Vold, som har bidraget med sparring i projektperioden. Evalueringen har desuden været i eksternt review, og vi takker de to anonyme reviewere for deres konstruktive kommentar.

Evalueringen er gennemført af projektleder og chefanalytiker Christoffer Scavenius, analytiker Kathrine Schneekloth Friis Nielsen, forsker Alexandrina Schmidt og studentermedhjælper Caroline Vesth Rossen. Evalueringen er bestilt og finansieret af Social- og Boligstyrelsen.

Kræn Blume Jensen

Forsknings- og analysechef for VIVE Social

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	5
Afrapportering	13
1 Indledning	14
1.1 Baggrund for indsatsen og opgavebeskrivelse	15
1.2 Datagrundlag og metode	17
1.3 Anvendte forkortelser og begrebsafklaring	19
2 Implementering af VUV	21
2.1 Borgerens forløb igennem VUV-modellen	21
2.2 Implementering af indsatsens elementer	24
3 Resultater	41
3.1 Den opnåede målgruppe i VUV	42
3.2 Borgererfaringer	54
4 Forventet ressourceforbrug	66
4.1 Voldsfaglige organisationer	67
4.2 Politikreds	68
4.3 Kommuner	69
5 Diskussion og begrænsninger	71
5.1 Diskussion	71
5.2 Begrænsninger	75
5.3 Opsummering	76
Dokumentation	77
6 Metode og data	78
6.1 Spørgeskemaer	78
6.2 Kvalitative interviews	79
6.3 Forventet ressourceforbrug	84
Litteratur	86

Hovedresultater

Formålet med denne evaluering er at undersøge resultaterne af Videre Uden Vold-modellen med fokus på implementering, indsatsens virke og forventet ressourcetilbrug til arbejdet med indsatsen. Evalueringen bidrager med indsigter til det voldsfaglige felt og det professionelle arbejde med vold i nære relationer, samt hvordan et tværsektorielt samarbejde mellem voldsfaglige organisationer, politikreds og kommune fungerer og kan forebygge vold i nære relationer.

Modellen Videre Uden Vold (VUV) består af fire elementer: opkvalificering, opsporing, indsats og opfølgning/brobygning til andre tilbud. Se Figur 1.1. Fundamentet for modellen er en bred opkvalificering af fagpersonale, så de bedre og tidligere kan identificere voldsproblematikker og opspore voldsudsatte og voldsudøvere gennem deres daglige virke. Opsporingen foregår i kommunerne og hos politiet, der indhenter samtykke fra borgeren til at videregive borgerens oplysninger til Lev Uden Vold (LUV). LUV henviser derefter borgerne til et rådgivningsforløb i en af fire voldsfaglige organisationer Mødrehjælpen, Mandecenteret, Dialog Mod Vold (DMV) eller Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK). Hos organisationen begynder borgeren i et rådgivningsforløb på fem samtaler. Hvis det vurderes relevant, kan der efter de fem samtaler bygges bro til et andet tilbud, som passer til borgerens situation.

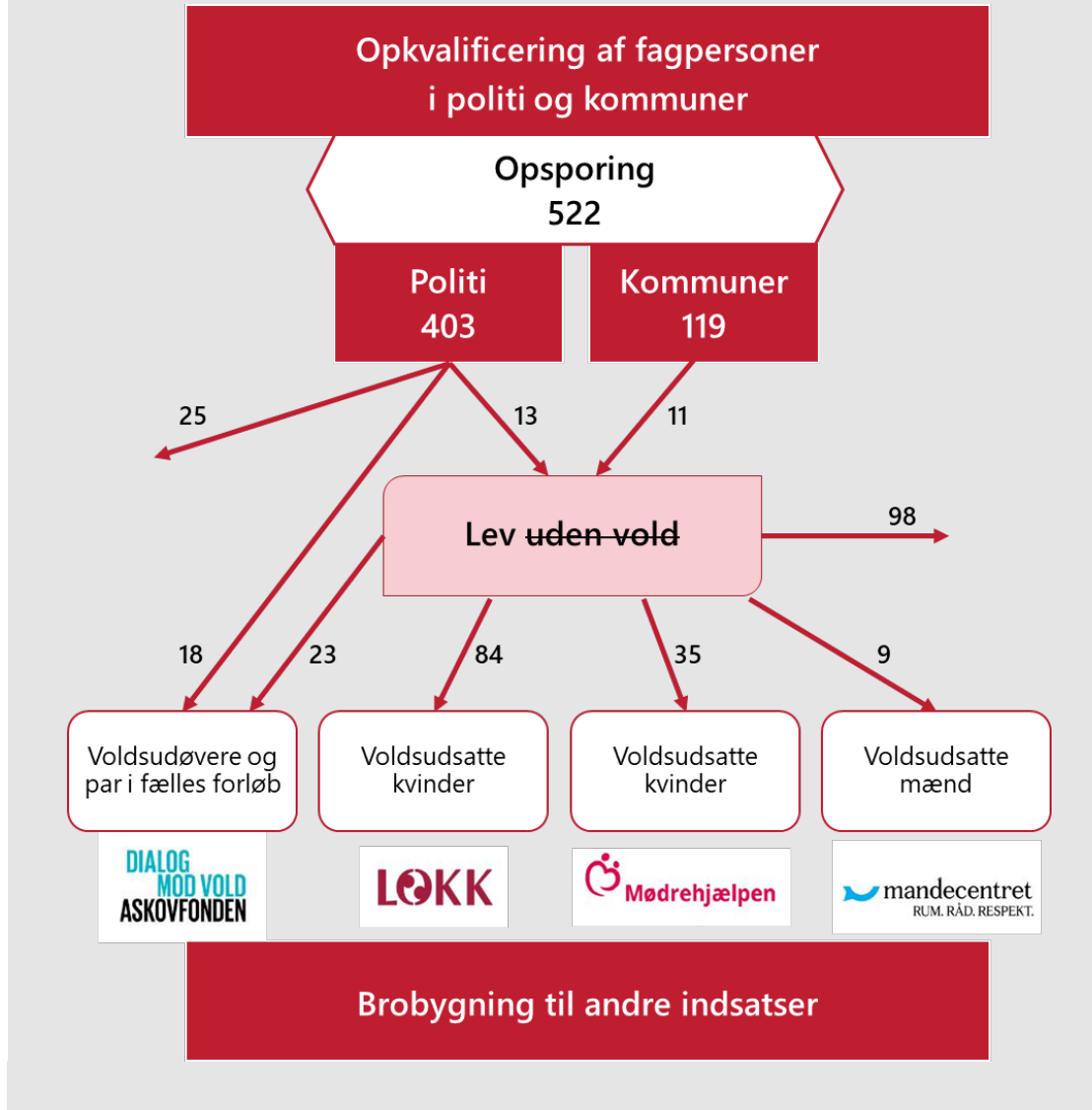
Baggrunden for projektet er et politisk ønske om at styrke den tidlige, forebyggende indsats mod vold i nære relationer, så flere voksne der er udsat for eller udøver vold i nære relationer får hjælp til at komme ud af volden. Behovet for interventionsmodellen og denne evaluering har sit udspring i satspuljeaftalen fra 2012, hvor der på forsøgsbasis blev udviklet og afprøvet en interventionscentermodel i samarbejde med Østjyllands Politikreds og et konsortium bestående af LOKK og DMV. VUV-modellen er en videreudvikling af Østjyllands interventionscentermodel, hvor kommunernes inklusion udgør et nyt led i modellen.

Borgerens forløb igennem modellen

Evalueringen viser, at indsatsen formår at opspore 522 borgere i alt. Der ses også, at opsporingen i politiet når ud til flere borgere (403 borgere) end i kommunerne (119 borgere). Ud af de 522 borgere får 169 borgere tilbudt et rådgivningsforløb, dvs. at 68 % falder fra undervejs.

Borgerens forløb igennem modellen

Denne figur visualiserer VUV-modellens elementer og borgerens forløb igennem modellen.

Note: Tallene bygger på opgørelser indsamlet fra LUV og Københavns Politi til og med september 2024.

Kilde: VIVE.

Implementeringen af indsatsens elementer

Det tværsektorielle samarbejde i et konsortium mellem de fem voldsfaglige organisationer, tre kommuner og en politikreds bidrager med et meningsfuldt samarbejde, som ifølge de interviewede fagprofessionelle er til gavn for det voldsfaglige felt og borgerne.

Opkvalificering: vellykket og meningsfuld, men behov for mere tid

Opkvalificering er et vellykket element i indsatsen, som er udviklet af de deltagende voldsfaglige organisationer undervejs i projektperioden. Målet med dette element har været, at alle medarbejdere, der bidrager til arbejdet i indsatsen, skal tage udgangspunkt i en grundig forståelse af vold i nære relationer, og hvordan man møder borgere, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer. Ifølge denne evalueringens analyser er de involverede fagprofessionelle blevet opkvalificeret i voldsfaglighed, fx ved at have fået fælles forståelse for vold og dennes dynamikker. Erfaringerne med denne del peger på, at den opkvalificerende del især har været givende for kommunale medarbejdere, som er blevet trænet i samtaleteknikker og forståelse af vold og dennes dynamikker.

Imidlertid har kommunens medarbejdere behov for mere tid, fokus, systematisk organisering og ledelsesopbakning omkring den opkvalificerende del. Ledelsesopbakning kan understøtte arbejdet med modellen ved fx afsætte tid til medarbejdernes opkvalificering og sætte det voldsfaglige på dagsordenen samt facilitere en kulturændring i forhold til arbejdet med vold i nære relationer i kommunerne. Politiets medarbejdere efterspørger yderligere viden om udøverperspektivet. Det generelle indtryk er, at der er behov for mere tid til løbende og yderligere opkvalificering pga. fx hyppig udskiftning af medarbejdere i kommunerne.

Opsporing: forskelle mellem politi og kommune men et fælles sprog

Opsporing som element har identificeret voldsudsatte og voldsudøvende og motiveret disse til at tage imod et rådgivningsforløb. *Politiet* har ved hjælp af en specialiseret screeningsenhed systematisk kontaktet borgere, der har været i kontakt med politiets patruljer i mulige sager om vold i nære relationer. For politiet har det vist sig sværere at have samtaler med, opspore og formidle hjælp til voldsudøvere end voldsudsatte. *Kommunerne* har opsporet borgere ved at integrere samtaler og opmærksomhed på vold i deres almene praksis og møde med borgerne. For kommunerne har der vist sig udfordringer i opsporing qua manglende viden om vold og dennes dynamikker samt berøringsangst over for vold i hjemmet. Samtidig har kommunerne manglet ressourcer i arbejdet med indsatsen. På den anden side ser vi også, at politiet og kommunerne gennem VUV-samarbejdet har fået et fælles "sprog" i form af forståelse for vold, dennes dynamikker, hvordan man kan arbejde med volden, samt brugen af fælles risikoværktøj (forkortet version af SARA-V3).

Overgange: modellens mange led kan være en udfordring

Der er generel bekymring blandt de fagprofessionelle aktører i indsatsen, at modellen har for mange led, hvorved der kan ske frafald grundet brud i motivation, sårbarhed ved at genfortælle sin historie og lignende. Vi ser også, at der sker et større frafald fra

opsporing til tilbudt og viderehenvist i forløb. Frafaldet sker fx ved LUV's viderehenvielse af opsporede borgere. Samtidig opleves overgangene mellem modellens led ikke som yderligere problematiske af de borgere, som har deltaget i VIVEs dataindsamling.

Indsats: mangel på fleksibilitet i rådgivningsforløb på fem samtaler

Formålet med indsatsen er at styrke den voldsudsattes og voldsudøverens indsigt i egen situation, viden om vold og dennes mekanismer samt få hjælp til at bryde med volden. Dette sker ved et *rådgivningsforløb* i en af de voldsfaglige organisationer. Forløbet igangsættes hurtigt, efter at borgeren er blevet henvist til et tilbud af LUV, og tager fat på borgerens specifikke voldsproblematik. Borgere, der modtager og afslutter et forløb i VUV, oplever indsatsen som gavnlige, men ønsker et længere forløb. De fagprofessionelle udtrykker også, at de fem samtaler for nogle borgere er nok, men at de ikke slår til for andre. Her savner de professionelle mere fleksibilitet i modellen for at kunne tilpasse forløbet til de enkelte borgeres behov. Derfor viser evalueringen også, at nogle borgere ikke bliver sluppet, før et andet tilbud tager over, og derfor også modtager mere end fem samtaler.

Opfølgning: Behov for andet forløb efter de fem samtaler

Opfølgningselementets formål er at bygge bro til videre hjælp. De voldsfaglige organisationer har brobygget, så borgere fortsatte i andre forløb efter endt rådgivning, såfremt borgeren havde behov for dette. De fleste borgere bliver hjulpet videre til et andet voldsfagligt tilbud. Kommunerne har efterspurgt tilbageløb af viden om borgernes situation og behov efter rådgivningsforløbet, men tilbageløbet har været begrænset grundet kravet om samtykke fra borgerne. På tidspunktet for indsamling af data har der derfor ikke været meget tilbageløb af viden til kommunerne.

Den opnåede målgruppe

Den opnåede målgruppe er kendetegnet ved, at borgerne ofte står i en akut krise og en kompleks situation. Det er de professionelles erfaring, at de har fået fat i en tungere målgruppe, som har sager i kommunen, står uden for arbejdsmarkedet og har ikke selv opsøgt hjælp tidligere. Ifølge de fagprofessionelle er borgerne også kendetegnede ved at være tidligere i deres erkendelse af at have været udsat for eller udøve vold i en nær relation.

Den opsporede målgruppe er der en overvægt af dels kvinder og dels voldsudsatte. Samlet har det været sværere at få fat på voldsudøvere i VUV. En stor del af målgruppen har hjemmeboende børn og har tidligere erfaringer med vold fra

barndommen og tidligere parforhold. I interviewene med fagprofessionelle hører vi tilsvarende om et behov for, at man i rådgivningsforløbet kan arbejde direkte med de børn, der oplever volden.

Interviewdata med fagprofessionelle beskriver, at målgruppen, der er henvist fra politiet, oftere oplever at have været udsat for fysisk vold i en nær relation, og de står typisk i en mere akut situation. Politiet har opsporet borgere i mange forskellige stadier af erkendelsesprocessen i forhold til vold, også nogle, som ifølge de fagprofessionelle, vi talte med, endnu ikke har erkendt voldsproblematikken og derfor ikke er klar til at tage imod en henvisning til VUV. Målgruppen, der er henvist fra kommunen, kendetegnes ifølge de fagprofessionelle oftere ved beskrivelser af psykisk vold i en nær relation og ved at have levet i vold i længere tid, men stadig at være forholdsvis tidligt i deres erkendelsesproces i forhold til at have været udsat for eller have udøvet vold.

Nogle dele af målgruppen er sværere at opspore og motivere. Dette gælder voldsudøvere, borgere der ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere og voldsudsatte mænd. Derudover har VUV svært ved at rumme og tilbyde en passende indsats til de meget sårbare borgere, som har tunge psykiatriske diagnoser, stort misbrug og andre udfordringer, der gør, at deres situation er for ustabil til, at de kan følge et forløb i VUV. Her påpeger en af de voldsfaglige organisationer, at en mulig videreudvikling af indsatsen kunne rumme et samarbejde med et misbrugscenter eller et psykiatrisk center.

Borgererfaringer

De borgere, der indgik i de kvantitative og kvalitative undersøgelser (otte borgerinterviews), giver udtryk for at være overordnet tilfredse med rådgivningsforløbet i VUV og er særligt glade for den anerkendelse og forståelse, de bliver mødt med af de fagprofessionelle i indsatsen. Det er vigtigt for borgerne at blive mødt med forståelse og det, at der tages udgangspunkt i deres egen historie med en relatering til faglig viden om vold og dennes mekanismer.

Borgerne oplever ikke, at overgangene mellem modellens led er problematiske, og særligt samtalen hos LUV fremhæves som en positiv indvirkning på de otte interviewede borgeres motivation.

Det er ligeledes væsentligt, at VUV-forløbet har den betydning for borgerne, at volden er stoppet eller mindsket for de fleste af de borgere, der deltog i spørgeskemaundersøgelsen.

Størstedelen af borgerne beskriver forløbet som kort, men godt, da det for dem fungerer som et springbræt til et andet tilbud.

Forventet ressourceforbrug

Ressourceforbruget giver et bud på de aktiviteter og medarbejdere, som andre voldsfaglige organisationer, kommuner eller politikredse må forvente, hvis de implementerer VUV-modellen. *Kapitel 4* giver en mere detaljeret beskrivelse af medarbejdernes tidsfordeling på aktiviteter.

En voldsfaglig organisation kan forvente at have følgende medarbejdere allokeret: 1) en fuldtidsansat psykolog eller socialrådgiver (37,5 t./uge), som bruger det meste af sin tid på rådgivning, 2) ledere og projektleder (9 t./uge og 19 t./uge), som bruger deres tid på mødeaktiviteter, intern koordinering, administration, m.m., 3) en kommunikations- eller vidensmedarbejder (ca. 9 t./uge), som står for opgaver såsom dataanalyse og kommunikation omkring indsatsen.

En (større) politikreds kan forvente at have følgende medarbejdere allokeret: 1) en leder (ca. 9 t./uge), som bruger sin tid på ledelse, administration, mødeaktivitet og lignende, 2) en konsulent (ca. 9 t./uge), som bruger det meste af sin tid på administration og opkvalificering, 3) screeningsmedarbejdere (fx tre a 37 t./uge hver i en større politikreds), som fordeler deres tid på screening og opkvalificering.

En mindre kommune kan forvente følgende ressourcetræk: 1) en leder (ca. 9 t./uge), som primært bruger sin tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi, opkvalificering m.m., 2) en socialrådgiver (ca. 9 t./uge), som bruger det meste af sin tid på opkvalificering, 3) en sundhedsplejerske (ca. 9 t./uge), som også bruger det meste af sin tid på opkvalificering.

En større kommune kan forvente følgende ressourcetræk: 1) en eller flere ledere (ca. 9 t./uge), som bruger meste af deres tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi, m.m., 2) en eller flere socialrådgivere (37,5 t./uge), som bruger det meste af deres tid på opkvalificering, 3) en eller flere sundhedsplejersker (ca. 9 t./uge eller mindre) som bruger det meste af deres tid på opkvalificering, 4) en eller flere konsulenter (ca. 19 t./uge), som fordeler deres tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi, opkvalificering og intern kommunikation, 5) en eller flere studerende (ca. 19 t./uge), som fordeler det meste af deres tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. og intern kommunikation.

Perspektiver på videre arbejde med VUV-modellen

Evalueringen viser, at samarbejdet imellem voldsfaglige organisationer, kommune og politi bidrager med et større fokus på opkvalificering og opsporing, især i kommunerne. Det større fokus på opkvalificering og opsporing bidrager til at styrke den tidlige og forebyggende indsats mod vold i nære relationer, da flere fagprofessionelle bliver opkvalificeret i at genkende tegn på vold i mødet med borgerne, så flere voksne kan få hjælp hurtigere. Herudover viser evalueringen også, at VUV-indsatsen har betydet, at volden for de fleste af de adspurgte borgere er stoppet eller forbedret. Til slut kan det drages frem, at de fagprofessionelle vurderer, at de får fat i en gruppe voksne, der ikke har opsøgt hjælp selv. Opsamlende i forhold til det politiske opdrag peger evalueringen på, at VUV er et meningsfuldt og kvalificeret tilbud til tidlig opsporing og hurtig hjælp til voksne, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer.

Meningsfulde forløb og ønske om mere fleksibilitet

Evalueringens analyser viser, at det korte, fem-samtalers forløb, som igangsættes hurtigt, er givende for borgerne og kan imødekomme en del af målgruppens behov for enkel, hurtig og meningsfuld hjælp. Analyserne viser dog, at der er behov for fleksibilitet i forløb, således at forløbet kan tilpasses endnu mere til den enkelte borger ved fx tilbyde flere samtaler.

Et fokus på forebyggelse

Aktørerne i indsatsen fremhæver, at flere borgere gennem VUV-modellen er blevet gjort opmærksomme på vold og voldens typer, måske har haft den første samtale om vold med en fagprofessionel eller har fået viden om, hvor hjælpen kan opsøges næste gang. Ved at så disse frø kan modellen bidrage til på den længere bane at forebygge vold i nære relationer.

Nye målgrupper til VUV

Der er nogle målgrupper, som VUV har svært ved at opspore og/eller inkludere. Dette gælder især voldsudøvere, borgere som ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere og voldsudsatte mænd. Her identificeres også muligheden for at inkludere børn mere direkte i indsatsen samt et muligt samarbejde med et misbrugscenter, et psykiatrisk center eller en LGBTQ+-organisation.

Kommune-politi-samarbejde og fokus på opkvalificering

Kommune-politi-samarbejdet har givet et bedre samarbejde om borgeren, fælles sparring om det voldsfaglige og en ensretning af sprog, fx ved brug af fælles risikovurderingsværktøj.

Analyserne viser, at politiet efterspørger mere viden om udøverperspektivet, mens kommunerne har behov for systematisk og løbende opkvalificering af fagprofessionelle i voldsfaglighed.

VUV som sikkerhedsnet for politiet

Analyserne peger på, at VUV er et relevant tilbud for politiet at henvise til i opspøringsarbejdet, hvor politiet kan møde modstand og mistro fra borgere i anmeldelser af voldshændelser. Samtidig fungerer screeningsenheden som et sikkerhedsnet for patruljerne, så borgere, der opspores, ikke bliver tabt, og patruljerne har støtte i at kunne henvise til VUV.

En balance mellem ressourcer og tid

Evaluerings analyser peger på, at der har været en udfordring med at afsætte tid og ressourcer til opkvalificering og opsporing i kommunerne. For eksempel pointer aktørerne, at arbejdet med vold kræver en kulturændring i kommunerne, hvor opkvalificering af medarbejderne prioriteres, og der konkret afsættes arbejdstid til de involverede medarbejdere, så opspøringsarbejdet kan løftes flere steder i kommunernes organisering.

Fakta om evalueringen

Denne evaluering er rekvireret af Social- og Boligstyrelsen og afdækker implementeringen af VUV-modellen, indsatsens resultater og et forventet ressourceforbrug.

Evalueringen bygger på følgende data:

- 110 borgerbesvarelser af et baggrundsskema i begyndelsen af forløbet og 58 borgerbesvarelser af et afslutningsskema ved afslutning af forløb
- 7 gruppeinterviews med fagprofessionelle og ledere i efterår 2023
- 8 enkeltinterviews med fagprofessionelle, 1 fokusgruppe med ledere og 8 interviews med borgere i forår 2024
- Forventet ressourceforbrug fra kommuner, voldsfaglige organisationer og politikreds.

> **Afrapportering**

1 Indledning

Vold i nære relationer har store konsekvenser for voldsudsatte og samfundet (Otto-
sen & Østergaard, 2022; Arroyo et al., 2017). Vold kan eksempelvis have alvorlige
sociale, fysiske og psykiske konsekvenser for voldsudsatte, herunder øget risiko for
udviklingstraumer, depression, angst og posttraumatisk stress (Arroyo et al., 2017;
Deen et al., 2018; Møller, Andersen & Pedersen, 2024; Egeland, Scroufe & Erickson,
1983). Tidlige indsatser, som kan hjælpe med at forebygge vold og bryde volds-
mønstre, vil derfor have stor betydning for voldsudsattes sundhed, uddannelse og
tilknytning til arbejdsmarkedet.

Formålet med Videre Uden Vold (VUV) er at forebygge og reducere vold i nære re-
lationer gennem hurtig hjælp til både voldsudsatte og voldsudøvere. Indsatsen be-
står af fem rådgivningssamtaler, som tilbydes uden ventetid. Målet er at opspore
personer, der er udsat for eller udøver vold tidligt i deres erkendelsesproces af at
være udsat for vold, og give de berørte familier, voldsudsatte og voldsudøvere de
nødvendige redskaber til at stoppe volden. VUV er et konsortium af fem voldsfags-
lige organisationer – Lev Uden Vold, LOKK, Mødrehjælpen, Mandecentret og Dialog
mod Vold – og kommunerne – Frederiksberg, Dragør og Tårnby – samt Københavns
Politikreds. Det tværfaglige konsortium skal sikre, at voldsudsatte og voldsudøvere
opspores og får den tidlige støtte til at forstå, erkende og arbejde med vold og vol-
dens former og mekanismer. VUV-modellen består af fire elementer: opkvalificering,
opsporing, indsats og opfølgning/brøbygning til andre tilbud.

Formålet med denne evaluering er at undersøge resultaterne af modningen af VUV-
modellen. Rapporten bygger hovedsageligt på interviews med fagprofessionelle, le-
dere og borgere over to runder i løbet af projektperioden 2022-2024. Interviewene
suppleres derudover med spørgeskemabesvarelser fra borgere, som har deltaget i
forløbet. Resultaterne kan informere det voldsfaglige felt og det professionelle ar-
bejde. Specifikt svarer evalueringen på følgende spørgsmål:

1. Implementering:

- a. Hvor mange borgere er blevet opsporet, henvist og starter i et rådgiv-
ningsforløb, samt hvor mange borgere er faldet fra undervejs?
- b. Hvordan er indsatsens fire elementer implementeret? Herunder, hvad
der understøtter og udfordrer implementeringen af VUV-modellen.

2. Resultater:

- a. Hvad kendetegner borgerne i den opnåede målgruppe?
- b. Hvilken betydning har VUV-forløbet for borgerne?

3. Ressourceforbrug:

- a. Hvis andre organisationer, kommuner og politikredse ønsker at implementere VUV-modellen, hvilket ressourceforbrug kan de så forvente?

Rapporten er inddelt i tre analysekapitler: *Kapitel 2* beskriver og belyser implementeringsarbejdet med udgangspunkt i organisationers, kommuners og politiets erfaringer. Dette kapitel vurderer først, hvordan indsatsens fire elementer er implementeret og herefter, hvilke drivkræfter og barrierer der var i implementeringsprocessen. *Kapitel 3* dykker ned i indsatsens virke for borgerne og beskriver 1) den opnåede målgruppe og 2) borgernes oplevelse af VUV-forløbet. Dette kapitel bygger hovedsageligt på interviews med borgere, suppleret med spørgeskemaer besvaret af borgerne ved rådgivningsforløbenes opstart og afslutning. *Kapitel 4* beskriver mønstre i det forventede ressourceforbrug ud fra skemaer indsamlet fra konsortiet (dvs. voldsfaglige organisationer, kommuner og politikreds).

Afslutningsvis diskuterer og konkluderer *Kapitel 5* på rapportens analyser. Metode- og datagrundlaget beskrives kort i Afsnit 1.2 og uddybes i *Kapitel 6*. Indledningen afsluttes med en liste over de anvendte forkortelser og begreber i rapporten.

1.1 Baggrund for indsatsen og opgavebeskrivelse

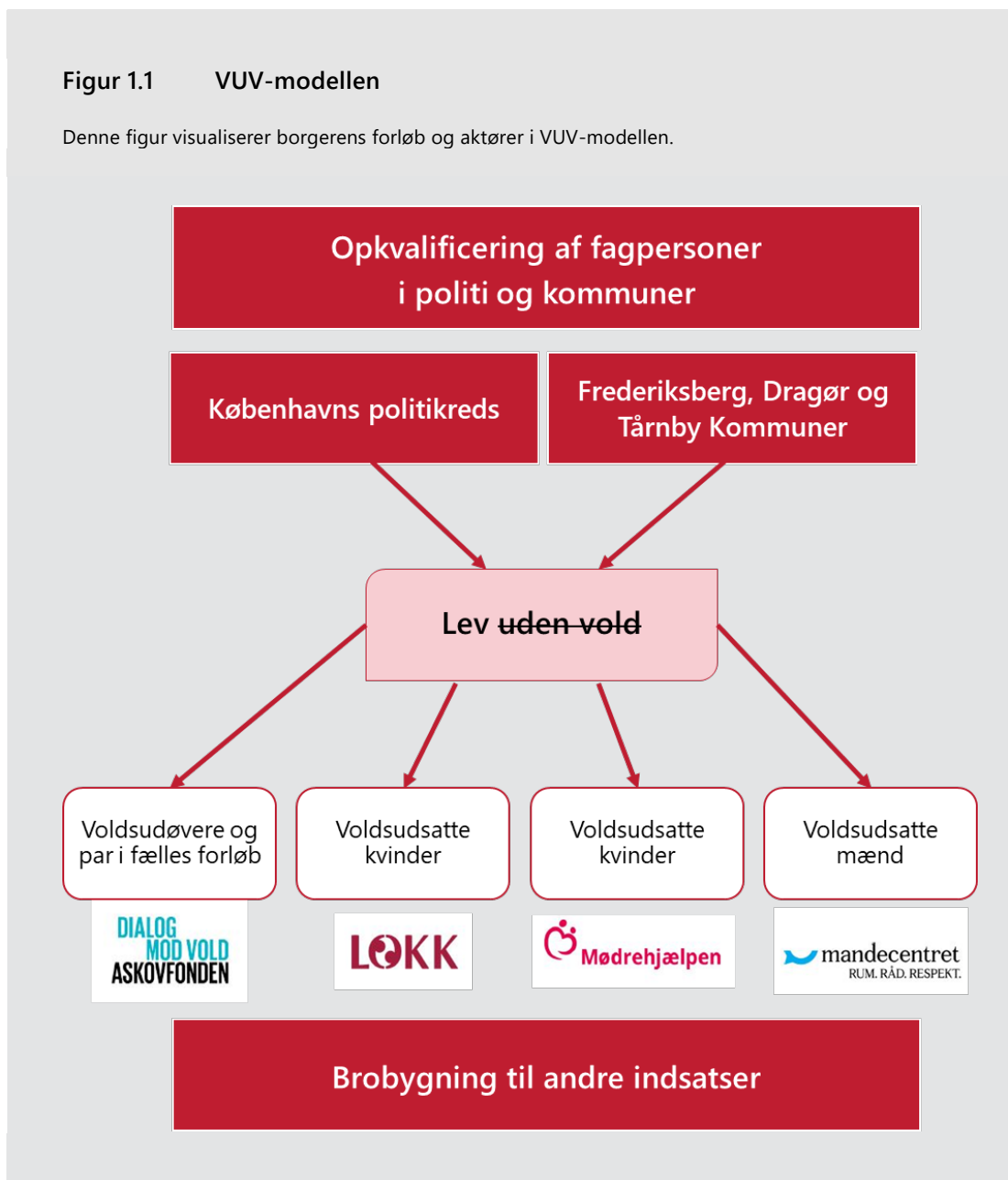
Baggrunden for projektet er et politisk ønske om at styrke den tidlige, forebyggende indsats mod vold i nære relationer, så flere voksne, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer, får hjælp. Danmark har siden 2002 igangsat handlingsplaner og indsatser for at bekæmpe vold i nære relationer (Minister for Ligestilling & Udenrigsministeriet, 2019). Målet er at udvikle og udbrede en interventionsmodel ved at etablere et tværsektorielt samarbejde mellem en politikreds, en eller flere kommuner i politikredsen og et eller flere specialiserede tilbud inden for området for vold i nære relationer. Målet er også at understøtte, at flere voksne, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer, får hjælp til at komme ud af volden på et tidligere tidspunkt, end de ellers ville. Social- og Boligstyrelsen iværksatte derfor en færdigudvikling og evaluering af interventionsmodellen VUV med projektperiode fra 2. kvartal 2022 til og med 4. kvartal 2024.

Oprindeligt har VUV-modellen sit udspring i satspuljeaftalen for 2012, hvor Østjyllands Politikreds, LOKK og DMV på forsøgsbasis udviklede og afprøvede interventionscentermodellen. Et hovedresultat fra forsøget var et behov for tættere samarbejde med kommunerne på det voldsfaglige område (se Socialstyrelsen, 2015). VUV-modellen inkluderer derfor et tværsektorielt konsortium af en politikreds, tre kommunerne og fem voldsfaglige organisationer.

Målsætningen med afprøvningen af VUV er ifølge den oprindelige projektbeskrivelse årligt at opspore 85 voldsudsatte, 25 voldsudøvere og 25 par gennem politi og 65 voldsudsatte, 30 voldsudøvere og 20 par gennem kommunen.

Indsatsen Videre Uden Vold

VUV-modellen visualiseres i Figur 1.1.

Kilde: VIVE.

Opsporingen af borgere foregår i kommunerne og hos politiet. Hos politiet er det screeningsenheden, der ringer borgerne op. I kommunerne integreres opsporingen i det øvrige arbejde. Kommunerne og politi indhenter samtykke fra borgeren til at videregive deres oplysninger til Lev Uden Vold (LUV). LUV kontakter herefter borgeren for en indledende samtale og henviser efterfølgende, hvis vedkommende ønsker det, til et rådgivningsforløb i den af de fire organisationer, der passer bedst til borgerens situation. Specifikt henvises voldsudsatte kvinder til Landsorganisationen for Kvindekrisecentre (LOKK) eller Mødrehjælpen. Voldsudsatte mænd henvises til Mandecenteret. Voldsudøvere og par henvises til Dialog mod Vold (DMV). Politi eller kommuner kan dog henvise en borger direkte til en af de fire organisationerne uden om LUV, hvis der ikke er tvivl om, hvilken organisation borgeren skal modtage et rådgivningsforløb i. For eksempel kan voldsudøvere og par henvises direkte til DMV. Hvis borgeren tager imod henvisningen til en af de fire voldsfaglige organisationer, opstartes VUV-forløbet på fem samtaler. Efter de fem samtaler kan der brobygges videre, så borgeren fortsætter i et andet relevant tilbud, afhængigt af borgerens behov.

Sidst, men ikke mindst indeholder modellen et opkvalificeringselement, hvor fagpersonale opkvalificeres til at opspore voldsudsatte og voldsudøvere og forstå voldsproblematikker. De voldsfaglige organisationer har færdigudviklet opkvalificeringselementet undervejs i projektet og foretaget løbende justeringer i projektperioden. Denne del har også gradvist fyldt mere i løbet af projektperioden.

1.2 Datagrundlag og metode

Rapporten bygger på en række metoder, som tilsammen udgør evalueringsdesignet og besvarer de tre evalueringsspørgsmål om implementering, resultater og omkostninger. Evalueringsdesignet operationaliserer det politiske opdrag om, at flere voksne, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer, får hjælp til at komme ud af volden, ved at indsamle spørgeskemadata og interviews fra borgere og fagprofessionelle. Dataindsamlingen fra borgerne undersøger ændringer i deres voldsituation som følge af et VUV-forløb. Dataindsamlingen med fagprofessionelle og ledere undersøger deres vurdering af, hvorvidt og hvordan VUV-modellen kan hjælpe flere voksne, der er udsat for eller udøver vold i nære relationer.

Her giver vi en kort beskrivelse af data og metoder. En detaljeret beskrivelse findes i Kapitel 6.

Dataindsamlingen foregik løbende i projektperioden (se Boks 1.1). Spørgeskemaer til borgerne blev indsamlet løbende via fagprofessionelle i de voldsfaglige organisationer fra januar 2023 til 1. september 2024. Da projektet løb indtil 1. januar 2025, betyder dette, at arbejdet med indsatsen fortsatte i 4 måneder efter endt dataind-

samling. Datamaterialet siger derfor ikke noget om eventuelle forandringer og eventuel udvikling i de sidste 4 måneder af projektperioden. Interviews med fagprofessionelle, ledere og borgere foregik over to runder: første runde i efteråret 2023 og anden runde i foråret 2024. I forbindelse med anden interviewrunde indsamlede vi også skemaer fra de involverede organisationer og kommuner samt politikredsen over et forventet ressourceforbrug.

Boks 1.1 Datakilder

Evalueringen bygger på følgende datakilder:

- Spørgeskemaundersøgelse blandt borgere
 - Baggrundsskema i begyndelsen af forløbet
 - Afslutningsskema ved afslutning af forløbet.
- Kvalitative interviews
 - RUNDE 1: syv gruppeinterviews med fagprofessionelle og ledere i implementeringsrunden
 - RUNDE 2: syv interviews med fagprofessionelle, én fokusgruppe med ledere fra alle deltagende aktører og otte interviews med borgere.

Forventet ressourceforbrug indsamlet fra organisationer, kommuner og politikreds.

Spørgeskemaer

Spørgeskemadata indhentes med to skemaer. Borgerne udfylder et *baggrundsskema* i begyndelsen af rådgivningsforløbet og et *afslutningsskema* ved afslutningen af forløbet. Borgerne må gerne få hjælp til dette af professionelle, og det er de professionelle, som faciliterer, at skemaerne bliver givet til borgerne. Baggrundsskemaet behandler fx borgernes tidligere oplevelser med vold, voldens varighed, børn i situationen m.m., mens afslutningsskemaet fx behandler borgerens tilfredshed med VUV-forløbet, og om man mener, at volden er fortsat eller stoppet. Vi har opnået 110 besvarelser på baggrundsskemaet og 58 besvarelser på afslutningsskemaet. Antallet af besvarelser af hvert spørgsmål er dog svingende for begge spørgeskemaer, da ikke alle respondenter har besvaret alle spørgsmål i skemaet. Spørgeskemadata anvendes derfor alene deskriptivt og som et supplement til de kvalitative interviews.

Interviews

De kvalitative interviews giver et indblik i indsatsens implementering og de fagprofessionelles arbejde med indsatsen. Første runde af interviews fokuserede på de fagprofessionelles og lederes oplevelse med implementeringen af indsatsen, mens anden runde dels handlede om de professionelles arbejde med selve rådgivningsforløbet og mødet med borgerne og dels handlede om borgernes perspektiv på og oplevelse med VUV-forløbet. I analysen af interviewene er kommunerne ikke angivet ved navn og direkte henvisninger, så de fagprofessionelles udsagn ikke direkte kan føres tilbage til konkrete professionelle og konkrete borgere. Tilsvarende er alle borgere givet pseudonymer, og genkendelige dele af deres historier er blevet ændret, således at borgerne heller ikke kan genkendes.

Forventet ressourceforbrug

Oplysninger om forventet ressourceforbrug supplerer interviewene og giver et bud på kernemedarbejderes forventede samlede timeforbrug og fordeling af tid på hovedaktiviteter. Analysen giver specifikt et bud på, hvilke ressourcer og omkostninger et andet konsortium af organisationer, kommuner og politikreds må forvente, hvis de implementerer VUV-modellen. Resultaterne af analysen oplister ikke et konkret budget med krone og øre, men derimod forventet medarbejderallokering og timeforbrug, som andre organisationer, kommuner og politikredse kan tage udgangspunkt i.

1.3 Anvendte forkortelser og begrebsafklaring

VUV: Videre Uden Vold

DMV: Dialog mod Vold

LOKK: Landsorganisationen for Kvindekrisecentre

LUV: Lev Uden Vold

SARA-V3: Henviser til Spousal Assault Risk Assessment – version 3, som er et risikovurderingsværktøj og kursus. SARA-V3 har ikke været en del af VUV-indsatsen, men nogle af aktørerne har brugt risikovurderingsværktøjet i en tilpasset version.

Voldsudsat og voldsudøver: Vi vælger at benytte disse betegnelser til at beskrive hhv. personer udsat for vold og personer, der udøver vold, samt de borgere, der både er voldsudsatte og voldsudøvende.

Vold i nære relationer: Vi vælger at benytte denne betegnelse gennemgående i rapporten som en samlende betegnelse for oplevelsen af vold fra partner, i familie, venner eller andre nære typer for relationer.

Erkendelsesproces: I denne rapport henviser erkendelsesprocessen dette til den proces, man går igennem, når man erkender, at det, man har været udsat for eller har udøvet, er vold. Da dette er en proces, betyder "tidligt i erkendelsesprocessen" derfor, at en borger er tidligt i erkendelsen af, at vedkommende har været udsat for eller har udøvet vold.

Denne definition er udledt af de fagprofessionelles egne beskrivelser og definitioner af, hvad det betyder, når man opsporer borgere tidligere. Definitionen kan være, men er ikke nødvendigvis relateret til, hvor længe volden har stået på. Volden kan eksempelvis have stået på længe, uden at borgeren har erkendt volden. Rapportens definition af "tidligt i erkendelsesprocessen" tager således udgangspunkt i de fagprofessionelles definition af at have nået borgere, der ikke "er blevet nået før, og som ikke selv har ringet for at bede om hjælp" (LOKK, runde 2), og derfor er "tidligere i deres egen proces i forhold til at række ud efter hjælp" (LOKK, runde 2).

Aktører: Henviser til alle involverede organisationer i indsatsen, dvs. voldsfaglige organisationer, politi og kommune på én gang. Når der beskrives en af disse involverede organisationer bliver disse tydeligt benævnt som voldsfaglig organisation, politi eller kommune.

Konsortium: Henviser til den tværgående organisering mellem de involverede aktører – LUV, LOKK, DMV, Mødrehjælpen, Mandecenteret, de tre kommuner og politikredsen.

Fagprofessionelle: Dækker over socialrådgivere og sagsbehandlere (kommuner), socialrådgivere og psykologer (voldsfaglige organisationer) og screeningsmedarbejdere i et specialiseret team med fokus på opsporing og forebyggelse af vold i nære relationer (politi).

2 Implementering af VUV

Dette kapitel fokuserer på indsatsens implementering. Kapitlet beskriver primært implementering af modellens fire elementer. Undervejs folder vi kerneelementerne ud med konkrete eksempler fra praksis. Kapitlet besvarer følgende evalueringsspørgsmål:

1. Hvor mange borgere er blevet opsporet, henvist og starter i et rådgivningsforløb, samt hvor mange borgere er faldet fra undervejs?
2. Hvordan er indsatsens fire elementer implementeret? Herunder, hvad understøtter og udfordrer implementeringen af VUV-modellen?

Kapitlet er inddelt i to underafsnit. Første afsnit giver et samlet overblik over borgernes forløb gennem modellen og beskriver, hvor mange borgere der er opsporet, henvist og starter i et rådgivningsforløb. Andet afsnit gennemgår de fire elementer i modellen i hver deres afsnit, med tilføjelse af overgange i modellen, og består derfor af følgende underafsnit: opkvalificering, opsporing, overgange, indsats og opfølgning. Undervejs beskriver vi løbende de fordele og udfordringer, der har været ved samarbejdsmodellen, og hvordan det har været understøttende eller hindrende for implementeringen af modellens fire elementer.

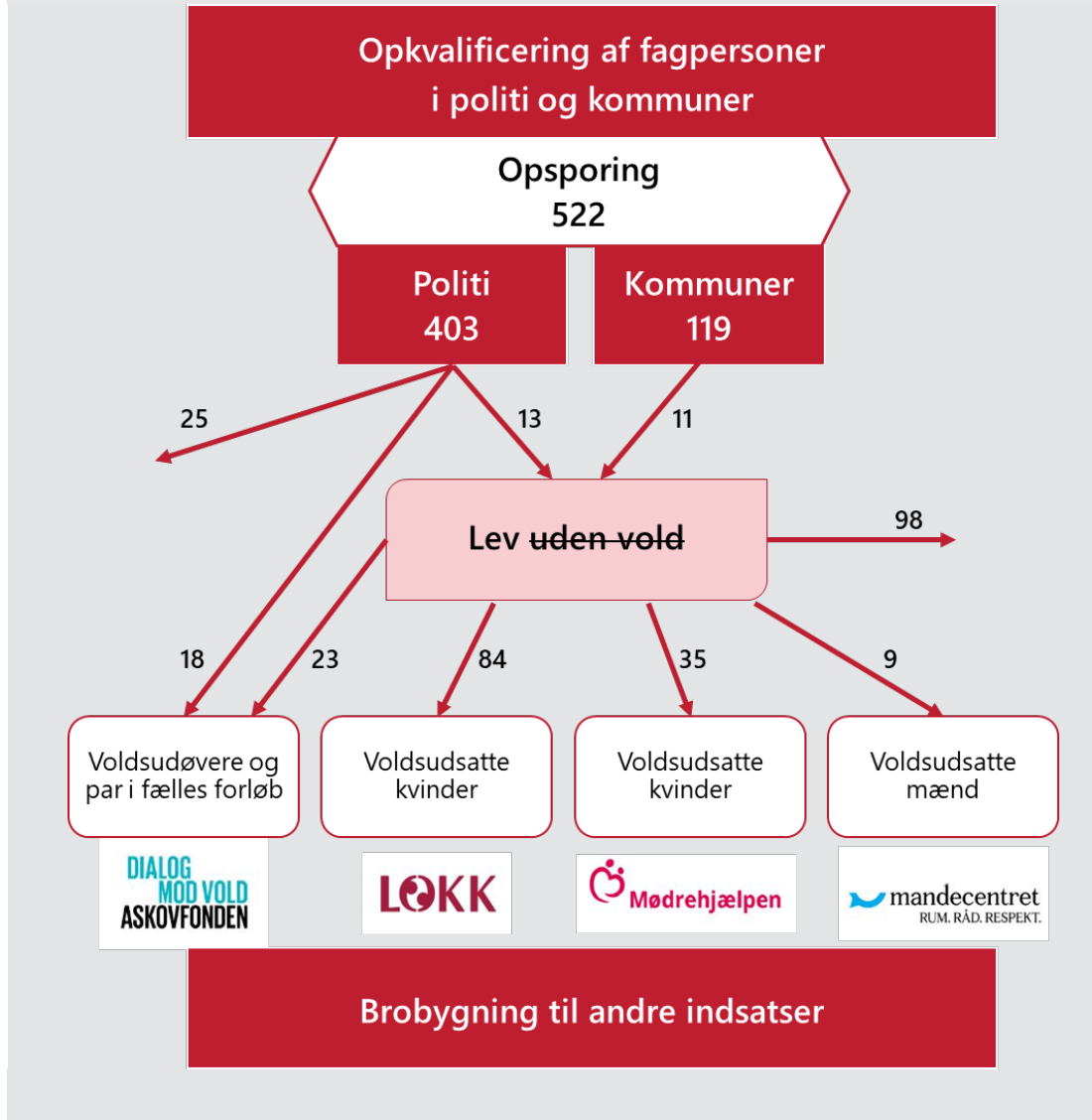
Empirisk bygger dette kapitel primært på gruppeinterviews med fagprofessionelle og ledere i de voldsfaglige organisationer, kommuner og politiet. Fund fra interviews er understøttet af data fra spørgeskema og opgørelser fra organisationer. (Se Boks 1.1.) Analysen er gennemført tematisk på tværs af første og anden runde interviews og fremhæver gennemgående temaer i materialet. Specifikt fremhæver analysen aktiviteter, som understøtter implementering af indsatsens elementer. Dette uddybes med fagprofessionelles erfaringer med indsatsen, herunder den indsigt og læring, de har fået ved at have arbejdet med modellen i projektperioden.

2.1 Borgerens forløb igennem VUV-modellen

Indsatsens forløb er visualiseret i Figur 2.1, som opsamler, hvor mange borgere der er blevet opsporet, henvist og starter i et rådgivningsforløb, samt hvor mange borgere der er faldet fra undervejs. Denne oversigt baserer sig på LUV's og politiets opgørelser (til og med september 2024).

Figur 2.1 Forløbsdiagram i Videre Uden Vold

Figuren viser, hvor mange borgere der er blevet opsporet og henvist til et rådgivningsforløb i VUV, samt hvor mange borgere der er faldet fra undervejs.

Anm: Figuren er baseret på opgørelser fra Lev Uden Vold og Københavns Politi til og med september 2024.

Kilde: VIVE.

I Figur 2.1 ses, at der pr. september 2024 i alt er opsporet 522 borgere, hvoraf 403 er opsporet i politiet, mens 119 er opsporet i kommunerne. Ud af de 403 borgere, der er opsporet i politiet, har 130 borgere givet samtykke til at blive henvist til LUV, mens 255 borgere ikke har givet samtykke til at blive henvist til LUV. Borgere, der ikke samtykker, har i stedet fået udleveret et visitkort, så de selv kan kontakte LUV. Vi ved ikke om disse 255 borgere ender med at kontakte LUV eller et andet voldsfagligt tilbud. Derudover har politiet henvist 18 borgere direkte til Dialog Mod Vold.

Disse borgere har derfor været inden for DMV's målgruppe, dvs. at de er voldsudøvere eller par.

I alt har 249 borgere således givet samtykke til at blive henvist til og har taget imod en opringning fra LUV. Ud af disse 249 borgere, er der 98 borgere (39 % frafald), der ikke bliver henvist til et rådgivningsforløb i en af de fire voldfaglige organisationer.

LUV henviser i alt 151 borgere til et rådgivningsforløb: 23 borgere til DMV (hertil 18 borgere henvist fra politi), 84 borgere til LOKK, 35 borgere til Mødrehjælpen og 9 borgere til Mandecentret. Blandt de 522 opsporede borgere bliver $151 + 18 = 169$ borgere altså tilbudt et rådgivningsforløb, mens 353 borgere (68 %) falder fra undervejs gennem modellens led.

2.1.1 Den oprindelige målsætning: sammenligning og frafald

Målsætningen i VUV's oprindelige projektbeskrivelse er, at politiet skal opspore og tilbyde rådgivning til 270 borgere i alt over den samlede toårige driftsperiode. Politiet har opsporet 403 borgere, hvilket er 133 borgere flere end estimeret ved projektets begyndelse. Kommunerne skal ifølge målsætningen opspore og tilbyde rådgivning til 230 borgere i alt over den samlede toårige driftsperiode. Kommunerne har opsporet 119 borgere, hvilket er 111 borgere færre end estimeret. Dette tyder på, at opsporingen i kommunerne har været sværere end antaget. Samtidig lød det oprindelige samlede estimat af opsporede borgere, der fik tilbudt et rådgivningsforløb, på 540 borgere. Her ser vi, at der kun er 18 borgere til forskel for den opnåede opsporede gruppe.

Målsætningen omfattede dog både opsporet og tilbudt rådgivningsforløb. Hvis vi ser på, hvor mange der samlet set ender med at modtage et rådgivningsforløb, ser vi, at der sker et større frafald, hvor 169 borgere i alt ender med at få tilbudt et rådgivningsforløb.

Frafaldet af borgere igennem modellens led kan skyldes flere ting, og vi kan ikke entydigt konkludere på grundene hertil. Der skal først og fremmest meget til for at tage imod og være klar til at indgå i et rådgivningsforløb. Frafaldet kan fx være forårsaget af, at modellen har mange led, før borgeren når frem til at blive tilbudt et forløb. Frafaldet i ledet fra politi til LUV kan skyldes, at det for disse borgere er for tidligt at tage imod en henvisning, hvis de endnu ikke er nået til en erkendelse af, at det, de har været udsat for, er vold. Frafaldet i ledet fra LUV til forløb i de voldfaglige organisationer kan skyldes, at borgeren ikke har ønsket et forløb, at LUV ikke kunne opnå kontakt til borgerne, eller at borgeren ikke har været parat til at modtage et opkald. Det er ydermere en kompleks og sårbar borgergruppe at arbejde med, og det er et vigtigt resultat af indsatsen, at 169 borgere er klar til at tage imod

et forløb. Hertil er et andet udfald af indsatsen, at 522 borgere bliver opsporet og gjort opmærksomme på mulighederne for at søge hjælp, hvilket er et vigtigt led i et forebyggende arbejde.

2.2 Implementering af indsatsens elementer

De involverede aktører udtrykte, at de ikke vurderede, at implementeringsarbejdet var fuldt afsluttet på tidspunktet for den sidste runde interviews: "(...) *men der er stadig en fornemmelse af, at det ikke er fuldstændig 'i drift'. Det har været et udviklingsprojekt, og der har været mange ting, der skulle justeres undervejs*" (DMV, runde 2). Ifølge aktørerne, skyldtes dette, at det har taget længere tid end forventet at komme på plads i indsatsen og organisere samarbejdet i konsortiet. Samarbejdsmodellen er samtidig en forudsætning for arbejdet med implementering og drift af VUV-modellen. På trods af, at det har taget tid at komme på plads i modellen og justere samarbejdet, har aktørerne også gjort vigtige erfaringer.

De involverede aktører i indsatsen fremhæver især, at den tværgående organisering af indsatsen har været en styrke, idet den brede repræsentation af voldsfaglige organisationer, kommuner og politikreds har givet nye muligheder for arbejdet med det voldsfaglige. Repræsentanter fra LOKK udtrykker eksempelvis: "*Det, at man repræsenterer forskellige organisationer og kan supplere hinanden, er en styrke*". De voldsfaglige organisationer fremhæver særligt styrken i, at lære hinanden bedre at kende, erfaringsudveksle og få forståelse for hinandens praksis. Det beskrives sådan, at de voldsfaglige organisationer har "*åbnet nogle døre på tværs*" (fokusgruppe, runde 2) og har "*meget at lære fra hinanden*" (LOKK, runde 1). Mandecenterets repræsentanter udtrykker således:

Det der med at "gå i byen sammen", altså det med netop at samarbejde, fordi vi jo i sektoren har haft mange forskelligheder, men det at man både over for kommuner, men også over for politiet kan gå ud som samlet sektor og sige, "vi har tilbud til både udøvere og udsatte, tilbud til mand, til kvinde", den signalværdi, der er i det, giver også mening i forhold til projektet. (Mandecenteret, runde 1)

Samarbejdet mellem de fem voldsfaglige organisationer giver således ifølge aktørerne mulighed for at formulere et samlet budskab omkring vold og giver den fordel, at de voldsfaglige organisationer samles og fremstår som en samlet sektor. Det tværsektorielle samarbejde opleves på tværs af aktørerne som meningsfuldt og som noget, der understøtter implementeringen af indsatsen og det voldsfaglige arbejde.

Det tværsektorielle samarbejde har dog været presset på tid. Aktørerne i indsatsen fremhæver, at en af grundene til, at de selv ikke mener at være kommet ud af implementeringsdelen på tidspunktet for sidste runde interviews (september 2024) er, at der fra starten var medregnet for lidt fælles udviklingstid. For lidt tid sat af til at finde ud af at organisere samarbejdet på tværs har for eksempel betydet, at det har taget meget tid at komme på plads, da *"det hele skulle bygges op fra bunden"* (DMV, runde 2). Meget har været lagt op til fælles udvikling, hvilket tager tid, som der ikke blev tildelt eller indtænkt i projektets opstart. Samtidig har der været mange rundt om bordet til at arbejde med enkelte led i modellen. Det har for eksempel taget tid at skabe fælles procedure for kompetenceudvikling, således at skel i organisationernes forskelligartede mærkesager og formål kunne tænkes samlet.

Det tværsektorielle samarbejde er baggrunden for arbejdet med implementeringen af indsatsens elementer. I de følgende fem afsnit vil vi gennemgå indsatsens elementer.

Boks 2.1 opsamler imidlertid hovedkonklusionerne for implementeringen af indsatsens elementer.

Boks 2.1 Implementering af Indsatsens elementer

Opkvalificering er et vellykket og meningsfuldt element i indsatsen, hvor de involverede fagprofessionelle er blevet opkvalificeret i voldsfaglighed, fx ved at have fået fælles forståelse for vold og en "ensretning af sprog". Der er dog stadig behov for mere tid til løbende og yderligere opkvalificering, især i kommunerne.

Opsporing har identificeret voldsudsatte og voldsudøvende og motiveret disse til at tage imod et rådgivningsforløb. Politiet og kommunerne har ved samarbejdet fået et fælles "sprog" i form af forståelse for vold, dennes dynamikker m.m.

- I politikredsen er opsporingen foregået systematisk ved gennemgang af døgnrapporter. Politiet har sværere ved at have samtaler med, opspore og formidle hjælp til voldsudøvere.
- I kommunerne er opsporingen foregået ved at integrere samtaler og opmærksomhed på vold i almen praksis og mødet med borgerne. Opsporingsarbejdet har været begrænset af udfordringer med manglende viden om vold og dennes dynamikker, berøringsangst over for vold i hjemmet og derfor mangel på en kulturændring i kommunerne, samt udfordringer i den

interne organisering af modellen i kommunerne. Her spiller ledelsesopbakning en betydningsfuld rolle.

Overgange mellem modellens led udgør en bekymring for de fagprofessionelle i indsatsen, da for mange led kan hindre borgerens motivation. Særligt diskuteres LUV's rolle. Samtidig opleves overgangene mellem modellens led ikke som yderligere problematiske af de borgere, som har deltaget i VIVEs dataindsamling.

Indsats indeholder et rådgivningsforløb på fem samtaler, som igangsættes hurtigt, efter at borgeren er blevet henvist til et tilbud af LUV. Her savnes fleksibilitet i at kunne tilbyde mere end fem samtaler til nogle borgere. De fleste borgere oplever, at deres situation er forbedret efter at have modtaget et rådgivningsforløb i VUV, men at de fortsat har behov for mere hjælp.

Opfølgning er implementeret ved, at rådgiveren brobygger til et andet tilbud, hvor borgeren kan fortsætte efter endt forløb, hvilket lykkes for de flestes vedkommende. Opfølgning består også af eventuelt tilbageløb til kommunerne, som har været begrænset grundet kravet om samtykke fra borgerne.

2.2.1 Opkvalificering

Opkvalificering består af webinarer om samtaleteknik, temadage, heldagsseminarer, særskilte sessions og lidt tid til rollespil for at øve det at tale om vold i praksis. Fokus har været på opbygning af viden om vold, og hvordan forskellige voldsformer kan se ud i hverdagssammenhænge. Hertil har nogle organisationer såsom DMV og Mandecenteret fået mulighed for at skabe yderligere opmærksomhed på voldsudøvere og mænd, der er udsat for vold. De professionelle beskriver, at disse sessions og webinarer typisk varede 1-3 timer og op til en hel dag. De voldsfaglige organisationer har udviklet, gennemført og koordineret opkvalificeringen.

Opkvalificeringen af de fagprofessionelle fremstår som en vellykket del af modellen, som aktørerne har nydt godt af. Her fremhæves særligt, at de fem voldsfaglige organisationer har været gode til at samle deres forskellige udgangspunkter og erfaringer i fælles temadage, webinarer og andre oplæg. På den anden side har der været et større behov for opkvalificering af fagprofessionelle end først antaget, og de voldsfaglige organisationer fortæller, at de har brugt flere ressourcer på at implementere dette element end forventet. Generelt efterspørges derfor mere tid og flere ressourcer til opkvalificering, da det på tværs af aktørerne vurderes som et nødvendigt led i arbejdet med vold i nære relationer.

Opkvalificering i politi: efterspørgsel efter udøverperspektivet

Politiet har allerede før projektet investeret ressourcer i, at medarbejdere er rustet til at tale om og arbejde med vold i nære relationer. Hos politiets screeningsmedarbejdere, der ringer ud og opsporer borgere til indsatsen, har der været efterspørgsel efter mere viden om udøverperspektivet. Helt konkret handler dette for de voldsfaglige organisationer om at give screeningsmedarbejdere en forståelse for voldsudøverens perspektiv: *"(...) at det er enormt skamfuldt for de fleste at udøve vold, så hvordan kan man møde folk i øjenhøjde og være opmærksom på ikke selv at udskamme. (...) så have den menneskelige information med sig, når man ringer ud"* (DMV, runde 2). Interviewmaterialet indikerer, at politiet har nemmere ved at formidle hjælp til den voldsudsatte kvinde, men har sværere ved at formidle hjælp til den udøvende mand, også fordi voldsudøvelse er en kriminel handling. Denne problematik behandles videre i opsporingsafsnittet, Afsnit 2.2.2.

Opkvalificering i kommuner: mere tid og ledelsesopbakning

Opkvalificeringen har været givende og meningsfuldt for kommunerne. Her var oplæggene fra de voldsfaglige organisationer primært målrettet og tilpasset til det team/den afdeling, som organisationerne var ude ved, såsom integrationsafdeling, beskæftigelsesenhed eller sundhedspleje. Formålet med oplæggene har været at skabe opmærksomhed omkring projektet i kommunernes forskellige afdelinger, samt at opkvalificere kommunens medarbejdere i forhold til, hvordan de kan gribe vold i nære relationer an, og hvad de skal være opmærksomme på. Kommunens medarbejdere skal have viden om mange områder, hvilket gør, at viden om vold i nære relationer kun nogle gange eller slet ikke er i fokus, da kommunale afdelinger har et andet primært fokus, såsom beskæftigelse. Hertil argumenterer professionelle fra kommunen, som har været nøglepersoner på arbejdet i indsatsen, at det kan være vigtigt at spørge ind til vold i nære relationer, selvom man fx arbejder med beskæftigelse, da vold i en nær relation kan være barrieren for, at borgeren kommer i job. Meget af opkvalificeringsarbejdet har derfor handlet om samtaleteknikker og viden om vold og dennes dynamikker.

I forhold til arbejdet med den opkvalificerende del i kommunerne oplever aktørerne, at der har været uoverensstemmelse mellem mængden af aktiviteter og tilgængelig tid. Der er en udfordring i, at de kommunale medarbejdere mangler viden om vold og erfaring med at arbejde med det voldsfaglige, men samtidig oplever, at det er svært at prioritere og sætte tid af til opkvalificerende aktiviteter. Viden og kompetenceudvikling er imidlertid nødvendig for kommunernes arbejde med VUV, men 2 år vurderes af aktørerne som ikke nok i forhold til at "massere" (Organisationerne, runde 1) den nødvendige opkvalificering ind i kommunerne. De voldsfaglige organisationer udtrykker også, at der har været begrænset mulighed for at træne medarbejderne i kommunerne grundigt til at

spørge ind til vold, da opkvalificeringsoplæggene har haft en kortere varighed. En større implementeringsudfordring ligger derfor i mangel på tid i kommunen til at opkvalificere medarbejderne til at arbejde med voldsområdet, som desuden kræver ledelsesopbakning: "(...) at få ledelsesniveauet til at synes, [at opkvalificering] er relevant nok til, at folk skal bruge tid på det og ikke nogen andre opgaver, det er virkelig vigtigt" (DMV, runde 2). Kommunens medarbejdere har eksempelvis svært ved at tage en hel dag ud til opkvalificering, da denne tid går fra deres øvrige arbejde med borgerne i en hverdag, som i forvejen er presset på tid. Ydermere spiller hyppig udskiftning af personale, omfanget af faggrupper og lignende i kommunerne også ind i implementeringen af opkvalificeringsdelen og kan udgøre en udfordring.

De voldsfaglige organisationer fremhæver, at det er vigtigt, at kommunerne har noget at henvise til, såsom VUV, da borgerne ellers risikerer at blive opsporet, men ikke blive henvist videre. I kommunerne er der derfor både en udfordring med at finde tid til opkvalificering, så medarbejderne kan opspore voldsudsatte og voldsudøvende borgere, og et etisk dilemma i, at de opsporede borgere skal henvises til meningsfulde og virksomme indsatser.

Samarbejde mellem kommune og politi: en ensretning af sprog ved fælles opkvalificering

Samarbejdet mellem kommune og politi har bidraget med nye indsigter såsom en grundigere voldsforståelse, fordi mange erfaringer og målgrupper rummes i den opkvalificerende del, som de voldsfaglige organisationer står for. Repræsentanter fra kommunen fremhæver en vigtig konsekvens af samarbejdet i form af en ensretning af sproget omkring voldsfaglig viden, fx fælles forståelse af voldsdynamikker eller brug af samme type test af risikofaktorer (SARA-V3):

Også det der med, at vi har en fælles forståelse af vold, og netop det der med, at vi kan have kvinder, hvor politiet er sådan, "nu er vi kommet derud for tredje gang, hvorfor fanden går hun ikke bare fra ham?" Der har vi bare fået en kontakt ind til folk [ved politiet], der godt forstår de voldsdynamikker, der kan være (...) de indgange ind til hinanden, dem havde vi ikke før. Så der var jeg superafhængig af, at dem, der tog telefonen, og den efterforsker, jeg lige ramte, havde den samme forståelse (...). Og vi har fået lov til i vores team at tage SARA-V3 [et kursus i risikovurderingsværktøjet], som politiet jo også er tvunget til nu, så vi får mere det samme sprog, og vi kan tale ind i de risikofaktorer, de også arbejder med. Og det har været fuldstændig fantastisk. (Kommune, runde 1)

I ovenstående citat ser vi en ensretning af "sprog" såsom en fælles forståelse af vold og dennes dynamikker og brug af samme værktøjer, såsom SARA-V3 (et værktøj og

kursus i risikovurdering, som fx politiet bruger i en forkortet version), hvilket giver den fordel, at kommunerne og politiet nemmere kan samarbejde og vurdere sagerne på fælles grundlag. Dette ligger imidlertid op ad den opsporende indsats, som vi beskriver i følgende afsnit.

2.2.2 Opsporing

Den opsporende indsats foregår hos politiet og kommunen med formålet om at identificere voldsudsatte og voldsudøvere og motivere disse til at tage imod et forløb. Flere fagprofessionelle beskriver opsporingsarbejdet som at have "sået frø" hos mange, også dem, som måske ikke er startet i forløb, men har haft den indledende samtale omkring volden:

Jeg tænker, at vi har sået en masse frø hos en masse mennesker, og i virkeligheden tror jeg oprigtigt på, at hvis vi tør at spørge borgerne ind til det, er vi allerede med til at gøre noget for dem – at vi ser, at det, du bliver udsat for, ikke er okay, og at der er et professionelt menneske, der italesætter det. Det kan så godt være, at de ikke er klar til at gøre noget ved det, men så bilder jeg mig selv ind, at det er de måske om 1 år eller 2 år. Og så kan det godt være projektet ikke er der, men så tror jeg alligevel, at det for nogles vedkommende er nok til, at de googler eller går tilbage til en fagperson og spørger om det. (Kommune, runde 2)

Disse mikroændringer i holdninger og opfattelse, som ikke kan måles i tal, men kan udgøre forandringer på længere sigt for borgere, der udsættes for eller udøver vold i nære relationer, fremstår i interviewene med kommunerne og de voldsfaglige organisationer som en vigtig del af opsporingsindsatsen.

Det opsporende arbejde i politiet: fokus på sprog og screeningsenhed som sikkerhedsnet

Hos politiet foregår opsporingen systematisk ved, at en screeningsenhed gennemgår døgnrapporter fra dagen før og ringer op til de sager, hvor der har været vold i en nær relation. Politiet udtrykker, at de hovedsageligt opsporer borgerne tidligt i deres erkendelsesproces af at være udsat for eller udøve vold, da de ofte kommer ud til akutte sager med en voldsudsat og voldsudøvende part.

Når en medarbejder fra screeningsenheden ringer op, afholder de en indledende psykosocial samtale med borgeren og præsenterer muligheden for at henvise til LUV. Ifølge screeningsmedarbejderne kan det udfordrende ved denne type samtale være motivation, da borgerne ikke nødvendigvis selv har bedt om hjælp, når screeningsenheden ringer. At tale om vold kan opleves inkriminerende, og derfor kan det

være svært at motivere borgere til at tage imod henvisningen til LUV. I samtalen er der ifølge screeningsmedarbejderne fokus på at gøre borgerne opmærksomme på, hvad der er sket i hændelsen. Det kan være nemmere at have samtalerne med voldsudsatte og give dem vejledning, fordi der *"ikke er noget skyld hos dem"* (politi, runde 2). Samtalerne med voldsudøverne er derimod mere dilemmafyldt. På den ene side kan screeningsmedarbejderen ikke normalisere eller negligere volden, og på den anden side heller ikke anklage voldsudøveren. Relateret til dette dilemma, har tidligere forskning også påvist, at borgeres mistro til politiet og deres muligheder for at hjælpe kan begrunde de lave anmeldelsesrater af vold i nære relationer (Pedersen, Okholm & Balvig, 2024; Madsen & Mikkelsen, 2024; Hansen & Pedersen, 2022). Screeningmedarbejderens forståelse for vold og dennes dynamikker har derfor stor betydning for, om det lykkes at motivere borgere til at tage imod henvisningen til LUV eller ej. Hos screeningsenheden har man i øvrigt ikke kunne løfte den opgave, det er at ringe ud og opspore borgere, som har en straffesag, hvilket vil kræve flere ressourcer for at lykkes.

I interviewmaterialet ser vi, at særligt samtaler med voldsudøverne har været vanskelige og kræver en anden type viden og fokus på sprog.

For ikke så lang tid siden havde jeg en mand, og jeg kunne se, han var udøvende, og han havde vanvittigt mange sager med politiet. Han brød sig virkelig ikke om politiet, og det havde været lige meget, hvordan jeg havde håndteret den, altså hvad for en fremtoning jeg havde haft, fordi jeg tror egentlig, jeg startede med at tænke, at det kan være, [at] kommunalt er bedre til ham, for så er der ikke så meget autoritet, og så kan han sige, hvad han har på hjerte. Og der fik jeg en kæmpe overfusning, og når jeg tænker tilbage, skulle jeg måske have være mere sådan, "jeg kan se, der er nogle ting, der simpelthen ikke fungerer, du bliver også nødt til at tage imod den hjælp, der kommer din vej". (Politi, runde 2)

Som citatet fremhæver, har sproget betydning for, hvordan man tilgår voldsudsatte og voldsudøvere og involverer et vist fagligt skøn. Her kan det også have en betydning, at samtalerne foregår over telefon, hvor noget af den nonverbale dialog, der ellers anvendes til at gøre sig og sin fremtoning forståelig i frontlinjearbejde, er fraværende (Fiorentino et al., 2023). Interviewene med kommunale medarbejdere og screeningsenheden hos politiet identificerer nødvendigheden af en grundig opkvalificering af samtaleteknikker, især samtaleteknikker i forhold til opsporing og motivation af voldsudøvere.

For patruljerne tilbyder VUV en systematisk, enkel og hurtig måde at opspore og henvise borgere med voldsproblematikker på, fordi de nemt kan henvise til VUV uafhængigt af, om de er klar til at anmelde eller erkende volden. *"Det er svært for os at hjælpe dem, hvis de ikke vil have vores hjælp. Og typisk vil man sjældent have*

politiets hjælp, medmindre man har erkendt, at der er et voldsproblem" (politi, runde 1). Samtidig fungerer screeningsenheden som et *"sikkerhedsnet"* (politi, runde 1) for patruljerne, da de ringer ud og sørger for at nedskalere og orientere sig i borgerens situation, tilbyder en psykosocial samtale og samler op på de sager, som patruljerne dagen før har noteret. Patruljerne har ikke mulighed for at følge op detaljeret, hen- vise og tilbyde en indsats på alle de hændelser, de er ude til. Derfor fungerer scree- ningsenheden som en ekstra sikkerhed, så flere borgere opspores og får hjælp.

Det opsporende arbejde i kommunerne

Den opsporende indsats i kommunen foregår ved, at de fagprofessionelle integrerer opmærksomheden på vold i en nær relation i deres almene samtaler og møder med borgerne. Opsporingen i kommunerne har været forankret i børn og familie-afdelin- gen i de to mindre kommuner og beskæftigelses-, familie-, og socialafdelingerne i den større kommune. Flere afdelinger i kommunerne har deltaget, men det er de ovennævnte afdelinger, der har været direkte involveret i arbejdet med at imple- mentere og drive indsatsen. Samlet set udgør det en praktisk fordel for kommu- nerne, at indsatsen er *"hurtig og målrettet"* (kommuner, runde 1), når de opsporer og henviser borgere: *"Simpelheden i det er rigtig væsentlig "* (kommune, runde 2). For kommunerne handler det om, at man hurtigt, målrettet og uden lange venteli- ster kan opspore og henvide til en indsats, som er specialiseret i vold i nære relatio- ner. Det er *"simpelheden"* og *"tilgængelig[heden]"* der understøtter, at VUV kan ses udbredt i kommunerne.

Berøringsangst og "kulturændring"

Opsporingsarbejdet i kommunerne kan være udfordret af en berøringsangst blandt socialrådgivere over for at stille spørgsmål til vold. Berøringsangsten kan ifølge in- terviewpersonerne skyldes, at socialrådgivere ikke bliver uddannet dybdegående i samtalen om vold i deres grunduddannelse og derfor kan opleve det som grænse- overskridende at spørge ind til dette. En anden forklaring på berøringsangsten kan findes i de diskurser, der hersker historisk og kulturelt i samfundet om, at partner- vold hører familien og hjemmet til, og at andre ikke skal blande sig i det (Reinicke, 2024). Opsporingen i kommunerne er derfor hindret af både manglende viden og uddannelse inden for voldsfaglighed i socialt arbejde og kulturelle opfattelser af grænsen mellem den private og offentlige sfære.

En kommunal medarbejder beskriver dilemmaerne i opsporingssamtalen og de fag- lige skøn, der ligger i at afdække potentielle voldsproblematikker, med et eksempel på en børnefamilie, hvor de har fået en underretning:

(...) vi får en underretning, hvor vold er beskrevet, typisk enten fysisk eller psykisk vold, (...) så skal vi selvfølgelig forsøge at afdække den bekymring

(...) når man sidder over for forældrene og prøver at danne sig et indtryk af, hvad er det her for en familie, hvad sker der hjemme, når der er en konflikt, og hvad er det, der sker derhjemme, når der er dårlig stemning eller sådan. Så det er jo noget med at samle op, når vi sidder over for forældrene, på de ting, vi fornemmer. Der er jo også noget skøn i det, men der er også noget fornemmelse og noget med at stille de rigtige spørgsmål og turde grave lidt ind til noget af det, der kan være lidt sårbart. (Kommune, runde 2)

Ifølge det ovenstående citat er underretningen de første konkrete tegn på en bekymring og eventuel vold i hjemmet. Samtalen handler om at følge op på bekymringen, "den dårlige stemning" og den professionelle fornemmelser af familien. I citatet kan man se den berøringsangst, der kan herske, når der tales om vold og den bekymring, der skal afdækkes. Man skal "turde grave lidt ind til noget af det, der kan være lidt sårbart". Dette handler imidlertid om en "kulturændring" i forhold til den måde, man går til voldsfaglighed på, som en af repræsentanterne fra kommunen beskriver:

Netop, en forståelse af, hvor stor en indvirkning, det faktisk kan have på et menneskes liv, enten at leve i vold eller være opvokset i det. Og jeg vil sige, jeg har undervist på et centermøde i det, og en af mine kolleger sagde faktisk, at han følte lidt, det var dyneløfteri. Og han er virkelig en, der evner at tale ind i alt det svære, unge, familierelationer, psykiatriske lidelser, er så god til borgerkontakt og har mange års erfaring, altså virkelig en af dem, som jeg tænker, er en af de dygtigste, jeg kender. Han sagde det her til centermødet, så der er også en eller anden kulturændring, hvor vi skal have integreret det her med at blive udsat for vold eller være voldsudøver i en forståelse af det sociale arbejde. (Kommune, runde 2)

Arbejdet med det voldsfaglige kræver også ifølge ovenstående en integration af det voldsfaglige i socialt arbejde, som kan bidrage til en kulturændring. Der fremhæves i ovenstående, at voldsfokuset opleves som "dyneløfteri", da der hersker en opfattelse af, at parforholdet hører privatlivet til, hvilket gør det svært, selv for fagprofessionelle, at spørge ind til vold i privatsfæren. Dette kræver imidlertid et stærkt ledelsesmæssigt fokus i både det opkvalificerende og opsporende led for at skabe en "kulturændring".

Organisering og ledelsesopbakning

Det forekommer på tværs af interviewene, at selve organiseringen af indsatsen i kommunerne har været svær. I nogle tilfælde har organiseringen hæmmet opsporingsarbejdet i kommunerne, især i opstarten af projektet. I de mindre kommuner har der primært været en socialrådgiver i fx en projektledende rolle, som har drevet

arbejdet med indsatsen og implementeringen. I den større kommune har der været fokus på jævnlige tværgående møder mellem nøglepersoner i de forskellige afdelinger, som har været særligt engagerede i arbejdet med indsatsen.

Det har betydning for, hvilke borgere der kan opspores med indsatsen, om indsatsen er forankret i familieafdelinger, som har familier og voksne med børn i fokus, eller beskæftigelses- eller socialafdelinger, som ser voksne både med og uden børn. Sidst, men ikke mindst har kommunernes demografiske sammensætninger sandsynligvis også en betydning for, hvilke målgrupper der opnås, hvilket indikeres i det indsamlede interviewmateriale.

Kommunerne startede arbejdet med indsatsen uden tilførte midler. Undervejs blev nogle af midlerne omdirigeret fra de voldsfaglige organisationer til kommunerne, hvilket har betydet, at kommunerne har kunnet sætte en "tovholderfunktion" op i form af fx en socialrådgiver, som havde som en primær opgave at fokusere på arbejdet med indsatsen og koordinere på tværs. Undervejs fik kommunerne etableret en tværgående tovholderfunktion. Forankring og organiseringen af indsatsen ved en tovholderfunktion har ifølge aktørerne betydning for implementeringens fremdrift. De tilførte midler har også betydet, at flere medarbejdere kunne sendes til opkvalificering. Vi kan ikke på baggrund af disse data sige, om ressourcerne til kommunernes inklusion i indsatsen skal tilføres eksternt eller/og afsættes internt i kommunen. Vi kan dog udlede, at omdirigeringen af ressourcerne undervejs i projektperioden gjorde en forskel for kommunerne, samt at det kan hæmme implementeringen af indsatsen, hvis der ikke findes eller koordineres ressourcer til arbejdet med indsatsen i kommunerne.

Meget af udviklingsarbejdet med indsatsen i kommunerne er drevet af ildsjæle, som har organiseret arbejdet ved siden af deres øvrige arbejde: *"Det er ikke noget, der må påvirke min dagligdag i forhold til at udføre de sagsopgaver, som skal udføres. Så det, det afhænger, er jo egentlig, hvor meget hurtigere jeg vil løbe"* (kommune, runde 2). Hvis fremdriften ledes af ildsjæle, er der risiko for, at arbejdet med indsatsen løber ud i sandet, fx pga. manglende tid og ressourcer og desuden et stort pres på de medarbejdere, som må løbe hurtigere. En organisering gennem ildsjæle er også sværere at nedskrive, dokumentere og udbrede til andre kommuner. DMV beskriver, hvorfor det i deres perspektiv er nødvendigt med ledelsesopbakning i opsporingsledet:

Det er supervigtigt, at der er ledelsesmæssig opbakning, og det er jo både i politi og kommuner. (...) det er jo også en kulturændring, det kræver det jo masser af steder (...). Det kræver virkelig, at der er nogle ledere, der siger: "Det synes vi er vigtigt. Det kan godt være, det bare er en kan-opgave og ikke en skal-opgave, men vi synes stadig det er vigtigt, vi prioriterer det" (DMV, runde 2).

Som det fremhæves i ovenstående citat kan ledelsesopbakning understøtte en "kulturændring" således, at voldsfagligheden går fra at være en "kan-opgave" til en "skal-opgave", så medarbejderne i kommunerne får tid til at opsøge viden om og optræning i at tale om vold i nære relationer. Da indsatsen ikke er en kerneopgave, prioriteres andre opgaver såsom akutte sager.

Hvis indsatsen og arbejdet med vold skal forankres varigt og hensigtsmæssigt i kommunen, kræves det, at der afsættes tid til de opgaver, der løses, og at der oprettes en stærkere organisering i kommunen, som driver arbejdet med indsatsen, fx ved en tovholderfunktion. En kommune foreslår, at opmærksomhed på voldsproblematikker kunne være en fast del af et introprogram, når man bliver ansat i kommunen, så voldsfagligheden løbende forbliver i medarbejdernes bevidsthed. Kommunerne ser altså: "(...) en meget stor værdi i indsatsen, men mangler ressourcer til at holde oplæg og tage på opfølgende besøg i de forskellige afdelinger i kommunen" (kommuner, runde 1). Som opsamling kan vi sige, at mængden af midler i den indledende aftale ikke matchede det arbejde, der lå i at inkludere kommuner i en sådan indsats, og de undervejs tilførte midler gjorde en forskel for arbejdet med indsatsen.

2.2.3 Overgange i indsatsen

I det kvalitative materiale er der på tværs af aktørerne diskussion omkring overgange i indsatsen, og hvordan disse har fungeret for borgerne. Diskussionen går bl.a. på, at det kan være sårbart at tale om vold, så risikoen for frafald stiger, hver gang borgeren skal genfortælle sin historie til en ny medarbejder i modellen. Generelt fremhæves der en bekymring for antallet af overgange, da dette kan være en hindring for borgerne og deres motivation for at følge hvert skridt i modellen. I forløbsdiagrammet i Figur 2.1 ser vi også en del frafald undervejs i modellens led – en model med færre led kunne måske reducere frafaldet.

En af diskussionerne omkring overgange i indsatsen omhandler LUV's rolle, og hvorvidt denne overgang er nødvendig eller kan undværes. LUV's rolle i projektet indebar fra projektets begyndelse at være det henvisende led. "*Det har først og fremmest været LUV's rolle, som ikke har været defineret*" (DMV, runde 2). LUV udtrykker, at det har været en hæmsko, især i implementeringsdelen, at deres rolle blev betragtet som en "omstillingscentral" (LUV, runde 1), hvorimod de selv anskuer sig som en indledende rådgivningssamtale, der har en stor værdi i sig selv.

Vi har nok brugt det sidste års tid på at få hinanden til at forstå, hvad det er, vi faktisk laver. I ingen andre tilfælde kalder vi os selv for visitation, for det er vi ikke. Vi er et rådgivningstilbud. Så der er noget i den forståelse fra starten af. (LUV, runde 1)

LUV er både i runde 1 og 2 kritiske over for opfattelsen af deres led som en visitation og ikke et rådgivningstilbud. Deres kritik går også på risikoen for, at der forekommer dobbeltrådgivning i kraft af, at borgerne skal igennem rådgivning hos dem først og videre til ny rådgivning i en anden voldsfaglig organisation. Fra de øvrige voldsfaglige organisationer har der ligeledes over begge runder dataindsamling været bekymring for, at dette dobbeltled udsætter borgeren for at skulle fortælle og gentage sin historie flere gange, hvilket kan være sårbart og hindre borgerens motivation for indsatsen. På den anden side fungerer LUV som en enkel indgang til en relevant voldsfaglig indsats, så betjenten eller sagsbehandleren ikke behøver at kende målgruppen for hver af de voldsfaglige organisationer – de skal blot henvise til LUV, hver gang de opsporer en borger, herefter finder LUV det rette tilbud. Denne tematik beskrives yderligere i Afsnit 3.2.2 fra borgernes perspektiv.

2.2.4 Indsats i form af fem-samtalers rådgivningsforløb

Indsatsen indeholder et rådgivningsforløb med fem samtaler, som igangsættes hurtigt, efter at borgeren er henvist til et tilbud fra LUV. Samtalerne er tiltænkt en afklarende karakter og tilpasses til det enkelte specialiserede tilbuds faglighed. Overordnet afdækker samtalen voldens karakter, omfang, konsekvenser, og borgerens situation, problematik og behov for yderligere hjælp og støtte samt fokuserer på rådgivning af borgeren i forhold til vedkommendes specifikke situation. I interviewene med de fire voldsfaglige organisationer, som står for de fem-samtalers forløb, har vi spurgt ind til, hvordan de arbejder med modellen i praksis. Med forbehold for, at alle forløb naturligvis er forskellige, kan rådgivningsforløbet overordnet beskrives ud fra følgende fire trin:

4. En behandler ringer borgeren op kort efter at have modtaget en henvi-ning fra LUV, afklarer sikkerhedssituationen og aftaler den første samtale.
5. De fagprofessionelle bruger, i samarbejde med borgeren, den første sam- tale på at definere et afgrænset fokus for forløbet, som de realistisk kan opnå inden for de fem samtaler.
6. I de efterfølgende samtaler arbejder de med formålet ud fra emnerne sik- kerhed og trivsel samt viden om vold og dennes konsekvenser. Gennem samtalerne arbejder rådgiveren på at gøre borgeren bevidst om sine reak- tionsmønstre og tilbyder reguleringsværktøjer, som borgeren kan bruge til at forebygge volden og skaber ændringer i hverdagen. Derudover arbejder de med borgerens agens, og hvordan borgeren kan lykkes med at bryde med volden. Dette kræver en balance mellem at udfolde voldshistorien, og samtidig have øje for borgerens ressourcer og få genopbygget en identi- tet.

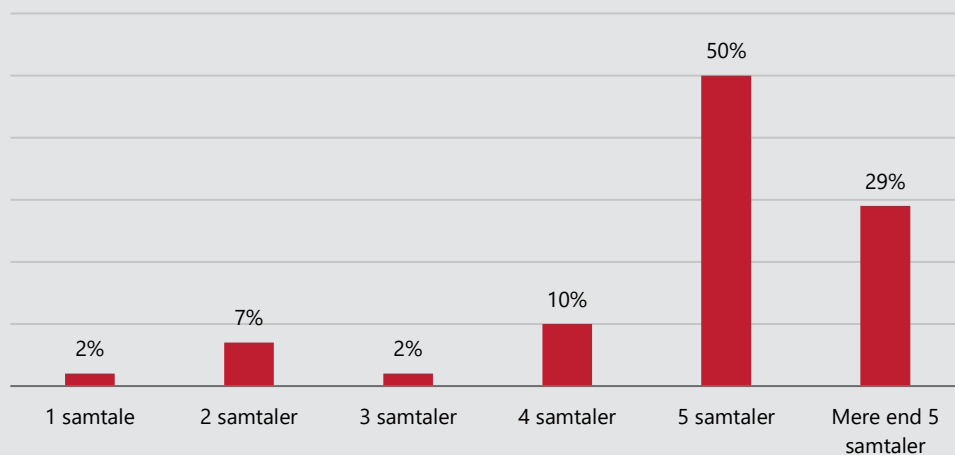
7. Den fjerde og den femte samtale anvendes som udgangspunkt for at runde af og bygge bro til noget andet, som fx forløb hos en af de involverede voldsfaglige organisationer eller et andet tilbud såsom Sig Det til No-gen, Q-værk og lignende.

Noget alle professionelle fra de voldsfaglige organisationer oplever, er, at underrettingspligten kan være hindrende for tillidsrelationen. Som professionelle er de forpligtede til at underrette kommunen, hvis de hører om vold mod børn, eller situationen i hjemmet udgør en risiko for et barn. Underretningen kan resultere i, at forløbet afbrydes. Dette må således tænkes med som en uundgåelig konsekvens af arbejdet i forløbet, og hvor mange forløb der gennemføres.

På tværs af datamaterialet fremhæves det særligt, at antallet af samtaler må tilpasses til borgernes behov og situation. Mens nogle borgere kan klare sig med de fem samtaler i modellen, fortæller de professionelle, at det kan være uforsvarligt at slippe andre borgere efter "kun" fem samtaler, og at de derfor har måttet tage dem videre i andre forløb i organisationen eller udvide modellen med en sjette samtale. Et eksempel kan være, at borgeren fortsat har brug for hjælp (efter de fem forløb), og der derfor er blevet brobygget til en anden indsats, men at der er en venteliste. I sådanne situationer tilbyder nogle af rådgiverne, at fortsætte rådgivningsforløbet i VUV, indtil den anden indsats kan tage over – dels for at støtte sårbare borgere og dels for at holde liv i borgerens motivation. Tilsvarende arbejder Mandecenteret med begrebet "vejvisere", som kan støtte mænd i krise videre i andre forløb. Deres opfattelse er, at de fem samtaler ikke er nok for denne målgruppe. I spørgeskemaundersøgelsen kan vi se, at langt de fleste borgere i VUV modtager de planlagte fem samtaler (50 %), mens 29 % modtager mere end fem samtaler. Se Figur 2.2.

Figur 2.2 Antal samtaler i Videre Uden Vold

Figuren viser, hvor mange samtaler respondenterne har modtaget ved afslutningen af rådgivningsforløbet i VUV.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 58 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

Nogle af respondenterne har ikke modtaget alle fem samtaler og er stoppet i forløbet før tid. Ifølge de fagpersoner, vi har interviewet, kan dette fx skyldes, at borgeren flytter på krisecenter tidligt i forløbet, hvor borgeren efterfølgende får den hjælp, vedkommende har brug for, eller at borgeren har andre udfordringer ud over volden, der skal tages hånd om først, fx en misbrugsproblematik eller en psykiatrisk udredning. Fagprofessionelle beskriver også, at det kan skyldes, at borgeren ombestemmer sig i forhold til at få hjælp til voldsproblematikken, hvilket særligt gælder for voldsudsatte, der ikke tidligere har talt med nogen om volden.

Borgernes aktuelle situation kan ifølge de professionelle udgøre en barriere for, hvornår forløbet igangsættes, da motivationen hos borgeren kan være skrøbelig, ligesom "nogle borgere måske godt kan vente lidt med at komme i forløb, mens andre er mere akutte og skal ind i morgen" (LOKK, runde 2). En rådgiver fra LOKK beskriver en konkret sag:

Jeg havde fx en kvinde – hun har ikke fået ret mange gange [samtaler], men jeg har ligesom haft kontakt med hende over meget lang tid, så har det måske været på SMS eller telefonisk, fordi hun hele tiden prøver både at holde styr på ham og holde styr på mig i forhold til at finde ud af, hvad hun tør at gøre. Hvor jeg egentlig ikke pressede hende så meget, for jeg

kunne godt mærke at hvis jeg gjorde det, så ville hun smutte fra mig. Og så ringer hun pludselig efter noget tid og siger, "nu har jeg fået nok, nu kan jeg ikke mere", og bryder helt sammen, og "jeg er nødt til at søge et tilhold, for ellers slår han mig ihjel". Bum, så har vi mulighed for at ringe til politiet, som også kan hjælpe med at lave det setup, i det øjeblik hun faktisk er motiveret for det. (LOKK, runde 2).

LOKK beskriver i ovenstående eksempel vigtigheden af det sikkerhedsnet, som modellen tilbyder en opsporet borger. I eksemplet er det muligheden for en hurtig kontakt til de relevante aktører, såsom politiet, når borgeren er klar til at række ud efter hjælp. LOKK fremhæver tilsvarende nødvendigheden af, at forløbet og kontakten med borgeren kan tilbyde det, de kalder "følgeskab", hvor de tilbyder et alternativ til udøverens fortællinger. Dette kan være en lang proces, som kræver en model med indbygget fleksibilitet og en "skarp visitation" (LOKK, runde 2), mens borgeren arbejder på at erkende voldsproblematikken, og det er derfor en "en vigtig ressource, at tilbuddet kan tilbyde noget fleksibilitet og variation i forhold til, hvordan folk kan være i tilbuddet" (LOKK, runde 2). Da målgruppen er sårbar, er det imidlertid væsentligt, at der er noget fleksibilitet i at holde fast på borgere, der melder afbud og har sværere ved at møde til samtaler.

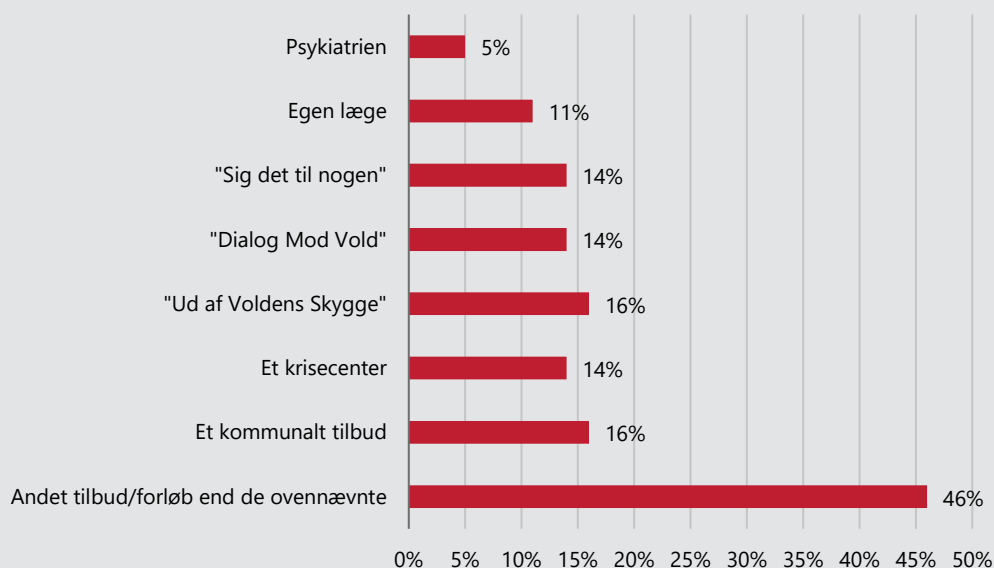
Det korte forløb på fem samtaler har også vist sig at have nogle fordele. DMV beskriver eksempelvis, at de kan tage noget af erfaringen med i deres almindelige praksis, såsom at være mere dirigerende og mindre spørgende og dermed fokusere mere på at formidle viden om vold til borgerne i samtalen. Især med parforløb har DMV gjort sig erfaringer, som kan tages med i den almindelige praksis. I VUV-forløbet har DMV sat parrene sammen, tidligere end de ellers ville, hvilket for dem har givet "enormt meget viden til det videre forløb faktisk at se dem sammen" (DMV, runde 2).

2.2.5 Brobygning og opfølgning

Det er en del af VUV-modellen, at borgeren skal hjælpes videre til et andet relevant tilbud, hvis der er behov for det efter endt rådgivningsforløb. De borgere, der har behov for det, bliver hjulpet videre til et forløb i en voldsfaglig organisation af rådgiveren. Figur 2.3 viser, hvilke tilbud der brobygges til. Figuren bygger på spørgeskemaundersøgelsen.

Figur 2.3 Videre fra Videre Uden Vold til andre relevante tilbud

Figuren viser, hvilke tilbud borgerne i VUV bliver hjulpet videre til efter afslutning af rådgivningsforløbet.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 37 respondenter. Respondenterne har kunne vælge flere svarkategorier.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

De fleste respondenter bliver hjulpet videre til et voldsfagligt tilbud i en organisation, såsom Ud af Voldens Skygge, som er et af Mødrehjælpens tilbud, eller Sig det til nogen. Nogle bliver hjulpet videre til et krisecenter (14 %) eller et kommunalt tilbud (16 %). De 46 % af respondenterne, som svarer 'Andet', beskriver tilbud som bl.a. den voldsfaglige organisation Projekt Q-Værk og privat psykolog. Overordnet set har ca. 64 % af respondenterne haft behov for at blive hjulpet videre til andre tilbud, hvilket vidner om, at brobygning er et nødvendigt element i modellen

Der er på tværs af interviewmaterialet et indtryk af, at opfølgningen tilbage til kommunen har været sværere at komme i mål med for den gruppe af borgere, som er opsporet gennem kommunerne. Tilbageløb til kommunerne har været udfordret af behovet for samtykke og GDPR-reglement. Behovet for samtykke betyder, at organisationerne kun kan fortælle kommunerne om forløbet og borgerens eventuelle behov for videre opfølgning, hvis borgeren eksplicit beder om det. I de sager, der har været tilbagemelding på, har dette været rigtig godt i forhold til det videre arbejde med borgerne (kommune, runde 2). Kommunerne er imidlertid interesserede i at få tilbageløb for at blive bedre til at opspore og følge op på, hvad der er sket

med borgeren efter forløbet, og for at vide, hvad der skal ske med borgeren fremadrettet.

Der har også været tegn på, at nogle borgere deltager i forløbet for at udvise samarbejdsvillighed over for kommunen. Disse borgere har ønsket tilbagemelding til kommunen efter endt forløb for at bevise deres samarbejdsvillighed.

3 Resultater

Dette kapitel dykker ned i resultaterne af indsatsen og beskriver indsatsens opnåede målgruppe ud fra de fagprofessionelles perspektiv og borgernes oplevelse med VUV-forløbet. Kapitlet besvarer følgende evalueringsspørgsmål:

1. Hvad kendetegner borgerne i den opnåede målgruppe?
2. Hvilken betydning har VUV-forløbet for borgerne?

Empirisk bygger hvert af de to afsnit på 1) spørgeskemadata og 2) det kvalitative materiale indsamlet i foråret 2024, dvs. interviews med fagprofessionelle, fokusgruppen og ledere i første afsnit og interviews med borgere i andet afsnit.

Analyserne er gennemført tematisk og fremhæver gennemgående temaer i materialet med fokus på besvarelsen af de ovenstående evalueringsspørgsmål. Første evalueringsspørgsmål belyser kendetegn ved de opsporede og henviste borgere ud fra de fagprofessionelles erfaringer. Disse analyser suppleres med baggrundsspørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen. Andet evalueringsspørgsmål afdækker karakteristika ved VUV-modellen som borgerne fortæller er centrale for deres oplevelse af VUV-forløbet, og hvad det har betydet for dem – specifikt med fokus på opsporing, overgange, rådgivningsforløb og brobygning til andre forløb. Ifølge de fagprofessionelle var målgruppen i VUV kendetegnet ved at være tidlig i erkendelsesprocessen med hensyn til at være udsat for eller have udøvet vold i en nær relation. I borgernes fortællinger viste det sig, at modellen og bevægelsen gennem dennes led bidrog til, at borgerne gradvist blev mere klar over og anerkendt i, at det, de har oplevet, er vold. Ryk i erkendelsesprocessen hen over modellens led fremstår således som centrale i borgerens beskrivelser af, hvilken betydning VUV-forløbet har haft for dem, og dette har udgjort et fokuspunkt i interviewene.

Hovedresultaterne for de to afsnit i kapitlet, dvs. den opnåede målgruppe i VUV og borgererfaringer er opsamlet i hhv. Boks 3.1 og Boks 3.2.

3.1 Den opnåede målgruppe i VUV

Boks 3.1 Kapitlets hovedresultater: den opnåede målgruppe i VUV

Den opnåede målgruppe er kendetegnet ved at stå i en akut krise og en kompleks situation. Det er både ressourcestærke og -svage borgere. Borgerne er også kendetegnet ved at være tidligt i deres erkendelse af at have været udsat for eller have udøvet vold og udgør, ifølge de fagprofessionelle, en gruppe, de ikke har nået før.

- De fagprofessionelle vurderer, at VUV formår at få fat på borgere, der ellers ikke ville have opsøgt hjælp endnu.
- Næsten hver fjerde af dem, der takker ja til et forløb i VUV, har levet i volden i 10 år eller mere, mens 43 % har levet i vold i kortere tid (2-5 år).
- Størstedelen af de borgere, der modtager et rådgivningsforløb i VUV, er kvinder og voldsudsatte.
- VUV har svært ved at få fat på udøvere og voldsudsatte mænd.
- En stor del af borgerne i VUV har tidligere erfaringer med vold fra barndommen eller et tidligere parforhold.
- Over halvdelen af borgere i VUV har hjemmeboende børn.

Målgruppen, som er opsporet og henvist fra politiet, er oftere udsat for fysisk vold, er i en akut situation og er i mange forskellige stadier af erkendelsesprocessen af vold, hvor nogle er opsporet så tidligt i processen, at de ikke endnu kan tage imod en henvisning.

Målgruppen, som er opsporet i kommunen, er oftere kendetegnet ved psykisk vold i relationen, hvor volden typisk har stået på i længere tid, og de har en igangværende sag andre steder i kommunen. Her opleves også en udfordring i at opspore og motivere voldsudøvere.

Dele af målgruppen, der ikke opspores eller svære at motivere, er borgere, der ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere, voldsudøvere, især kvindelige udøvere og mænd udsat for vold, samt meget sårbare borgere, der står i en for ustabil situation til at kunne følge et forløb.

3.1.1 Grundlæggende karakteristika: hvem er borgerne i VUV?

De fagprofessionelle udtrykker, at de har arbejdet med en bred og blandet målgruppe af ressourcestærke og ressourcetsvage borgere, samt "dem i midten" (DMV, runde 2). Oplevelsen er, at man har fået fat i en del "tungere borgere" (DMV, runde 2), der beskrives som de borgere "der har haft sager i kommunen i mange år" (DMV, runde 2) og "har stået uden for arbejdsmarkedet" (DMV, runde 2), har misbrugsproblematikker og "ikke selv har opsøgt hjælp tidligere" (LOKK, runde 2). De professionelle beskriver, at målgruppen er præget af at stå i en akut krise – en akut situation, som kendetegnes ved, at man har svært ved at tale om og erkende volden, samtidig med at ens situation er præget af usikkerhed. For eksempel beskriver en professionel fra en voldsfaglig organisation:

Jeg har aktuelt en sag, som er en mand, der er kommet herind og er henvist gennem politi, hvor jeg synes, det har været svært at tale særlig meget om vold i nære relationer, fordi han er så meget i akut krise, hans kone er flyttet på krisecenter, og de skal i retten, så der er så mange ting omkring det, som bare fylder rigtig meget i ham. Så jeg tænker, det har stadig været et vigtigt forløb for ham, men det har været et andet forløb, end jeg lige havde tænkt. (DMV, runde 2)

De omkringliggende faktorer er som vist i eksemplet en stor del af det at være i en akut og kompleks situation. Dette indebærer sager i kommunen og politiet, komplekse nære relationer og historik, boligvanskeligheder og hjemløshed, økonomiske vanskeligheder osv. Volden er således en "del af et større komplekst problem" (LOKK, runde 2) for mange og især de mere ressourcetsvage borgere. I dette afsnit vil vi dykke mere ned i de karakteristika, der kendetegner den opnåede målgruppe og den ofte komplekse situation, som de står i.

Erkendelsesproces i forhold til at være udsat for eller udøve vold i en nær relation

Ifølge de fagprofessionelle er borgerne kendetegnet ved at være tidligere i erkendelsesprocessen i forhold til at være udsat for eller udøve vold i nære relationer. Når der fra aktørernes side er blevet sat mål om at nå borgerne tidligere, betyder dette ifølge de fagprofessionelle, at "vi prøver at nå nogle, som ikke er blevet nået før, og som ikke selv har ringet for at bede om hjælp" (LOKK, runde 2), dvs. at de er tidligt i deres erkendelsesproces: "Der er en oversættelsesproces, [hvor] de har brug for nogle udefra, tror jeg, til at hjælpe med at legitimere og sige: 'Ja, du er berettiget, det du beskriver for mig nu, det er vold'" (LOKK, runde 2). De fagprofessionelle beskriver, at der ligger et arbejde i at forklare voldens former for borgerne, og det kan tage tid for alvor at komme frem til at snakke om volden.

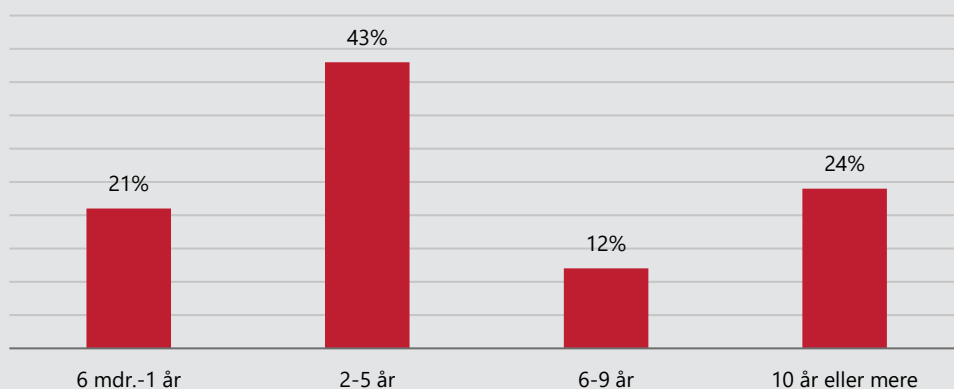
Vi har snakket meget om, at det her projekt skal være med til at opfange borgerne tidligere i processen, så mener vi egentlig tidligere i deres egen proces i forhold til at række ud efter hjælp. Det er egentlig en ret vigtig sondring, (...) vi tror helt klart, at det her [forløb i VUV] er en måde, hvor nogle bliver klar over, at det er faktisk alvorligt, og det er muligt at få hjælp. Og de var ikke selv nået til det endnu, for de havde ikke selv nået at række ud endnu. (LUV, runde 2)

De professionelle i de voldsfaglige organisationer beskriver således, at de med VUV når en målgruppe, som ikke selv har rakt ud efter hjælp endnu. Fagprofessionelle i kommunen beskriver også, at ordet "vold", som indgår i navnet *Videre Uden Vold*, kan være en hæmsko for motivationen, da det kan virke voldsomt, hvis man endnu ikke har erkendt, at det er vold, man har været udsat for, eller vold, man udøver mod et andet menneske.

I spørgeskemaerne ser vi, at voldens varighed forud for et forløb i VUV spænder bredt fra, at borgeren har oplevet vold i maksimalt 6 måneder til at have oplevet vold i mere end 10 år. Figur 3.1 viser, at VUV får fat i både borgere, der har været i vold i kortere tid, og borgere, der har været det i mere end 10 år. Vi ser en overvægt af borgere, der har levet i vold i 2 til 5 år (43 %), mens 24 % har levet i vold i 10 år. Det svarer til, at cirka hver fjerde af dem, der er startet i et rådgivningsforløb i VUV, har levet i vold i 10 år eller mere.

Figur 3.1 Voldens varighed

Figuren viser, hvor længe borgerne vurderer, at de har levet med vold, inden de er blevet opsporet i forbindelse med VUV.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 106 respondenter. For nogle borgere har det været svært at vurdere, hvor længe volden har stået på. For disse borgere har vi bedt dem give deres bedste bud.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved opstart af rådgivningsforløbet.

Besvarelsen af spørgsmålet om voldens varighed kan være påvirket af, at det kan være svært at svare på, hvor længe volden har stået på, afhængigt af hvor man er i sin egen proces af at forstå, om det, man har været udsat for, er vold. Det vil sige, at det også kræver, at man begynder at erkende volden, for at man kan svare på, hvornår den startede. Når det kan være svært for borgerne at påpege, hvornår volden startede, kan dette forklares med voldsspiralen. Voldsspiralen er et analytisk redskab, som anvendes til at forklare, hvorfor det kan være svært at forlade et voldeligt forhold. Voldsspiralen beskriver de forskellige stadier i den proces af normalisering af vold, som starter i det små med en intens forelskelse og gradvist udvikler sig til mere isolering og normalisering af vold i hverdagen, samt en ændret opfattelse af, hvad der er normalt (Møller, Andersen & Pedersen, 2024), hvilket kan lede til, at det er svært at erkende, at det man har været udsat for er vold.

Samlet set peger interviewene med fagprofessionelle og spørgeskema-besvarelser fra borgerne på, at VUV formår at få fat på borgere, som ellers ikke ville have opsøgt hjælp endnu. Samtidig ser vi også, at næsten hver fjerde af dem, der takker ja til et forløb i VUV, har levet i volden i 10 år eller mere.

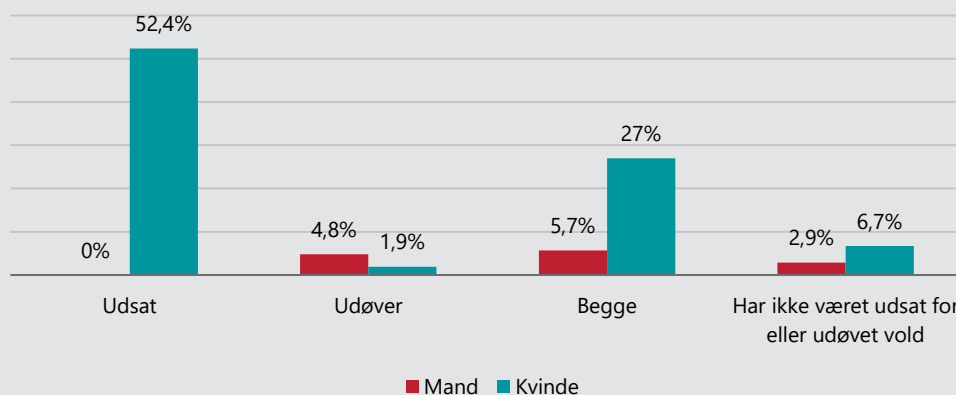
En skæv fordeling: mænd og kvinder og voldsudsat/-udøver

85% af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen er kvinder, mens 14 % af respondenterne er mænd, og størstedelen af de borgere, der bliver henvist til et rådgivningsforløb i VUV, er voldsudsatte kvinder, som Figur 3.2 viser. Den skæve kønsfordeling er ikke overraskende i forhold til andre undersøgelser, som viser, at det hyppigst er kvinder, der udsættes for vold i nære relationer (Ottosen & Østergaard, 2022). Derudover fortæller nogle af de fagpersoner, vi har interviewet, at der særligt blandt mænd eksisterer et tabu i forhold til at være udsat for vold, hvilket kan være en hindring for at komme i et rådgivningsforløb i VUV. Mandecenteret pointerer, at der for deres målgruppe, som primært er mænd i krise og/eller udsat for vold, hersker et tabu om at erkende, at man som mand er udsat for vold.¹

¹ Mandecenteret har ikke haft mange forløb (tre gennemførte, et afbrudt), og det har været svært at få gang i forløbene, men de borgere, de har set, er præget af at være i en krise og af at have svært ved at erkende, at de er udsat for vold.

Figur 3.2 Fordeling af voldsudsatte og voldsudøvere i VUV

Figuren viser, hvor stor en del af borgerne i VUV der er henholdsvis udsatte, udøvere, begge dele, eller hverken har været udsat for eller har udøvet vold, fordelt på køn.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 105 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved opstart af rådgivningsforløbet.

De fagpersoner, vi har interviewet, giver udtryk for, at der er flere voldsudsatte end udøvere, der bliver henvist til et rådgivningsforløb i VUV. De fortæller, at det kan være sværere at motivere en udøver til at modtage hjælp, særligt hvis opsporingen er sket gennem politiet, da der kan være en frygt for inkriminering, hvis de indvilger i at modtage hjælp til at stoppe med at udøve vold. Vi ser her, at kun 6,7 % af dem, der besvarer spørgeskemaundersøgelsen, er udøvere, hvoraf størstedelen er mandlige udøvere, og 1,9 % er kvindelige udøvere. En tredjedel af respondenterne (32,7 %) har tilkendegivet, at de både har været udsat for og har udøvet vold i den relation, der har givet anledning til forløbet i VUV. Størstedelen af disse er kvinder. Størstedelen angiver også, at de har udøvet volden i selvforsvar. Samtidig ser vi, at der ikke er nogen voldsudsatte mænd, der har besvaret spørgeskemaet.

Næsten en tiendedel af respondenterne (9,6 %) har tilkendegivet, at de hverken har været udsat for eller har udøvet vold i den relation, der gav anledning til forløbet.

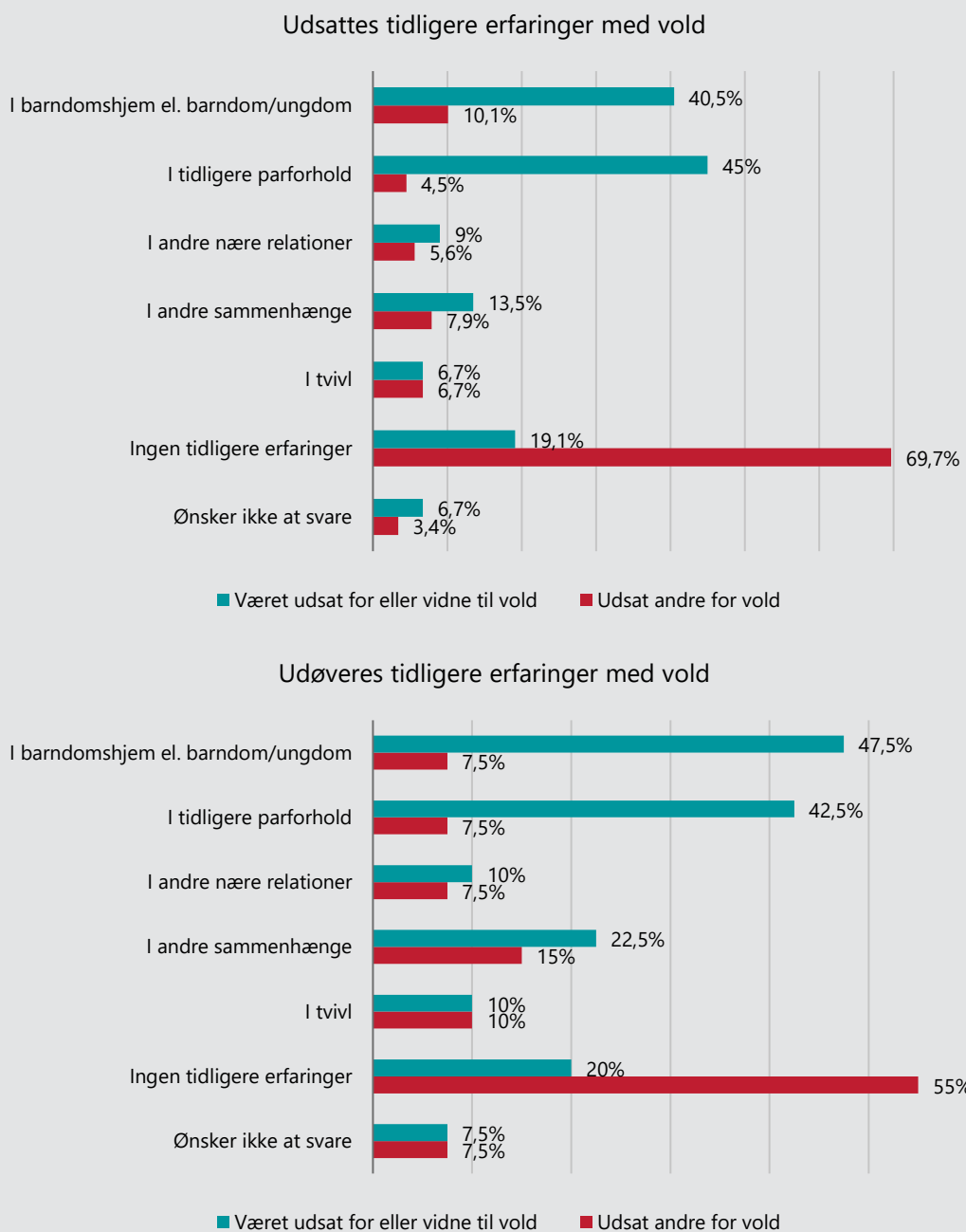
Samlet set tyder det på, at VUV har svært ved at få fat på udøvere samt voldsudsatte mænd. Se også senere Afsnit 3.1.2, hvor vi uddyber de målgrupper, som de professionelle beskriver, er svære at opspore.

Tidligere erfaringer med vold i nære relationer

For mange af borgerne i VUV er vold i nære relationer noget, som de også har oplevet i barndommen eller i tidligere parforhold, mens det er en mindre del, der tidligere har udsat andre for vold. Blandt respondenterne har 43,3 % både været udsat for vold i tidligere parforhold og i barndomshjemmet. Omvendt har størstedelen af respondenterne (70,6 %) ikke tidligere udsat andre for vold. Når vi opdeler borgerne i forhold til, om de er voldsudsatte eller voldsudøvere i den relation, der har givet anledningen til forløbet i VUV, ser vi bl.a., at andelen af udøvere, der tidligere har været udsat for vold, er en smule større end andelen af voldsudsatte, der tidligere har været udsat for vold, i alle svarkategorier på nær i tidligere parforhold. Se Figur 3.3.

Figur 3.3 Tidligere erfaringer med vold opdelt på voldsudsatte og voldsudøvere i Videre Uden Vold

Figuren viser, hvor stor en del af henholdsvis voldsudsatte og -udøvende borgere i VUV der tidligere har været udsat for vold eller tidligere har udsat andre for vold.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra henholdsvis 89 respondenter (udsatte) og 40 respondenter (udøvere). Respondenterne har kunne vælge flere svarkategorier.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved opstart af rådgivningsforløbet.

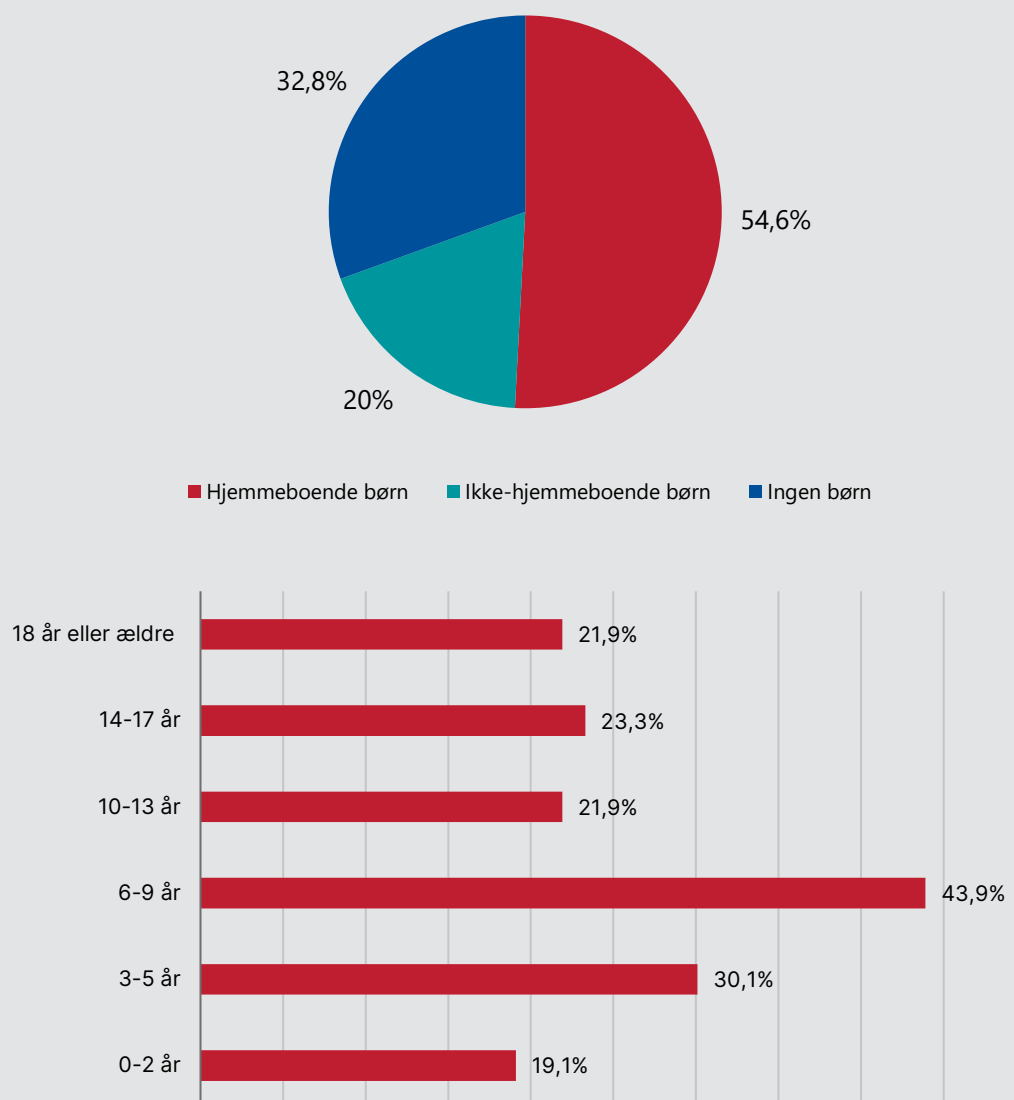
Den væsentligste forskel mellem voldsudsattes og voldsudøveres tidligere erfaringer med vold er vold i barndommen. 47,5 % af dem, der angiver, at de har udøvet vold i en nær relation, svarer, at de har været udsat for vold i barndommen. 40,5 % af dem, der angiver, at de har været udsat for vold i en nær relation, svarer, at de også har været udsat for vold i barndommen (40,5 %). Derudover ser vi også, at andelen af voldsudsatte, der ikke tidligere har udsat andre for vold er 69,7 %, hvilket er større end antallet af voldsudøvere, der ikke tidligere har udsat andre for vold (55 %).

Disse fund indikerer, at vold i barndommen har betydning for vold i voksenlivet, både hvad angår at blive udsat og at blive udøve vold, og det understreger vigtigheden af, at flere børn i familier med vold får den hjælp, de har brug for.

Rådgivningsforløbene i VUV rummer ikke direkte de børn, de henviste borgere måtte have, men de er tænkt ind i modellen ved, at kommunen iværksætter relevante indsatser, de måtte have behov for. Figur 3.4 viser, at flertallet af borgerne i VUV har hjemmeboende børn.

Figur 3.4 Børn i Videre Uden Vold

Figuren består af et cirkeldiagram (øverst) og et søjlediagram (nederst). Cirkeldiagrammet viser, hvor stor en del af borgerne i VUV, der har børn, mens søjlediagrammet viser aldersfordelingen for disse børn.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra henholdsvis 110 respondenter (øverst) og 73 respondenter (nederst). Respondenterne har kunnet vælge flere svarkategorier.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved opstart af rådgivningsforløbet.

Af de hjemmeboende børn er størstedelen mindre børn i børnehave- og tidlig skolealder. Nogle af de borgere, vi har interviewet, stiller sig undrende over for, at deres børn ikke er indtænkt mere direkte i målgruppen for VUV-indsatsen, som fx ved at blive tilbudt et rådgivningsforløb ligesom de voksne. Fra tidligere forskning ved vi, at det at overvære vold i hjemmet kan have negative konsekvenser for børns helbred og forårsage sociale udfordringer (Minister for Ligestilling & Udenrigsministeriet, 2019; Ottosen & Henze-Pedersen, 2021). En kommunal medarbejder beskriver, at de i samarbejdet med ungecenteret ser unge, der har oplevet vold i barndommen, og som oplever udfordringer med fx relationsdannelse i ungdomslivet, hvilket de professionelle mener, er en af konsekvenserne af at have vokset op med vold. Disse fund peger således på, at der kan være behov for at udvide målgruppen for VUV til at inkludere de børn, der oplever og overværer vold i den nære relation.

Målgruppen hos politiet: akut karakter og fysisk vold

Målgruppen opsporet gennem politiet bærer præg af at have en mere akut karakter, og hvor det muligvis er første gang, der har været vold i relationen. Borgere, som opspores af politiet, er typisk stadig i volden, og især den fysisk vold fylder i disse sager. De interviewede fagprofessionelle fortæller, at borgerne ofte er partnere eller eks partnere, har et misbrug og en lang kriminalitetshistorik bag sig.

Politiet fortæller, at *"screeningsenheden kontakter de borgere, som patruljerne har mødt i forbindelse med eksempelvis anmeldelser om 'uro i hjemmet' – som tidligere hed 'husspektakler', hvortil enheden selv vurderer, om der er tale om vold"*.² Det vil sige, at enheden fanger borgere i mange forskellige stadier og også nogle, som er for tidligt i processen til at kunne tage imod en henvisning.

Målgruppen hos kommunen: længerevarende og psykisk vold

De borgere, der bliver opsporet i kommunen, kan eksempelvis være fraskilte forældre, der på grund af fælles børn har en sag i kommunen. Her har volden typisk stået på i længere tid, og da forældrene fortsat har et samarbejde i forhold til børnene, kan relationen fortsat være præget af vold. Borgere, der henvises fra kommunen, er karakteriseret ved at være i relationer, der overvejende er præget af psykisk vold. Disse er oftere udsatte borgere med en sag i socialafdelingen eller familieafdelingen. Det kan være en barriere, at borgere har en igangværende sag i kommunen omkring deres børn. Det kan gøre, at borgerne er mere lukkede omkring deres sag, da de er bevidste om kommunens myndighed. *"Det er jo sårbart at komme op og skulle fortælle os om de ting, der er svære derhjemme, og komme op og udlevere sin partner, hvis det er en partner, der er tale om, så jeg tænker, at der er rigtig mange, vi*

² "Husspektakler" er en kategori, som politiet historisk set har anvendt om hustruvold. Som Christensen (2024) skriver, risikerer kategorien dog at negligere begivenhedens karakter, som en alvorlig kriminalitetsform, hvilket kan begrænse opsporingen af vold i bredere forstand, fx i nære relationer og ikke kun partnervold.

ikke ser" (kommune, runde 2). Generelt oplever kommunen, at de henviser mere udsatte borgere, som er stærkt prægede af psykiske udfordringer. En fagprofessionel giver et konkret eksempel med en borger:

Jeg havde en kvinde, der fortalte om de hjemlige forhold i deres familie, som lød kontrollerende i [sin] beskrivelse af hverdagssituationer og den måde, hun italesatte næsten frygtagtigt omkring at komme hjem og være bange for reaktioner, og at hendes børn også var det. Hun brugte jo ikke selv ordene "psykisk vold", men jeg fik en fornemmelse af, at der kunne måske være noget på spil (...). Og der henviste jeg hende på baggrund af, at jeg havde en fornemmelse af, at der i hendes beskrivelser kunne ligge noget mere bag, som hun heller ikke selv var helt bevidst omkring, men hun var måske i en form for erkendelsesproces. Hun blev konfronteret med nogle ting, der var kommet op til overfladen, fordi hendes barn fortalte nogle ting. Og det endte med at være rigtig, rigtig godt for hende at komme i det forløb. Hun har fået rigtig meget ud af det og fået rigtig meget hjælp". (Kommune, runde 2)

Ifølge den fagprofessionelle i citatet handler det således om at genkende tegnene på vold i hverdagslige historier og få spurgt ind til det, da borgerne i målgruppen ikke nødvendigvis selv er klar til at kalde det, de oplever, for vold.

De kommunale medarbejdere beskriver, at det har været lettere at opspore og motivere de voldsudsatte frem for voldsudøverne, da der ligger mere overtalelsesarbejde i forhold til udøverne, hvis de ikke selv har en oplevelse af, at de har udøvet vold.

Der er dele af målgruppen, som er svære at opspore, svære at holde fast i og svære at motivere til at tage imod et tilbud eller henvisning. Dette tager vi fat på i næste afsnit.

3.1.2 Dele af målgruppen, der ikke opspores, eller er svære at motivere

De forskellige aktører benævner også dele af målgruppen og borgere, som de har haft svært ved at opspore eller motivere til at tage imod indsatsen. Dette gælder eksempelvis borgere, der ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere og kvindelige udøvere. Hertil har mænd udsat for vold også været en gruppe, der har været opsporet i nogen grad, men sværere at fastholde eller få til at tage imod tilbuddet om VUV.

Særligt i forhold til at motivere mænd udsat for vold beskriver Mandecenteret:

De er jo udsat på den måde, at alene det at være kønnet som mand, så statistisk set står du dårligere i rigtig mange sammenhænge, det ved vi jo. Du står også dårligere i forhold til at have nære relationer, som du kan være fortrolig med, og dem, du ellers mener, du kan være fortrolig med. Der er stadig en overvejende sandsynlighed for, at du aldrig ville fortælle dem om, hvad du var udsat for i hjemmet. (Mandecenteret, runde 2)

Mænd udsat for vold er en underbelyst gruppe, hvilket også gør sig gældende i evalueringen af denne indsats. Lignende barrierer, som for kvinder gør sig gældende i forhold til at opleve skam og tabu i forbindelse med at blive udsat for vold, fremhæves af, at problemet er endnu mindre synligt, når det gælder mænd, der udsættes for vold i nære relationer.

I kommunens målgruppe er der også nogle, der er for sårbare til reelt at kunne følge et forløb som VUV, hvor fx misbruget er for stort. Disse forløb bliver for ustabile. Der er en del i målgruppen, der også har tunge psykiatriske diagnoser eller er meget psykisk sårbare, hvilket gør, at de ikke kan rumme et forløb i VUV. Andre fagprofessionelle beskriver ligeledes, at borgere med psykiatriske problemer og misbrugsproblematikker har været særligt vanskelige at opspore og fastholde, da disse ofte er i ustabile situationer med for mange udfordringer til at kunne tage imod indsatsen. Her peger LOKK på, at en mulighed kunne være at have et koordineret arbejde med andre aktører såsom misbrugscenter eller psykiatrisk center, hvis man skal kunne nå disse borgere.

3.2 Borgererfaringer

Boks 3.2 Kapitlets hovedresultater: borgererfaringer

Opsporingen: For alle borgere er sagsbehandlerens og politibetjentens reaktion vigtig og fremstår betydningsfuld for, at de tager imod en henvisning og den hjælp, VUV tilbyder. Borgerne udtrykker ligeledes at have svært ved at anerkende voldsepisoden og have behov for at blive spejlet i, at det, de oplever, er vold.

Overgange: Overgange fra LUV til rådgivningsforløb opleves generelt godt. Borgerne giver generelt udtryk for, at overgangen fra opsporingen til rådgivningsforløbene har været uproblematisk. Samtalen med LUV kan for nogle bringe yderligere forståelse for voldssituationen.

Rådgivningsforløbet: Borgerne er overordnet meget tilfredse med rådgivningsforløbet i VUV. Det er vigtigt for borgerne at blive mødt med forståelse, og at der tages udgangspunkt i deres egen historie med en relatering til faglig viden om vold og dennes mekanismer. Herudover oplever de fleste borgere, at volden er stoppet eller mindsket efter forløbet i VUV.

- Det er vigtigt for borgerne at have en følelse af blive hørt, forstået og respekteret. I borgernes erfaringer tillægges et stort udbytte ved indsatsen de dygtige rådgivere, der har lyttet, forstået og har givet ro på situationen.

Brobygning efter endt forløb: For de fleste gælder det, at de blev viderehenvist til et andet relevant tilbud, og har en oplevelse af, at VUV gav et kort, men godt forløb, som de dog kunne ønske, havde været længere.

3.2.1 Opsporing

Fire ud af de otte interviewede borgere er opsporet og henvist fra kommunen (Camilla, Mira, Laura, Morten), mens tre er opsporet og henvist fra politiet (Anders, Ida, Nanna). En enkelt ud af de otte borgere har selv henvendt sig til LUV og er blevet henvist til et forløb i VUV herfra (Sara). Vi kan ikke vide, om denne person har hørt om VUV tidligere eller er blevet opsporet på et tidligere tidspunkt og herefter har valgt at tage imod henvisningen på et senere tidspunkt.

”Svært at anerkende” voldsepisoden: opsporing gennem politi

Anders, Ida og Nanna blev opsporet via politiet. Anders blev kontakten telefonisk af politiet i kølvandet på en episode, hvor hans ekskæreste havde overfaldet ham. Denne episode blev overværet af deres børn, og Anders var derfor meget motiveret for at tage imod VUV. Ida havde forinden været på politistationen for at anmode om et tilhold mod sin ekskæreste og blev herefter ringet op af politiet. Begge beskriver telefonsamtalen som en forholdsvis kort og behagelig samtale, hvor de blev oplyst om VUV-forløbet. Ida var ikke klar til at anerkende volden, da hun blev kontakten af politiet og blev tilbudt et forløb i VUV. Faktisk var hun *”super afvisende”* og *”skeptisk”* (Ida) over for det, da hun ikke var overbevist om, at hun tilhørte målgruppen for forløbet:

Jeg tror, noget af det var, at jeg på det tidspunkt slet ikke var klar over, hvad jeg havde været udsat for og alvorligheden af det. Så der var noget i mig, der sagde, at det skulle jeg slet ikke, at det var ikke noget for mig, og det var der sikkert nogle andre, der hellere skulle. Jeg skulle ikke tage en plads fra nogen. (Ida)

Det var ikke endnu gået op for Ida, hvor alvorlig situationen var. Derfor prøvede hun også at overbevise sig selv om, at det ikke var noget hun havde brug for hjælp til. Hun takkede dog alligevel ja til at blive henvist, fordi hun tænkte: *”nu bliver jeg nødt til at tage imod det, folk siger, er godt”* (Ida), men hvis politiet ikke havde tilbudt hende at blive henvist, havde hun højst sandsynligt ikke selv opsøgt hjælp.

Nanna blev også opsporet af politiet, hvor hun i forbindelse med en voldsepisode i sit hjem fik udleveret en folder og blev informeret omkring VUV:

Ja, altså det startede jo lidt hektisk, kan man sige, med at de kom hjem og skilte – eller tog ham væk fra mig, det var sådan, det startede. Og så smed de ham ud, og så havde jeg de her 10 minutter til at pakke mine ting for at kunne tage et andet sted hen, og det var først, da jeg havde pakket mine ting, og vi var på vej ned i deres politibil, at de fortalte mig de her ting. (Nanna)

Nanna fortæller, at det på trods af den hektiske situation, var det rigtige tidspunkt, betjentene valgte at fortælle hende om tilbuddet. Betjenten forklarede og beskrev også over for Nanna, hvilken type vold hun havde været udsat for, hvilket betød meget for Nanna, da hun ikke selv var klar over det. Efterfølgende tog Nanna selv kontakt til LUV og blev henvist til et forløb i LOKK. For Nanna var det særligt den stærke opfordring fra politiet til at søge hjælp og den viden om vold, betjenten havde og formidlede til hende, der var afgørende for, at hun efterfølgende ringede til LUV. Hun fortæller dog, at det krævede meget af hende:

Jamen, jeg syntes, det var svært at anerkende, at jeg havde været ude for vold. Det var meget svært for mig at finde ud af, om det var mig, der havde været forkert, eller om det var personen, der havde slået mig, som havde været forkert på den. (Nanna)

Nanna fortæller i ovenstående citat, at selvom hun var blevet hentet af politiet og var blevet opfordret af dem til at søge hjælp, var hun stadig i tvivl om, hvorvidt det var hende, der havde gjort noget galt. Denne tvivl er et udtryk for, at Nanna på dette tidspunkt stadig havde svært ved at forstå og acceptere, at hun havde været udsat for vold.

Fælles for borgerne her er, at de har svært ved at anerkende volden, og at mødet med politiets professionelle motiverer dem til at tage imod hjælpen.

”Hun spejler mig i, at det ikke er normalt”: opsporing gennem kommune

De fire borgere, der er blevet henvist fra kommunen, er opsporet i forbindelse med en samtale med en sagsbehandler. For Camilla var det en opfølgningssamtale hos hendes sagsbehandler, der gav anledning til, at hun blev henvist til VUV. Camilla beskriver en proces med først selv at have rakt ud til en voldsfaglig organisation, hvilket affødte en bestemt samtale med sagsbehandleren og resulterede i en videre henvisning. Sagsbehandlerens reaktion betød meget for Camilla:

Også at se det i hendes ansigtsudtryk, når jeg fortæller de her ting, der kan jeg jo godt se – altså hun spejler mig i, at det ikke er normalt. Hun sad og fik sådan helt tårer i øjnene faktisk, sådan ”det er ikke normalt”. (Camilla)

Sagsbehandlerens udtryk fungerede således som en anerkendelse af Camillas oplevelser, som viser sig at have sat yderligere skub i hendes erkendelse af, at det hun, havde været udsat for, var vold. I Lauras tilfælde præsenterede hendes sagsbehandler hende for VUV, da hun havde hørt Lauras begrundelse for, hvorfor hun gerne ville fortsætte i det forløb, hun tidligere var blevet bevilget, som ikke var specifikt rettet mod vold:

Jeg fortalte sådan bare lige overordnet, hvorfor jeg var interesseret i at fortsætte det, jeg var i, og med de ting, jeg sagde, der tænkte hun psykisk vold. Og så begyndte hun at sige noget mere, og så kunne jeg godt høre at, det var ret relevant. Så jeg havde ikke fået noget hjælp til psykisk vold, eller der var nogen, der havde sagt psykisk vold i systemet før. (Laura)

Laura fortæller, at selvom hun var vred over, at hun ikke kunne fortsætte i det forløb hun gerne ville, satte hun pris på, at sagsbehandleren ”formåede at læse mellem

linjerne" ud fra det, hun fortalte. Inden telefonsamtalen med sagsbehandleren var det i løbet af et par år blevet "tydeligere og tydeligere" for Laura, at hun godt kunne være udsat for vold, men hun forstod endnu ikke "omfanget af eftervirkningerne".

Samtidig undrer flere af de interviewede borgere sig over, at der ikke tidligere har været nogle i kommunen, der har genkendt tegnene på vold i deres fortællinger. For eksempel fortæller Sara, at hun har følt sig overhørt i kommunen i forbindelse med konflikt mellem hende og faren til hendes barn:

Man kan sige i det hele taget, når det er, at en forælder begynder at underrette på den anden, og de ting, der står i den underretning, er ret anklagende eller ufine, der tror jeg måske godt, det kunne have været superart, hvis kommunen på en eller anden måde havde grebet den, når de havde mødt mig og snakket med mig og set, "okay det kunne godt være, der er et lag af noget andet i det her", for jeg prøvede jo virkelig at forklare dem det, men jeg blev jo slet ikke hørt overhovedet. (Sara)

Sara har selv henvendt sig til LUV, og er derfor ikke blevet henvist fra kommunen, men kunne godt ønske sig, at der var nogle i kommunen, der havde været undersøgende i forhold til, hvad der var på spil mellem hende og faren til hendes børn. Gennem et kognitivt terapiforløb nåede Sara selv til den konklusion, at hun blev udsat for vold på det tidspunkt, da hun henvendte sig til LUV.

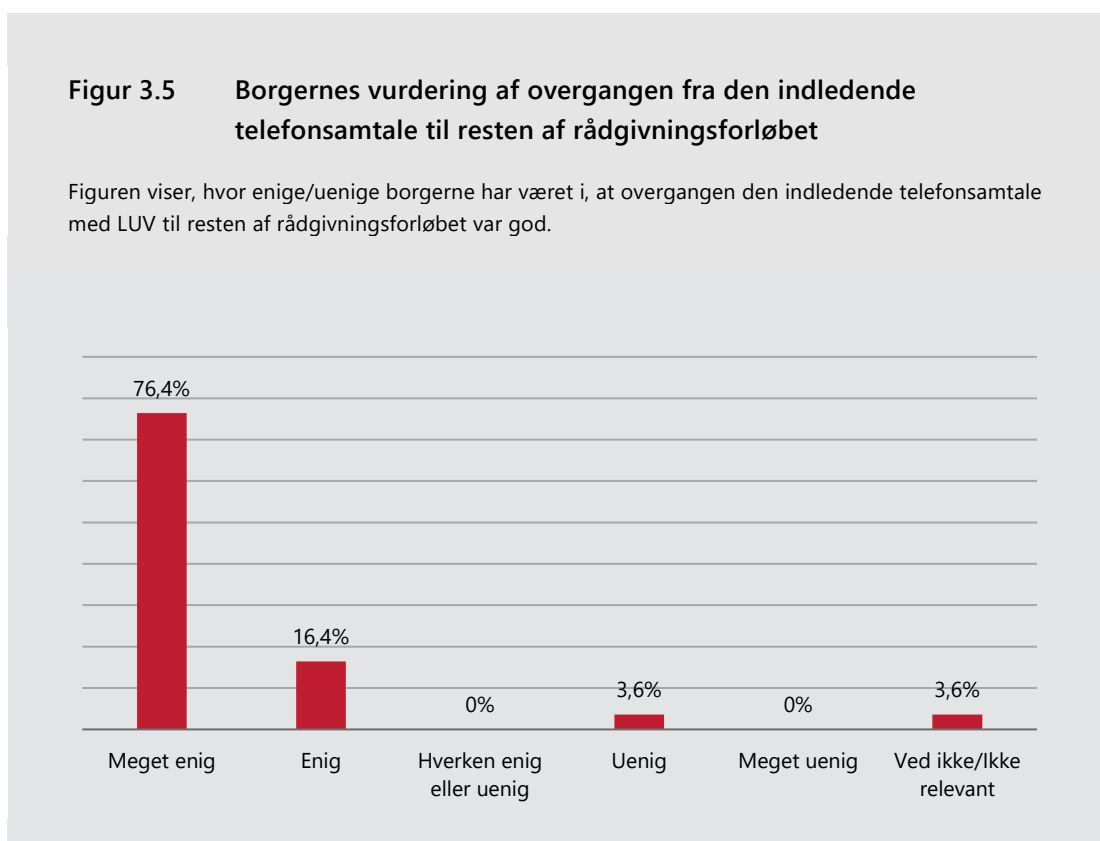
Ligesom Sara og Laura, har Morten også følt sig overset i kommunen. Han blev henvist i forbindelse med en partshøring mellem ham og hans ekskone. Han fortæller, at ekskone vil lade ham se deres fælles børn, fordi Morten ifølge hende havde været voldelig over for hende. Morten er langt fra enig i ekskones udlægning og afviser, at han skulle have udøvet nogen form for vold, men denne side af sagen er ikke "blevet hørt på noget plan, som i slet ingenting" (Morten). Han blev alligevel tilbudt at blive henvist til VUV som udøver. Selvom han ikke var enig i, at han var voldsudøver, tog han imod tilbuddet for at vise samarbejdsvillighed over for kommunen, og han blev derfor henvist til DMV.

Mira har ligesom Morten modtaget rådgivning i DMV, men har som den eneste af de borgere, vi har interviewet, været i et parforløb. Hun blev gjort opmærksom på VUV af sin datters sagsbehandler efter en enkeltstående hændelse, hvor Miras kæreste havde udsat Mira for vold. Politiet havde forinden kontaktet kommunen på baggrund af hændelsen. Selvom Mira syntes, at det var "lidt ubehageligt, fordi man føler man blotter sig sådan", var det stadig rart, at sagsbehandleren havde "en stor forståelse" for, hvordan Mira havde det, og kunne være behjælpelig ved at oplyse hende om VUV. Mira ringede selv til LUV, og forklarede, at hende og kæresten i deres forhold var motiverende for beslutningen om at tage imod tilbuddet, da hun ellers ville afslutte forholdet til sin kæreste.

Fælles for borgerne henvist gennem kommunen er ligeledes, at de blev mødt og anerkendt af sagsbehandlerne i kommunen, som spejlede dem i deres oplevelser, hvilket viste sig betydningsfuldt for at tage imod hjælpen.

3.2.2 "En god oplevelse": overgangen til rådgivningsforløb (LUV)

Borgerne giver generelt udtryk for, at overgangen fra opsporingen til rådgivningsforløbene har været uproblematisk. For de flestes vedkommende har det været en kort og hurtig proces, hvor der er gået få dage, fra kommunen eller politiet har henvist dem, til de blev kontaktet af LUV eller en rådgiver fra en af organisationerne. I spørgeskemaundersøgelsen svarer størstedelen af borgerne (93 %), at overgangen fra den indledende telefonsamtale hos LUV til resten af rådgivningsforløbet var god. Se Figur 3.5.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 55 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

De fleste af borgerne, der er blevet visiteret til et forløb gennem LUV, beskriver samtalen med LUV som en kort samtale, hvor de har fortalt meget lidt og overordnet om deres situation, hvorefter de er blevet henvist til et forløb. Ingen af borgerne beskriver, at de har skulle genfortælle hele deres historie og baggrunden for, at de

er blevet henvist til eller selv har ringet til LUV. Camilla fortæller eksempelvis følgende om sin samtale med LUV:

Jeg kan huske, han sagde sådan, "ja, jeg kan jo se at du har fuld plade på voldssituationen", og det synes jeg egentlig var meget sjovt, for det var sådan lidt på en lidt let måde han sagde det, så jeg følte en enormt sådan, "der er bare tjek på alle fronter så du skal bare videre", altså der var ikke rigtig noget, der sådan skulle uddybes på den måde. (Camilla)

Selvom Camilla var nået til en vis erkendelse af, at hun havde været udsat for vold, var samtalen med LUV alligevel med til at bekræfte hende i det. Hun beskriver da også samtalen som en "god oplevelse" (Camilla). Nanna havde en lignende positiv oplevelse af samtalen med LUV, som hun beskrev som "fantastisk kundeservice", fordi rådgiveren havde tid til at lytte til Nannas historie. Nanna havde et behov for at fortælle sin historie, fordi det nærmest lige var gået op for hende, at hun havde været udsat for vold. Hun fortæller også, at samtalen med LUV havde stor betydning for hende i forhold til at holde fast i at få hjælp: "Jeg tror bare, jeg blev mere klar over, hvad jeg stod i. At det ikke var normalt" (Nanna). For Nanna gav samtalen således et yderligere skub til hendes erkendelsesproces. Hun fortæller også, at det var afgørende både, at hun kunne få fat i LUV med det samme, og at rådgiveren fra LOKK ringede til hende hurtigt herefter. Hun fortæller, at hvis der gik for lang tid imellem, ville hun muligvis komme til ombestemme sig eller tænke, at hun "nok var en, der ikke kunne hjælpes" (Nanna).

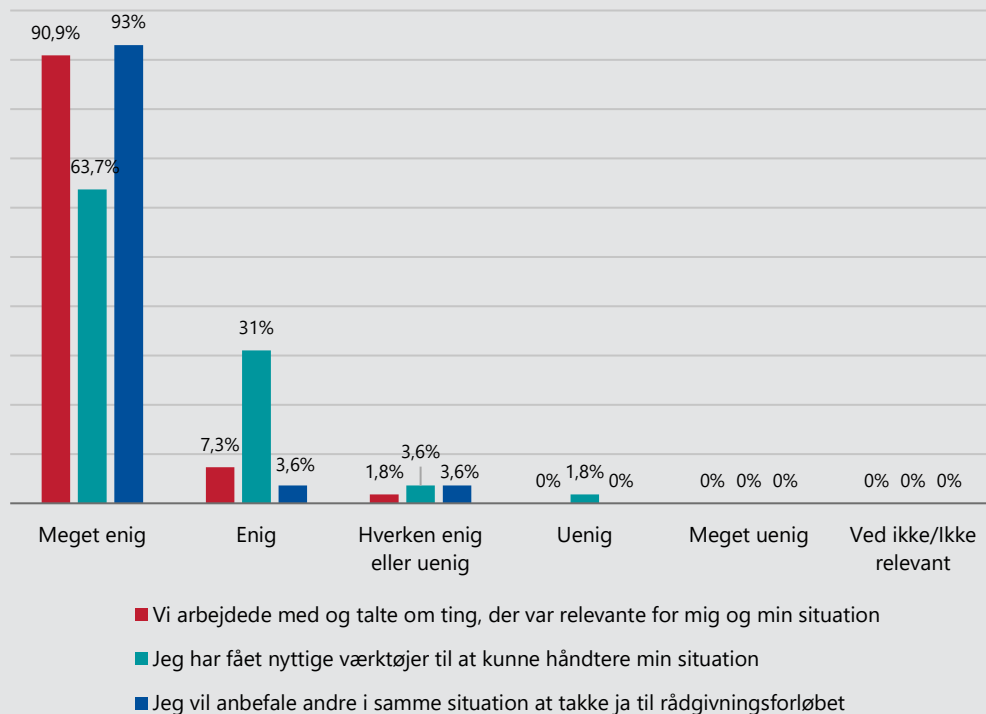
Fortællingerne er naturligvis begrænset af, at borgere, som er faldet fra undervejs, ikke er med i interviewene og spørgeskemaundersøgelsen, og vi kan ikke vide, om overgangene var problematiske for dem. Men blandt de deltagere, vi har svar fra, opleves overgangen overordnet som god.

3.2.3 Generel tilfredshed med rådgivningsforløbene

Borgerne i VUV er overordnet meget tilfredse med rådgivningsforløbene i indsatsen både ifølge borgerinterviews og spørgeskemadata. Figur 3.6 viser, at over 90 % af borgerne mener, at de i rådgivningsforløbet har arbejdet med og talt om ting, der var relevante for dem og deres situation, samt at de vil anbefale rådgivningsforløbet til andre i samme situation. Over halvdelen af respondenterne har ydermere erklæret sig meget enige i, at de har fået nyttige værktøjer til at kunne håndtere deres situation (63,7 %). Samtidig har ingen erklæret sig meget uenige i, hvorvidt forløbene var nyttige, relevante og anbefalingsværdige over for andre, i deres vurdering af borgerforløb, og blot 1,8 % har tilkendegivet at de var uenige i, hvor vidt forløbet har givet dem nyttige værktøjer.

Figur 3.6 Borgernes vurdering af rådgivningsforløbene

Figuren viser, hvordan borgerne har vurderet rådgivningsforløbene i Videre Uden Vold, ud fra tre parametre.

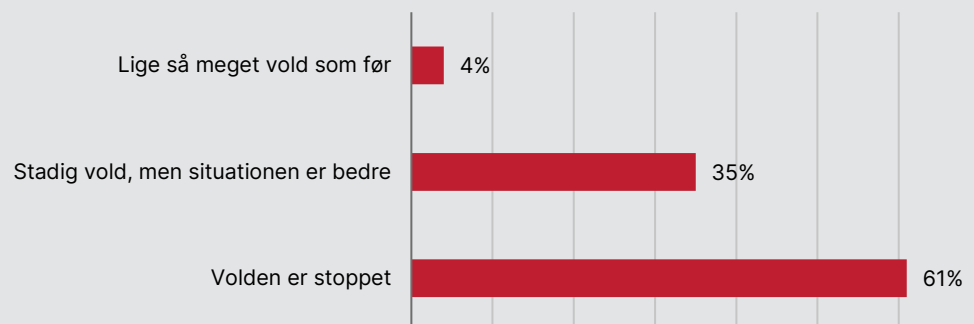
Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 55 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

Størstedelen af borgerne, der har modtaget et rådgivningsforløb igennem VUV, oplever, at deres situation har forbedret sig efter forløbets afslutning. Figur 3.7 viser borgenes vurdering af, hvorvidt volden er stoppet, er forbedret eller er på samme niveau som før forløbet, efter at forløbet i VUV er endt.

Figur 3.7 Vedvarende vold

Figuren viser, hvordan borgernes situation i forhold til volden ser ud efter afslutning af rådgivningsforløbet.

Anm.: Figuren baserer sig på spørgeskemabesvarelser fra 54 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

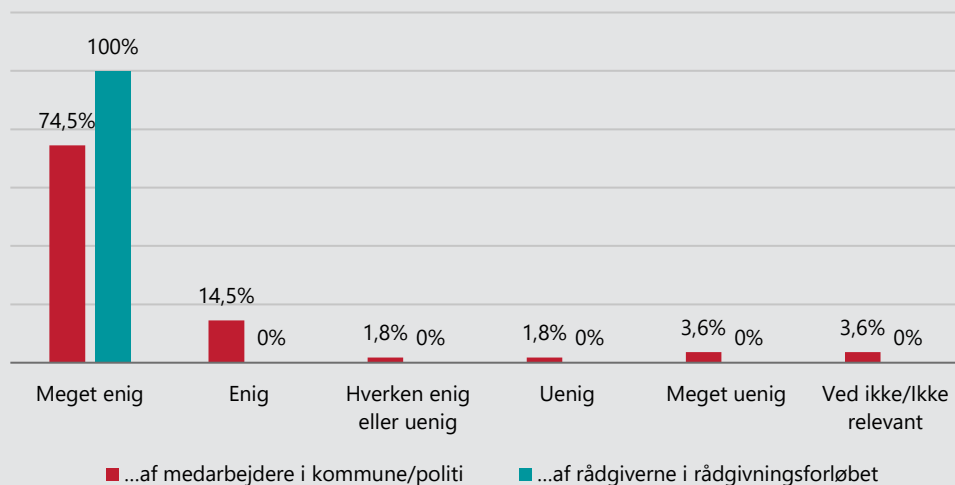
Over halvdelen (61 %) af respondenterne har angivet, at volden i den relation, der gav anledning til forløbet, er stoppet, efter at forløbet er afsluttet. 35 % har angivet, at der stadig er vold i relationen, men at situationen er bedre end før forløbet. Få borgere (6 %) har angivet, at der er lige så meget vold i relationen som før forløbet. Overordnet ser vi altså, at rådgivningsforløbet i VUV for flertallet af de respondenter som har besvaret spørgeskemaet, har bidraget til mindre vold i den i relation, der gav anledning til forløbet.

Dygtige rådgivere, der lytter, forstår og giver "tid og ro"

På tværs af datamaterialet oplever borgerne i VUV, at de bliver hørt forstået og respekteret af de fagprofessionelle i rådgivningsforløbene. Det viser Figur 3.8. Samtlige respondenter mener, at de blev hørt, forstået og respekteret af rådgiverne i rådgivningsforløbet, mens 74,5 % erklærer sig meget enige i det samme i forhold til medarbejderne i kommune og politi.

Figur 3.8 Borgernes følelse af at blive hørt, forstået og respekteret i Videre Uden Vold

Figuren viser, hvordan borgerne har vurderet medarbejderne i kommune og politi samt rådgiverne i rådgivningsforløbet, i forhold til at blive hørt, forstået og respekteret.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 55 respondenter.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

I interviewene giver borgerne ligeledes udtryk for, at de er blevet mødt af dygtige og kompetente rådgivere i organisationerne, som havde forståelse for deres situation. Morten fortæller eksempelvis følgende om rådgivningsforløbet og forholdet til rådgiveren:

Jeg har faktisk kun plusser, jeg har intet minus at sige ved det her. Jeg har kun plusser, også fordi at [rådgiver] og jeg – jeg vil ikke sige forstod hinanden, men han lyttede, og jeg følte jo også, jeg blev hørt og lige pludselig, at der var en som havde forståelse. (Morten)

Selvom Morten afviser det grundlag, han blev henvist til VUV på, er han alligevel glad for at have deltaget i forløbet, fordi han følte sig lyttet til og hørt af rådgiveren. For Nanna var det også afgørende, at hun blev mødt på en ikke-dømmende måde, da hun har dårlige erfaringer fra tidligere med en psykolog, der gjorde hende ansvarlig for, at hun blev udsat for vold. Hun fortæller, at samtalerne med hendes rådgiver i VUV adskilte sig meget fra hendes tidligere erfaringer med professionelle:

De var faktisk enormt dygtige til at give mig den tid og ro (...). Jeg følte mig ikke utryk på noget tidspunkt, og de var så dygtige til at kunne svare

på de her spørgsmål, jeg havde, og jeg tænke: "Hold da op, det har jeg aldrig sagt før til nogen". (Nanna)

Nanna fortæller, at fordi hun fik den tid, hun havde brug for, og blev mødt af en kompetent rådgiver, der formåede at skabe en tryghed til, kunne hun fortælle, hvad der var sket, og for første gang sige højt, at hun havde været udsat for vold. Efter samtaler med både politiet, LUV og rådgiveren giver Nanna udtryk for, at hun har fået en tro på, at det hun har været udsat for, *"ikke er normalt"* (Nanna).

Flere af de borgere, vi har interviewet, fortæller, at selve rådgivningsforløbet har taget udgangspunkt i dem selv og deres historie, hvor rådgiveren har kunne *"sætte det ind en større ramme"* (Laura) og relatere borgernes fortællinger til deres teoretiske viden om vold og voldens mekanismer:

Det er sådan for mig, at når jeg forstår ting til bunds, så er jeg i stand til at handle og ændre tingene, så hvis jeg kunne se, at jeg indgik i et mønster, fx dramatrekanten, som hun også lærte mig om, så kan jeg også træde ud af den. Så sådan blev det et meget fint samspil mellem mine konkrete oplevelser og hendes generelle viden og erfaring. (Laura)

Laura fortæller i ovenstående citat, at rådgiverens viden og erfaring gjorde hende i stand til at handle og ændre på tingene, fordi hun fik øje på de mønstre, hun indgik i, og dermed havde bedre forudsætninger for at bryde dem. Hun fortæller, at hun i forbindelse med rådgivningsforløbet og den viden, hun fik, endelig har indset, at hun har været udsat for psykisk vold, omend det har taget noget tid.

Ida fortæller, at det for alvor gik op for hende, at hun havde været udsat for vold, da hun ved den første samtale skulle udfylde et spørgeskema:

Og så i det spørgeskema var der så noget, hvor jeg skulle udfylde, hvilke former for vold, jeg har været udsat for. Og der kan jeg jo så krydse af i alle former for vold. Og så siger hun [rådgiveren, red.] sådan, at så er jeg jo det rette sted. Det blev ligesom der, hvor jeg var sådan, "ja okay, så er der jo noget om det". (Ida)

Ida, der ellers var i tvivl om, om hun var en del af målgruppen for forløbet, fortæller i ovenstående citat, at hun blev overbevist om, at hun var kommet det rette sted hen, da hun kunne se sort på hvidt, at hun havde været udsat for alle former for vold. Den første samtale og udfyldelsen af spørgeskemaet blev altså et vendepunkt for Ida. I de følgende samtaler fik Ida, ligesom Laura, en større forståelse af sin situation.

3.2.4 Brobygning til videre forløb

Størstedelen af de borgere, vi har interviewet, er blevet viderehenvist fra VUV til et andet tilbud eller forløb (Laura, Ida, Sara, Camilla, Nanna, Mira). Flere borgere giver udtryk for, at de gerne ville have haft flere samtaler i VUV (Ida, Nanna, Mira, Morten), men at det korte rådgivningsforløb fungerer godt som et springbræt til andre tilbud eller forløb. Sara fortæller eksempelvis i følgende citat, hvad hun har fået ud af forløbet:

Altså, jeg syntes jo egentlig som udgangspunkt, at det forløb har gjort for mig i hvert fald, det har været en eller anden form for afdækning af, hvad det er for nogle udfordringer, jeg står med, og så en hjælp videre derfra.

(Sara)

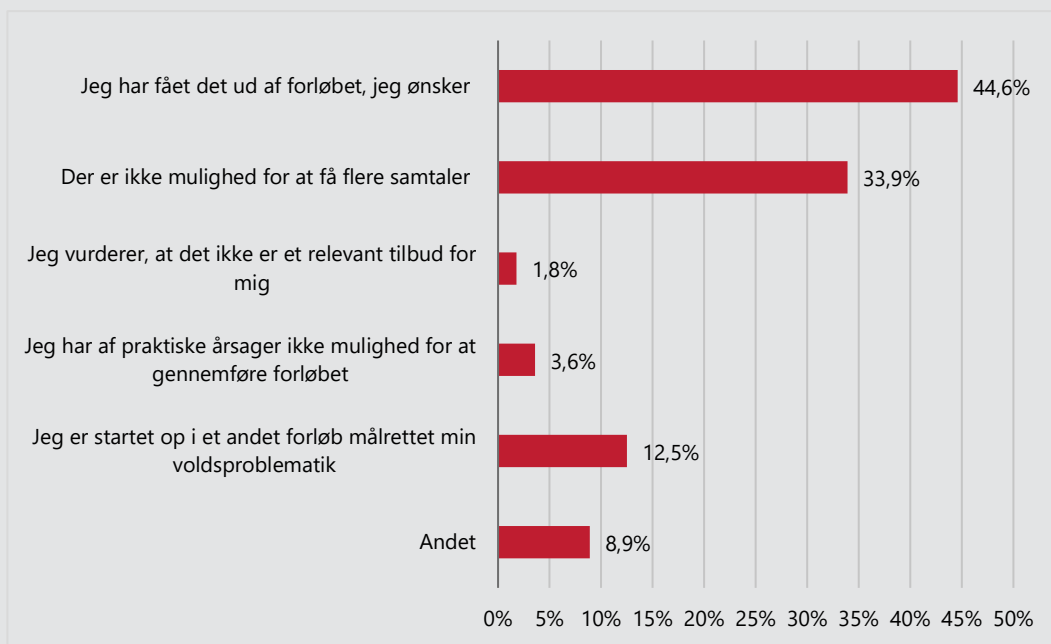
Sara fortæller, at hun stadig har brug for hjælp, men at hun gennem forløbet har fået afdækket, hvilken yderligere hjælp hun har behov for. Laura fortæller ligeledes, at forløbet for hende var med til *"at skabe overblik, sådan så jeg kunne gå ud i de andre forløb og vide mere om, hvad det var, jeg havde brug for"* (Laura). Rådgivningsforløbet i VUV blev også for Ida *"et skridt til at starte alt muligt andet"* (Ida). Laura, Ida og Camilla er alle blevet henvist til og var på interviewtidspunktet startet i et gruppeforløb målrettet deres voldsproblematik. I den forbindelse giver de alle udtryk for, at det korte rådgivningsforløb i VUV klædte dem på til, at de kunne indgå i et gruppeforløb.

Nanna blev allerede ved den første samtale i rådgivningsforløbet henvist til et krisecenter. Hun fortæller, at rådgivningsforløbet i VUV har været *"et fantastisk forløb, og det har fået mig til at komme videre"* (Nanna). Mira og hendes kæreste er blevet henvist til et længere parforløb i DMV, og var på interviewtidspunktet stadig på venteliste. Morten er ikke blevet henvist til andre tilbud eller forløb, men gav udtryk for, at han gerne ville have flere samtaler med den rådgiver, han havde haft i VUV. Anders havde på interviewtidspunktet endnu ikke afsluttet rådgivningsforløbet og vidste på daværende tidspunkt ikke, om han skulle henvises til andet i slutningen af sit rådgivningsforløb.

Nogle borgere afsluttede forløbet, før de havde modtaget alle fem samtaler. Det drejer sig dog om en mindre andel af borgerne. I Figur 3.9 ser vi, at blot 1,8 % mener, at tilbuddet ikke var relevant for dem. Blandt respondenterne har 12,5 % afsluttet forløbet i VUV, fordi de er startet i et andet forløb målrettet deres voldsproblematik, mens 3,6 % af praktiske årsager ikke har kunne gennemføre forløbet og 8,1 % af andre årsager end ovenstående har valgt at afslutte rådgivningsforløbet.

Figur 3.9 Årsager til afsluttet rådgivningsforløb i Videre Uden Vold

Figuren viser, hvilke årsager der har været til, at borgerne har afsluttet rådgivningsforløbet i VUV.

Anm.: Figuren er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 56 respondenter. Respondenterne har kunne vælge flere svarkategorier.

Kilde: VIVE på baggrund af data fra spørgeskema ved afslutning af rådgivningsforløbet.

En stor andel, 44,6 %, af respondenterne har afsluttet forløbet, fordi de har fået det ud af forløbet, de ønskede, og 33,9 % af respondenterne har afsluttet forløbet, fordi der ikke er mulighed for at få flere samtaler.

4 Forventet ressourceforbrug

Dette kapitel giver et bud på kernemedarbejderes samlede timeforbrug og fordeling af tid på hovedaktiviteter. Analysen bygger på forventet tidsforbrug indsamlet fra de voldsfaglige organisationer, kommunerne og politiet. Følgende spørgsmål er retningsgivende for afsnittet:

Hvis andre organisationer, kommuner og politikredse ønsker at implementere VUV-modellen, hvilket ressourceforbrug kan de så forvente?

Helt præcist bad vi aktørerne om at tage udgangspunkt i ressourceforbruget for de medarbejdere, der har brugt 80 % af ressourcerne i projektet, og med udgangspunkt i disse medarbejdere vurdere forventet ressourceforbrug for en tilsvarende aktør, der måtte ønske at implementere indsatsen.

I Boks 4.1 opsummerer vi hovedpointerne fra analysen.

Boks 4.1 Forventet ressourceforbrug vurderet i stilling og aktiviteter

Forventet ressourceforbrug for en voldsfaglig organisation

- En fuldtidsansat psykolog eller socialrådgiver (37,5 t./uge) bruger det meste af sin tid på rådgivning.
- Ledere og projektledere (fra 9 t./uge til 19 t./uge) fordeler deres tid på mødeaktiviteter, intern koordinering, administration m.m.
- En kommunikations- eller vidensmedarbejder (ca. 9 t./uge), som primært står for opgaver såsom dataanalyse og formidling af kommunikation omkring indsatsen.

Forventet ressourceforbrug for en politikreds

- En leder (ca. 9 t./uge) bruger sin tid på ledelse, administration, mødeaktivitet og lignende.
- En konsulent (ca. 9 t./uge) fordeler det meste af sin tid på mødeaktivitet og administration (40 %) og opkvalificering (40 %).

- Screeningsmedarbejdere (fx tre a 37 t./uge hver i en større politikreds) for-deler deres tid på screening (80 %) og opkvalificering (20 %).

Forventet ressourceforbrug for en mindre kommune

- En leder er allokeret med en kvart stilling på indsatsen (ca. 9 t./uge).
- En socialrådgiver er allokeret med en kvart stilling på indsatsen (ca. 9 t./uge).
- En sundhedsplejerske er allokeret med en kvart stilling på indsatsen (ca. 9 t./uge).

Forventet ressourceforbrug for en større kommune

- En eller flere ledere (fx 1-4) er allokeret med en kvart stilling tilsammen (9 t./uge).
- En eller flere socialrådgivere (fx 1-10) er allokeret med en hel stilling tilsammen (37,5 t./uge).
- En eller flere sundhedsplejersker (fx 1-3) er allokeret med under en kvart stilling tilsammen (ca. 9 t./uge eller mindre).
- En eller flere konsulenter (fx 1-3) er allokeret med en halv stilling tilsammen (ca. 19 t./uge).
- En eller flere studerende (fx 1-2) er allokeret med en halv stilling tilsammen (ca. 19 t./uge).

4.1 Voldsfaglige organisationer

I de indsamlede skemaer over ressourceforbruget for de voldsfaglige organisationer ser vi følgende involverede stillingskategorier: leder, projektleder, socialrådgiver/psykolog samt videns- og kommunikationsmedarbejdere. Typisk vil en voldsfaglig organisation enten have en socialrådgiver eller en psykolog ansat til at tage sig af rådgivning og opkvalificering.

Det vil forventeligt kræve en fuldtidsansat psykolog eller socialrådgiver (37,5 t./uge). Alternativt kan denne post deles ud på flere medarbejdere, fx fire psykologer, som er allokeret med en kvart stilling hver på projektet (ca. 9 t./uge). Psykologer og socialrådgivere i de voldsfaglige organisationer bruger mellem 60-100 % af deres tid på rådgivning og 30-40 % af deres tid på opkvalificeringsaktiviteter. En del af

psykologernes og socialrådgiveres tid sat af til rådgivning inkluderer også tid til beredskab, hvilket skal til for at kunne tage imod borgerne hurtigt.

Få voldsfaglige organisationer har en kommunikations- eller vidensmedarbejder ansat, som primært står for opgaver såsom dataanalyse og formidling af kommunikation omkring indsatsen. En person i denne type stilling vil bruge en kvart stilling om ugen, dvs. ca. 9 t./uge til de beskrevne aktiviteter.

Der er desuden ansat ledere og projektledere til arbejdet i indsatsen. Timetallet spænder fra en kvart stilling til en halv stilling (fra ca. 9 t./uge til ca. 19 t./uge) i større voldsfaglige organisationer. I mindre voldsfaglige organisationer spænder timeantallet fra ca. 2 t./uge til 2 t/md. Ledere og projektledere fordeler deres tid på mødeaktiviteter, intern koordinering, administration og andet arbejde af denne type.

Det forventede ressourceforbrug afhænger naturligvis af, hvor mange borgere der forventes at komme i forløb, organisationens størrelse og mængden af aktiviteter til opsporing og henvisning. Det bliver desuden også bemærket af organisationerne, at en fremtidig igangsættelse og drift af projektet sandsynligvis vil kræve projektle-delse svarende til en kvart stilling.

4.2 Politikreds

For politikredsen gælder det, at følgende stillingskategorier er relevante for indsatsen: ledere, konsulent og screeningsmedarbejdere.

En leder skal forvente at være allokeret med en kvart stilling eller ca. 9 t./uge til ledelse, administration, mødeaktivitet og lignende.

En konsulent forventes allokeret med en kvart stilling (ca. 9 t./uge) og fordele sin tid på mødeaktivitet og administration (40 %), opkvalificering (40 %), screening (10 %) og andre aktiviteter, såsom opfølgning på udfundne sager og brobygning til efterforskning og forebyggelse (10 %).

Der er i denne indsats allokeret tre fuldtidsstillinger a 37,5 t./uge til screeningsmedarbejdere. Disse fordeler deres tid på opkvalificeringsaktiviteter (20 %) og screening (80 %).

Den pågældende politikreds er stor og har inden VUV-modellens implementering arbejdet med opsporing og samarbejdet med LUV. VUV var således en udbygning af en eksisterende indsats. Vi har indsamlet data i en stor politikreds. En anden politikreds, som ønsker at kaste sig over indsatsen, kan have et andet ressourcebehov.

4.3 Kommuner

For kommunerne gælder det, at stillingstyperne fordeler sig på socialrådgivere, sundhedsplejersker, ledere, konsulenter og studerende. Her bruges der meget tid på opkvalificering på tværs af kategorierne. De involverede kommuner varierer i størrelse, og kommunens størrelse har en stor indvirkning på aktiviteter, stillinger og antal medarbejdere involveret i indsatsen. Hertil er der i kommunerne blevet opkvalificeret medarbejdere fra andre afdelinger end dem, hvor indsatsen var forankret, og flere medarbejdere end dem, der var direkte involveret i indsatsen, har deltaget i de opkvalificerende webinarer og workshops. Det vil sige, at mange medarbejdere har været involveret i mindre grad end dem, vi har data fra. Samtidig er opsporingsarbejdet en del af de fagprofessionelles samtaler og møder med borgere, hvilket gør det vanskeligt for kommunerne præcist at adskille arbejdet med indsatsen fra deres øvrige arbejde.

I en mindre kommune med én primær afdeling involveret i indsatsen vil man kunne forvente følgende ressourcetræk:

- En *leder* er allokeret med en kvart stilling til indsatsen (ca. 9 t./uge) og fordeler sin tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (40 %), opkvalificering (40 %) og intern kommunikation (20 %).
- En *socialrådgiver* er allokeret med en kvart stilling (ca. 9 t./uge) og fordeler sin tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (20 %), opkvalificering (40 %) og intern kommunikation (20 %).
- En *sundhedsplejerske* er allokeret med en kvart stilling (ca. 9 t./uge) og fordeler sin tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (20 %), opkvalificering (40 %) og intern kommunikation (20 %).

I en større kommune, hvor flere afdelinger er involveret i indsatsen, kan man forvente følgende omkostninger:

- En eller flere ledere (fx en til fire) er allokeret med i alt en kvart stilling tilsammen (ca. 9 t./uge) og fordeler deres tid på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (60 %), opkvalificering (20 %) og intern kommunikation (20 %).
- En eller flere socialrådgivere (fx en til ti) er allokeret med en hel stilling tilsammen (37,5 t./uge). Deres tid er fordelt på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (20 %), opkvalificering (50 %), intern kommunikation (10 %) og sagsbehandling og sagssparring (20 %).
- En eller flere sundhedsplejersker (fx en til tre) er allokeret med under en kvart stilling tilsammen (ca. 9 t./uge eller mindre). Deres tid er fordelt på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (10 %), opkvalificering (60 %), intern kommunikation (10 %) og sagsbehandling og sagssparring (20 %).

- En eller flere konsulenter (fx en til tre) er allokeret med en halv stilling tilsammen (ca. 19 t./uge). Deres tid er fordelt på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (40 %), opkvalificering (40 %) og intern kommunikation (20 %).
- En eller flere studerende (fx 1-2) er allokeret med en halv stilling tilsammen (ca. 19 t./uge). Deres tid er fordelt på mødeaktiviteter, administration, tovholderi osv. (30 %), opkvalificering (20 %), intern kommunikation (30 %) og sagsbehandling og sagssparring (20 %).

5 Diskussion og begrænsninger

Evalueringen af VUV-modellen har fulgt modellens udvikling og beskriver modellens implementering, resultater og omkostninger. Evalueringen peger på, at VUV-modellen har flere elementer, som har været meningsfulde og givende og giver grobund for videreudviklinger, såsom det opkvalificerende element, kommune-politi-samarbejdet og hurtig og enkel indsats. På den anden side er der også dele, som har været sværere at arbejde med, såsom ressourcer til opsporingsarbejdet i kommunerne, et større frafald og udfordringer ved hvorvidt fem-samtalers forløb er for kort. Samlet set har VUV-modellen dog vist sig at være et godt fundament for at etablere et mere varigt samarbejde på tværs af kommune, politi og voldsfaglige organisationer, som kan række ud over VUV-modellen og styrke det voldsfaglige område. Som en repræsentant fra LOKK beskriver: *"I den bedste af alle verdener er der én indgang, hvor borgeren kunne få den hjælp, som vedkommende har brug for"*. (LOKK, runde 2)

Kapitlernes hovedkonklusionerne er opsamlet undervejs i bokse og kan også læses i *Hovedresultater* i begyndelsen af denne rapport. Denne sidste del af rapporten vil derfor tage fat på nogle af de tværgående konklusioner og diskutere og perspektivere disse, bl.a. i forhold til eksisterende forskningslitteratur. Kapitlet vil til sidst samle op på evalueringens begrænsninger.

5.1 Diskussion

Meningsfulde forløb, hurtig indsats og ønske om mere fleksibilitet

Evalueringen viser, at VUV-modellen kan imødekomme en del af målgruppens behov for tidlig opsporing og kvalificeret hjælp samt relevant brobygning til andre tilbud. Borgerne, som vi har interviewet (og som har besvaret spørgeskemaet), fortæller, at de får meget ud af de fem samtaler, såsom en bedre forståelse og erkendelse af volden og mere viden om vold og dennes mekanismer. Ifølge analysen er volden stoppet eller mindsket for de fleste borgeres vedkommende. Borgerne fremhæver også, at de får tilbudt en indsats hurtigt, og at processen fra opsporing til forløb er enkel. Korte forløb med hurtig og enkel opstart er en styrke ved VUV-modellen, da borgerne opspores og får hjælp, mens de er motiverede for at opsøge hjælpen. Disse resultater må betragtes som et væsentligt fund og et positivt resultat af VUV-modellen.

Næsten alle de borgere, vi talte med, ville dog ønske, at de kunne have fortsat hos rådgiveren. Der er også resultater fra de fagprofessionelle, der peger på, at de fem samtaler i de fleste tilfælde ikke er nok, selvom det i nogle tilfælde kan fungere

godt fx med par. De fagprofessionelle påpeger især, at en fleksibel tilpasning af forløb til den enkelte borger kunne være at foretrække. Det kan derfor udledes, at de specialiserede voldsfaglige tilbud skal have ressourcer nok til at kunne tilbyde kortere eller længere rådgivningsforløb efter borgerens behov. I tidligere forskning identificerer et metastudie af interventionsmodeller for partnervoldsudsatte, at individuelt tilpassede forløb viser bedre effekt for borgerne, da målgruppen er sårbar, forskelligartet og har behov for individuel tilgang (Arroyo et al., 2017). VUV fremstår derfor som en relevant indsats for voldsudsatte og voldsudøvere, men der er også mulighed for videreudvikling af selve rådgivningsforløbet, så det bliver mere fleksibelt, fx i form af flere eller færre samtaler.

Denne evaluering kan dog ikke måle eller sige noget om den længerevarende virkning af indsatsen for borgerne. Arroyo et al. (2017) påpeger i deres metastudie en fordel ved, at interventioner tilbyder opfølgning i form af booster-sessioner og opfølgende samtaler 3-6 måneder efter forløbets afslutning for at styrke den udvikling, der er sat i gang i borgeren. I en fremtidig udvikling af modellen kunne der indtænkes en mulighed for opfølgning i form af booster-sessioner og opfølgende samtaler i de voldsfaglige organisationer 3-6 måneder efter endt forløb.

Fokus på forebyggelse: at så frø hos mange

Selvom mange af de opsporede borgere vælger ikke at tage imod VUV, første gang de får tilbuddet, fremhæver aktørerne i indsatsen, at det at blive opsporet og gjort opmærksom på muligheden for hjælp kan have betydning for, at der går kortere tid, end der ellers ville, før borgerne opsøger eller tager imod hjælp en anden gang. Vi har ikke mulighed for at måle værdien af potentielt at have "sået" nogle frø hos flere borgere inden for projektperioden. Imidlertid har de professionelle beskrevet det som et væsentligt udbytte af indsatsen, at flere borgere er blevet gjort opmærksomme på vold og voldens former, måske har haft den første samtale om vold med en fagprofessionel eller har fået viden om, hvor hjælpen kan opsøges næste gang. Disse samtaler kan bidrage til at forebygge vold i nære relationer.

Modellens fremtid: nye målgrupper til VUV

Evalueringen viser også, at der er nogle borgere, der er sværere at motivere og opspore end andre. Dette gælder især voldsudøvere, borgere som ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere og voldsudsatte mænd. Samtidig har det været sværere at rumme borgere med store misbrugsproblematikker og tunge psykiatriske diagnoser i VUV-modellen, da deres situation er for ustabil til, at de kan modtage et forløb. Som en af de fagprofessionelle foreslår, kunne en videreudvikling af modellen også indeholde et konkret samarbejde med et misbrugscenter eller et psykiatrisk center for bedre at kunne rumme disse borgere. Lignende samarbejde med fx LGBTQ+-organisationer kunne indtænkes for LGBTQ+-borgere.

Flere fagprofessionelle og borgere påpeger desuden en mulighed for at inkludere børn i rådgivningsforløbet. Tidligere studier peger på, at børn, der vokser op med vold i hjemmet, også selv har større sandsynlighed for at opleve voldsudsættelse og voldsudøvelse i voksenlivet (Sørensen, 2024; Ottosen & Østergaard, 2022; Minister for Ligestilling & Udenrigsministeriet, 2019; Jaffe, Hurley & Wolfe, 1990). Dette studie finder samme tendens – næsten halvdelen af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen har erfaringer med vold i barndommen. Samtidig har størstedelen af borgerne i VUV selv børn (54,6 % hjemmeboende og 20 % udeboende). Derudover er en opvækst med vold forbundet med en række fysiske og psykiske helbredsproblemer, fx dårligere helbred og sociale udfordringer (Minister for Ligestilling & Udenrigsministeriet, 2019, Egeland, Sroufe & Erickson, 1983). Ved at inkludere børn i rådgivningsforløbet kan VUV-modellen måske være med til at bryde disse sociale eller intergenerationelle mønstre.

Kommune-politi-samarbejde og fokus på opkvalificering

Et andet bidrag ved VUV-modellen er kommune-politi-samarbejdet. Analyserne viser, at dette især har givet nye muligheder for at arbejde med vold i nære relationer. For eksempel fremhæver analysen, at især ensretning af sproget omkring det voldsfaglige og en fælles forståelse af arbejdet med vold og voldens dynamikker kan give et bedre samarbejde om borgeren og en ny type sparring om det voldsfaglige.

Aktørerne peger desuden på, at især opkvalificering i de opsporende led er vigtig og noget, som må prioriteres løbende. Analyserne identificerede en efterspørgsel på udøverperspektivet i politiet og behov for løbende og systematisk opkvalificering af fagprofessionelle i kommunerne.

VUV som sikkerhedsnet for politiet

Resultaterne peger på at politiets arbejde i VUV-modellen kan møde modstand blandt borgere, der ikke vil have politiets hjælp. Mistro til, at politiet kan hjælpe, frygt for inkriminerings, politiets rolle som en ordensmagt og mangel på erkendelse af volden hos borgerne kan holde voldsudøvere og voldsudsatte fra at opsøge politiet. Tidligere undersøgelser viser, at kun 5 % partnervoldsudsatte anmelder volden til politiet (Ottosen & Østergaard, 2022). Justitsministeriets offerundersøgelse viser desuden, at anmeldelsestilbøjeligheden for partnervold er signifikant lavere end for øvrige typer af vold i perioden fra 2005-2023 (Pedersen, Okholm & Balvig, 2024). Det store mørketal i anmeldelsestilbøjeligheden er sammenligneligt med fund fra andre lande, hvor anmeldelsesraten er lav og begrundes i voldsudsattes mistro til, at politiet kan og vil hjælpe (Childress et al., 2022; Leisenring, 2012; Madsen & Mikkelsen, 2024). I Danmark viser offerundersøgelserne ligeledes, at den lave anmeldelsestilbøjelighed kan skyldes manglende tro på, at politiet kan eller vil hjælpe, frygt for eskalering af konflikt eller en negligerings af voldens alvorlige karakter (Hansen &

Pedersen, 2022). VUV bidrager med et relevant tilbud, som politiet kan henvise til, selvom borgerne ikke har opnået erkendelse af volden endnu eller ikke føler sig trygge i at anmelde volden eller på anden måde ikke ønsker politiets hjælp. Særligt den særskilte screeningsenhed, der ringer ud til borgerne og opsporer til VUV, fremstår som en fordel for politiets opsporingsarbejde. Screeningsenheden skaber et sikkerhedsnet for patruljerne, især i mere akutte situationer, hvor patruljerne ikke har den nødvendige tid til selv at tale om tilbuddet med borgerne. I disse situationer kan patruljerne overlade opsporingsarbejdet til screeningsenheden.

Betydning af kommunal indsats: en balance mellem ressourcer og tid

Den kommunale indsats er vigtig for opsporing af vold i nære relationer. Inklusionen af kommunerne i en indsats som VUV har derfor også været en del, der har været store forventninger til, ville kunne gøre en forskel for målgruppen. Aktørerne i indsatsen fremhæver da også, at kommunernes rolle i indsatsen har været uundværlig og et af de vigtigste læringspunkter. Imidlertid har der også været udfordringer ved kommunernes inklusion i VUV.

Det har været en helt generel udfordring, at størrelsen på opgaven for kommunerne ikke har matchet den tid og de ressourcer, som projektet har stillet til rådighed for dem. Vi ser, at denne udfordring går igen, når indsatsen evalueres på implementering, resultater og ressourcer. For eksempel pointerer aktørerne, at arbejdet med vold kræver en kulturændring i kommunerne, som kræver, at der afsættes tid og ressourcer til at gøre arbejdet til en organisatorisk prioritet. Dette genkendes også i tidligere studier, som finder, at der i kommunerne mangler kompetencer til at vurdere vold, risiko og sikkerhed – kendskab til og fokus på voldsproblematikker afhænger ofte af den enkelte sagsbehandler (Oldrup, Kjær & Weih, 2019). Ifølge vores interviews med fagprofessionelle kan den manglende viden om vold i nære relationer bl.a. skyldes, at voldsproblematikker ikke udgør et væsentligt fokus på grunduddannelsen i socialt arbejde. Denne evaluering fund peger derfor på, at det kræver flere ressourcer at opkvalificere sagsbehandlere og andre kommunale medarbejdere, så de systematisk får ny viden om vold og dennes dynamikker og dermed bliver bedre rustede til at genkende tegnene på vold, når de møder en borger. Fundene peger også på, at ledelsesmæssig opbakning i opsporingsarbejdet er vigtig for arbejdet med vold og implementering af en indsats som VUV.

Samtidig er kommunerne organisatorisk meget forskellige. Evalueringen viser, at arbejdet med indsatsen kunne drage fordel af en systematisk organisering med en klar rollefordeling. En mere systematisk organisering af arbejdet med indsatsen kunne inkludere tovholdere, hvis kerneopgave er at arbejde med indsatsen og dennes udbredelse, således at arbejdet ikke afhænger af ildsjæle, som skal løse opgaven ved siden af deres øvrige opgaver. Evalueringen peger også på, at opkvalificeringsarbejdet i kommunerne kunne have mere vægt og tænkes mere systematisk

ind i hver kommunes organisering. En fremtidig udvikling og implementering af indsatsen i kommunerne kan derfor med fordel genoverveje balancen mellem tilgængelige ressourcer og tid, hvad angår kommunernes inklusion i indsatsen.

5.2 Begrænsninger

Ethvert evalueringsdesign har sine begrænsninger, som det er vigtigt at adressere, og dette evalueringsdesign er ikke anderledes. Her gennemgår vi derfor de primære begrænsninger ved designet, som man bør have in mente, når man læser evalueringens resultater.

En begrænsning ved evalueringsdesignet er de statistiske data indsamlet ved spørgeskemaerne. Indsamlingen ved hjælp af spørgeskemaerne var afhængig af de deltagende organisationer. I dette projekt var det den måde, det kunne lade sig gøre at indsamle data på. Det betød imidlertid, at vi ikke kunne styre, hvordan besvarelserne blev indsamlet. Dette kan forklare en del af det frafald vi ser i spørgeskemaresultaterne. Havde vi fået svar fra flere borgere, kunne dette have påvirket resultaterne af den kvantitative undersøgelse. Resultaterne skal derfor ses i lyset af de besvarelser, vi har fået, i forhold til det samlede antal af borgere, der er henvist til VUV jf. LUV's og politiets opgørelser til og med september 2024. Til gengæld er evalueringsdesignet konstrueret på en måde, så den kvantitative del supplerer de kvalitative data og dermed samlet set giver et indblik i indsatsens virke, udvikling og forløb.

Den anden større begrænsning ved designet er det lave antal borgerinterviews (8 interviews). Denne begrænsning skyldes de ressourcer, der er givet til evalueringen, som ikke gjorde det muligt at opnå flere interviews med borgere. Resultaterne om borgernes oplevelse skal derfor ses i lyset af omfanget af interviews. Her kan der sandsynligvis også være begrænsninger i det, at det typisk er de mindre sårbare borgere, der vælger, har mulighed for og kan overskue at deltage i et interview. Til gengæld er det vigtigt at påpege, at indsatsens målgruppe netop er sårbar, og at indsamlingen og adgangen til data kan være besværet med sårbare grupper. At få udsagn fra de otte, der har indvilliget i et interview, er derfor vigtige fund fra en målgruppe, hvis perspektiv er underbelyst i forskning. De indsamlede interviews med denne sårbare gruppe bør derfor betragtes som væsentlige, ikke mindst fordi de giver en stemme til sårbare målgrupper. Resultaterne beskriver målgruppens oplevelse med indsatsen og giver vigtige anvisninger til, hvordan fremtidigt arbejde på det voldsfaglige område kan organiseres og udvikles.

En tredje begrænsning ved evalueringen er, at evalueringen er foretaget, mens indsatsen blev udviklet. Som vi beskriver i rapportens analyser, udtrykte aktørerne på tidspunktet for sidste interviewrunde, at arbejdet med modellen ikke fuldt var i drift.

Dette resulterer i, at det meste er det indsamlede data også blev foretaget, mens modellen og projektet var i udvikling og derfor beskriver denne udvikling og tilpasning. Evalueringen kan derfor kun delvis konkludere på modellen i fuld drift. Spørgeskemadata inkluderer ikke de sidste 4 måneder af projektperioden, da dataene blev indsamlet pr. 1. september 2024. Forløbsdiagrammet (Figur 2.1) tager udgangspunkt i tal modtaget fra LUV og Københavns Politi, som inkluderer projektperioden til og med september 2024. DMV fortæller, at der er blevet henvist og opstartet flere borgere i forløb, siden vi modtog opgørelserne fra LUV og politiet og afsluttede evalueringsaktiviteterne.

5.3 Opsummering

VUV-modellen har vist sig at være et meningsfuldt og kvalificeret tilbud til tidlig opsporing og hurtig hjælp til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer. Samarbejde mellem voldsfaglige organisationer, kommune og politi fremhæves som en stor styrke med videre potentiale, men det kræver et større fokus på opkvalificering og opsporing i kommunerne. Borgerne fortæller, at de får meget ud af de fem samtaler, herunder en bedre forståelse og erkendelse af volden samt mere viden om vold og dennes mekanismer. Overordnet peger evalueringen på, at VUV bidrager til det langsigtede politiske mål om tidlig og forebyggende indsats mod vold i nære relationer. VUV-modellen kan dog videreudvikles med fx mere fleksible forløb og fokus på de målgrupper, som modellen har haft sværest ved at nå, herunder børn, voldsudøvere, borgere, som ikke taler dansk, LGBTQ+-borgere og voldsudsatte mænd.

Dokumentation

6 Metode og data

I dette kapitel vil vi uddybe datagrundlaget og de metodiske tilgange, som de analytiske kapitler bygger på, dvs. Kapitel 2, 3 og 4. Dette inkluderer følgende:

- Spørgeskemaer
- Interviews med fagprofessionelle
- Fokusgruppe med ledere
- Interviews med borgere
- Forventet ressourceforbrug.

Spørgeskemaer er indsamlet løbende via fagprofessionelle i projektperioden, fra januar 2023 til 1. september 2024. Den kvalitative dataindsamling foregik over i to runder: 1) Interviews med alle aktører med fokus på implementering i efterår 2023, 2) interviews med fagprofessionelle med fokus på indsats og resultater, borgerinterviews og fokusgruppe med ledere i foråret 2024. Hertil indsamlede vi også forventet ressourceforbrug fra de involverede aktører i runde 2.

Forløbsdiagrammet i Kapitel 2 (Figur 2.1) bygger på opgørelser modtaget fra LUV og Københavns Politi fra projektperiodens start til og med september 2024.

I det følgende går vi i dybden med datagrundlaget og de anvendte metoder.

6.1 Spørgeskemaer

Vi har indsamlet data om borgere i VUV-forløb via to spørgeskemaer: *Baggrundsskemaet*, som borgerne har besvaret i begyndelsen af rådgivningsforløbet, og *Afslutningsskemaet*, som borgerne har besvaret ved afslutningen af forløbet. Spørgeskemaerne er udsendt via survey-værktøjet defgo, hvor borgerne ved første samtale i rådgivningsforløbet har fået et åbent link af rådgiveren til at udfylde baggrundsskemaet. Ligeledes har de ved den afsluttende samtale i rådgivningsforløbet fået et åbent link af rådgiveren til at udfylde afslutningsskemaet. Borgerne har udfyldt begge spørgeskemaer ved samtalen.

Baggrundsskemaet indeholder en række spørgsmål om borgernes karakteristika og deres oplevelser med vold. Resultaterne fra baggrundsskemaet belyser, hvad der karakteriserer de borgere, der er startet op i et rådgivningsforløb i VUV, og hvilke

erfaringer de har med vold. Baggrundsskemaet er analyseret deskriptivt med henblik på at vise, hvordan respondenterne fordeler sig i forhold til køn, børn, udsat/udøver og tidligere erfaringer med vold.

Afslutningsskemaet har en mere evaluerende karakter i forhold til VUV-forløbet. Resultaterne fra afslutningsskemaet beskriver, hvad borgerne har fået ud af forløbet, og hvor tilfredse de har været med det. Besvarelserne fra afslutningsskemaet er analyseret deskriptivt med henblik på at vise, hvad respondenterne har fået ud af forløbet, og hvor tilfredse de har været med det.

Vi har opnået 110 besvarelser på baggrundsskemaet og 58 besvarelser på afslutningsskemaet. Antallet af besvarelser på hvert spørgsmål er dog svingende for begge spørgeskemaer, da ikke alle respondenter har besvaret alle spørgsmål i skemaet. Forskellen mellem antallet af besvarelser på baggrundsskemaet og afslutningsskemaet kan forklares ved, at ikke alle borgerne havde afsluttet rådgivningsforløbet på det tidspunkt, dataindsamlingen stoppede (september 2024). Derfor vil en del af borgerne, der har udfyldt baggrundsskemaet, ikke have udfyldt afslutningsskemaet endnu. Derudover kan der være borgere, der er startet i et rådgivningsforløb i VUV og dermed har udfyldt baggrundsskemaet, men ikke er fortsat i forløbet og derfor ikke har udfyldt afslutningsskemaet. Der kan også være andre barrierer for at udfylde afslutningsskemaet såsom afslag fra borgerne og lignende.

Da antallet af besvarelser af begge spørgeskemaer er forholdsvis begrænset, er det også vigtigt at pointere, at resultaterne fra spørgeskemaerne ikke skal læses uafhængigt af de kvalitative fund. Spørgeskemabesvarelserne er derimod tænkt som et supplement til de kvalitative analyser. Derudover vidner antallet af besvarelser på baggrundsskemaet (110) i forhold til antallet af henviste borgere til et rådgivningsforløb i VUV (169 jf. LUV's og politiets opgørelser) om, at det muligvis ikke er alle borgere, der udfylder skemaet ved opstart, eller ikke alle, der bliver henvist, der ender med at starte op i et forløb. VIVE har ikke haft direkte kontakt med borgerne i forbindelse med indsamling af spørgeskemadata, og derfor har denne del af dataindsamlingen været afhængig af rådgiverne i organisationerne. Dette har vi vurderet, har været det mest hensigtsmæssige borgernes situation taget i betragtning, men det har samtidig ikke været muligt for os at følge op på de enkeltes borgers besvarelser.

6.2 Kvalitative interviews

I projektperioden er der gennemført i alt 14 interviews med aktører/fagprofessionelle, en fokusgruppe med ledere og otte interviews med borgere. De kvalitative interviews havde til formål at undersøge implementeringen af indsatsen og

samarbejdet mellem aktørerne i runde 1 og afdække resultaterne og arbejdet med selve den professionelle del af indsatsen i runde 2. I Tabel 6.1 er der en oversigt over den samlede fordeling af interviews.

Tabel 6.1 Kvalitative interviews over to runder

Interviewpersoner	Interviewtype	Antal interview	Antal inter- viewpersoner
RUNDE 1			
Projektleder og leder (DMV)	Gruppeinterview	1	2
Organisationer (LUV, LOKK, Mødrehjælpen, Mandecenteret)	Gruppeinterview	3	9
Kommuner	Gruppeinterview	2	7
Politi	Gruppeinterview	1	2
I alt		7	20
RUNDE 2			
Projektleder (DMV)	Enkeltinterview	1	1
Fagprofessionelle (organisationer, kommuner og politi)	Enkeltinterview og gruppeinterview	6 enkeltinterview og 1 gruppeinterview	8
Borgere	Enkeltinterview	8	8
Ledere	Fokusgruppe	1	9
I alt		17	26

Kilde: VIVE.

Fagprofessionelle dækker over socialrådgivere og sagsbehandlere (kommuner), socialrådgivere og psykologer (voldsfaglige organisationer) og screeningsmedarbejdere i et specialiseret team med fokus på opsporing og forebyggelse af vold i nære relationer (politi).

De citater, der indgår i rapporten på baggrund af de gennemførte kvalitative interviews, er blevet gennemgået for genkendelighed. De genkendelige detaljer ved udtalelserne, fx borgerhistorier, er blevet ændret på en måde, så borgerne ikke længere kan genkendes. Alle borgere er tildelt pseudonymer. Ingen fagprofessionelle fremgår ved navn, men blot med runde og voldsfaglig organisation, kommune eller politi. Vi har desuden valgt at afstå fra at referere til konkrete kommuner ved citater for at sikre, at de fagprofessionelle ikke kan henføres direkte til en bestemt kommune.

I det nedenstående vil vi beskrive de to runder og de tilhørende metodiske fremgangsmåder, som datagrundlaget for evalueringens kvalitative analyser bygger på.

6.2.1 RUNDE 1 – Gruppeinterviews med aktørerne

De kvalitative interviews i runde 1 blev gennemført i efteråret 2023 som gruppeinterview. Interviewene havde til hensigt at afdække den igangværende implementeringsproces af indsatsen VUV og det samarbejde, der var ved at blive etableret mellem de voldsfaglige organisationer, kommunerne og politikredsen.

De syv interviews var gruppeinterviews og repræsenterede både ledere og fagprofessionelle, der arbejdede direkte med borgerne. Interviewene blev afholdt fysisk. Rekrutteringen sigtede efter en fordeling af både ledere og fagprofessionelle for at opnå en bredere indsigt i implementeringsarbejdet, både det ledelsesmæssige niveau og i borgerkontakten. Informeret samtykke blev indsamlet mundtligt ved alle interviews, og en oplysningskrivelse om behandling af persondata blev sendt til orientering forud for det enkelte interview. Interviewene blev optaget på diktafon, og detaljerede referater blev udskrevet af alle interviews efterfølgende. De anvendte citater i rapporten fra denne runde er blevet transskriberet fra lydoptagelserne.

Alle interviews er semistrukturerede med udgangspunkt i en interviewguide, som sætter fokus på følgende grundlæggende temaer:

- Erfaringer med VUV-modellen indtil videre, med fokus på implementering og foreløbige resultater
- De enkelte elementer i indsatsen (opsporing, indsats, opfølgning)
- Opkvalificering
- Målgruppen
- Ressourceforbrug.

Interviewguiden følger disse overordnede temaer og opbygning, men er blevet tilpasset til de voldsfaglige organisationer, kommune og politi samt projektleder og leder i DMV.

6.2.2 RUNDE 2 – Interviews med fagprofessionelle og borgere samt fokusgruppe med ledere

Der er gennemført otte interviews med fagprofessionelle, inkl. projektleder, otte borgerinterviews og en fokusgruppe med ledere af de involverede aktører. Disse interviews blev gennemført i anden runde i løbet af foråret 2024.

Interviews med fagprofessionelle

Interviews med de fagprofessionelle havde til formål at komme tæt på mødet med borgerne og det faglige arbejde med dem. Her var fokus på at få indsigt i de professionelle faglige erfaringer med at arbejde med modellen ved brug af konkrete eksempler og oplevelser med arbejdet. Interviewene byggede desuden på viden indsamlet i første runde interview, fx blev der fulgt op på noget af det arbejde, der blev fortalt om i runde 1, eller nogle af de pointer, der var nævnt i forhold til fx samarbejdet på tværs i runde 1.

Alle interviews var semistrukturerede og tilpasset til aktøren, dvs. de voldsfaglige organisationer, politiet og kommunerne. Informeret samtykke blev indhentet mundtligt i begyndelsen af interviewet og en oplysningsskrivelse om behandling af persondata blev tilsendt deltagerne forud for interviewet.

Følgende tematikker var grundlæggende for disse interviews:

- Introduktion inkl. faglig baggrund, forløb i indsatsen og målgruppebeskrivelse
- Modellen i praksis (opsparing, indsats, opfølgning)
- Opkvalificering
- Vurdering af projektet og betydning for borgerne
- Ressourceforbrug.

Interviewene blev foretaget fysisk og online, afhængigt af hvad interviewpersonen foretrak. Interviewene blev lydoptaget med diktafon og herefter skrevet ud som referater. De udvalgte citater til rapporten er udskrevet fuldt efterfølgende.

Fokusgruppe

Fokusgruppeinterviewet med ledere blev foretaget med henblik på at få indblik i det organisatoriske og projektlede niveau med arbejdet i indsatsen. Fokusgruppen blev gennemført i juni 2024 og havde til formål at samle repræsentanter fra ledelsesniveauet fra alle aktører. Alle de involverede aktører deltog, på nær én af kommunerne, som på dagen for fokusgruppen havde modtaget en akut sag og derfor meldte afbud.

Fokusgruppeinterviewet blev foretaget fysisk, optaget på diktafon, og et referat er blevet skrevet efterfølgende. De anvendte citater er transskriberet fuldt til brug i denne rapport. Alle deltagerne fik tilsendt en oplysningsskrivelse forud for interviewet, og informeret samtykke blev indhentet mundtligt ved selve interviewet.

Fokusset for interviewet var at indhente viden om aktørernes erfaringer med at implementere og arbejde med modellen, således at der kan skabes indblik i fremtidig implementering og brug af modellen. Fokusgruppen dækkede følgende tematikker:

- Implementering af modellen
- Resultaterne af VUV-modellen
- Arbejdet med modellen fremadrettet
- Ressourceforbrug.

Interviewguiden bygger oven på de tidligere interviews i runde 1 og interviews med professionelle i runde 2.

Interviews med borgere

Enkeltinterviews med borgere havde til formål at få indsigt i borgerperspektivet på at deltage i rådgivningsforløbet. Informeret samtykke blev indhentet i begyndelsen af interviewet, hvorefter diktafonen tændtes, og hele interviewet blev lydoptaget med samtykke fra borgeren.

Interviewene blev foretaget telefonisk og transskriberet fuldt. Genkendelige detaljer om interviewepersonerne er blevet fjernet og ændret i denne rapport for at sikre, at borgerne så vidt muligt ikke kan genkendes.

Interviewpersonerne blev rekrutteret gennem rådgiverne i de forskellige organisationer. De gav samtykke til at blive kontaktet til deres rådgiver, hvorefter VIVE henvendte sig til dem med henblik på at aftale et interview. Samtykke blev genforhandlet her, og VIVE sikrede sig, at borgerne var interesserede i at deltage i interviewet.

Interviewet var semistruktureret og gennemgik følgende tematikker:

- Opsporing
- Visitation
- Rådgivningsforløb
- Udbytte
- Overordnet om forløbet og fremadrettet.

Interviewene varede mellem 25 minutter og 57 minutter, i gennemsnit 43 minutter. De interviewede var seks kvinder og to mænd.

Da interviewene blev gennemført telefonisk, kan der her tilføjes nogle metodiske refleksioner. Telefoniske interviews kan medbringe mangel på nonverbal kommunikation, som kan være medvirkende til en begrænset gensidig forståelse af hinanden i interaktionen (Irvine, Drew & Sainsbury, 2013). Telefoniske interviews kan dog også have flere fordele såsom en komfortabel distance til interviewer, som kan bidrage til, at særligt sårbare interviewpersoner har nemmere ved at åbne op over for interviewer, da de netop ikke skal forholde sig til en interviewers nonverbale interaktioner (Irvine, Drew & Sainsbury, 2013; Sturges & Hanrahan, 2004). Dette kan bidrage til at opbygge tillid mellem interviewperson og interviewer (rapport). I dette studie oplevede vi, at borgerne generelt var åbne og ikke oplevede den telefoniske forbindelse i stedet for et ansigt-til-ansigt-interview som hæmmende for interaktionen.

6.3 Forventet ressourceforbrug

Det forventede ressourceforbrug er gennemført ved dels 1) skemaer indsamlet fra aktørerne og dels 2) kvalitative beskrivelser og vurderinger fra organisationer, kommuner og politi i de kvalitative interviews.

Skemaerne over aktørernes forventede ressourceforbrug blev indsamlet i juni 2024 med henblik på at få indsigt i, hvilke nøglemedarbejdere aktørerne vurderede, havde været involveret i projektperioden, og hvordan deres arbejde i indsatsen fordelte sig over 1 uge på forskellige aktiviteter. Formålet med skemaet var at give et bud på, hvad det vil kræve af en lignende organisation, kommune og politikreds at give sig i kast med indsatsen. Vi indsamlede skemaer fra i alt fire organisationer, tre kommuner og en politikreds.

Skemaet inkluderede også mulighed for kvalitative bemærkninger, såsom beskrivelser af, hvad der dækker 'anden medarbejdertype' og kategorien 'Andet', samt yderligere oplysninger om ressourcer og medarbejdere, som ikke kan inkluderes som nøglemedarbejdere.

I Tabel 6.2 giver vi et eksempel på et skema over forventet ressourceforbrug:

Tabel 6.2 Eksempel på skema over forventet ressourceforbrug

Medarbejdertype*	Antal	Samlet allokering pr. uge i hele, halve eller kvarte stillinger**	1. Opstart, mødeaktivitet og intern koordinering	2. Opkvalificering	3. Rådgivning/ henvisning/ screening	4. Projektledelse og administration	5. Andet
EKSEMPEL Psykolog	2	Halv stilling	10%	20%	40%	30%	0%
Leder	1	Kvart stilling	20%			30%	50%
Socialrådgiver	4	Hel stilling	10%	20%	70%		
Anden medarbejdertype	1	Kvart stilling					100%

Note: Notér, at dette skema er et eksempel og ikke repræsenterer en af aktørerne. Dette er gjort med henblik på at bevare fortroligheden.

Kilde: VIVE.

De kvalitative vurderinger indgik som en del af interviewguiden i både runde 1 og 2 i interviews med fagprofessionelle og ledere. Her spurgte vi ind til deres vurderinger af, hvorvidt de tildelte ressourcer var i overensstemmelse med de timer og den tid, der var allokeret, hvor der har manglet ressourcer og lignende. Denne del af interviewet tog 5-10 minutter.

Data var begrænsede af, at der ikke eksisterede tidsregistreringer af anvendt tid på projektet i løbet af projektperioden hos de forskellige aktører. Det har derfor ikke været muligt at komme tættere på en konkret angivelse af ressourceforbruget.

Litteratur

- Arroyo, K., Lundahl, B., Butters, R., Vanderloo, M. & Wood, D.S. (2017). Short-term interventions for survivors of intimate partner violence: A systematic review and meta-analysis. *Trauma, Violence & Abuse*, 18(2), 155-171.
- Childress, S., Shrestha, N., Anekwe, K., Small, E. & McKay, M. (2022). Barriers to help-seeking for domestic violence in Kyrgyzstan: Perspectives of criminal justice, social, health and educational professionals. *Global Social Welfare*, 9(3), 179-192.
- Christensen, T.K. (2024). Husspektakler og familietragedier: Sproglig sløring af agens og ansvar i sager om partnervold og partnerdrab. I Baumbach, T., Minke, L.K. & Søberg, T. (red.): *Partnervold og partnerdrab: Samfundets blinde vinkel*. København: Djøf Forlag.
- Deen, L., Johansen, K.B.H., Møller, S.P. & Larsen, B. (2018). *Vold og seksuelle krænkelse: En afdækning af omfang og udvikling af fysisk vold og seksuelle overgreb og omfang af seksuelle krænkelse samt en analyse af erfaringer med digitale seksuelle krænkelse*. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU.
- Egeland, B., Sroufe, L.A. & Erickson, M. (1983). The developmental consequence of different patterns of maltreatment. *Child Abuse & Neglect*, 7(4), 459-469.
- Fiorentino, V., Romakkaniemi, M., Harrikari, T., Saraniemi, S. & Tiitinen, L. (2023). Towards digitally mediated social work – the impact of the COVID-19 pandemic on encountering clients in social work. *Qualitative Social Work*, 22(3), 448–464.
- Hansen, S.B. & Pedersen, M.L. (2022). *Anmeldelsestilbøjelighed i sager om vold og seksualforbrydelser: En undersøgelse af omfanget og årsager til at borgere undlader at anmelde kriminalitet*. København: Justitsministeriet.
- Irvine, A., Drew, P. & Sainsbury, R. (2013). 'Am I not answering your questions properly?' Clarification, adequacy and responsiveness in semi-structured telephone and face-to-face interviews". *Qualitative Research*, 13(1), 87-106.
- Jaffe, P.G., Hurley, D.J. & Wolfe, D. (1990). Children's observations of violence: I. Critical issues in child development and intervention planning. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 35(6), 466-470.
- Leisenring, A. (2012). Victims' perceptions of police response to intimate partner violence. *Journal of Police Crisis Negotiations*, 12(2), 146-164.

- Madsen, L.N. & Mikkelsen, N.E. (2024). Unpacking police endorsement of myths surrounding intimate partner violence against women: Formation and implications. *Violence Against Women*, 30(8), 1959-1983.
- Minister for Ligestilling & Udenrigsministeriet (2019). *Handlingsplan til bekæmpelse af psykisk og fysisk vold i nære relationer: Udenrigsministeriet 2019-2022*. København: Udenrigsministeriet.
- Møller, A.Z., Andersen, S. & Pedersen, S.H. (2024). Begrib (og grib) volden med "Magt og kontrolhjulet" og "Voldsspiralen". I Baumbach, T., Minke, L.K. & Søberg, T. (red.): *Partnervold og partnerdrab: Samfundets blinde vinkel*. København: Djøf Forlag.
- Oldrup, H., Kjær, S. & Weih, N. (2019). *Partnervold – kommunernes praksis og indsats*. Frederiksberg: Lev Uden Vold.
- Ottosen, M.H. & Henze-Pedersen, S. (2021). *Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn: En vidensopsamling*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Ottosen, M.H. & Østergaard, S.V. (2022). *Partnervold i Danmark 2020*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Pedersen, M.L., Okholm, M.M. & Balvig, F. (2024). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2023. Hovedtal*. København: Justitsministeriet.
- Reinicke, K. (2024). Partnervold set fra en samfundsfaglig og kønskulturel forklaringsramme. I Baumbach, T., Minke, L.K. & Søberg, T. (red.): *Partnervold og partnerdrab: Samfundets blinde vinkel*. København: Djøf Forlag.
- Socialstyrelsen (2015). *Interventionscenter ved partnervold: Beskrivende evaluering af et forsøgsprojekt*. Odense: Socialstyrelsen.
- Sturges, J.E. & Hanrahan, K.J. (2004). Comparing telephone and face-to-face qualitative interviewing: A research note. *Qualitative Research*, 4(1), 107-118.
- Sørensen, B.W. (2024). Rodfæstede myter om partnervold i Danmark. I Baumbach, T., Minke, L.K. & Søberg, T. (red.): *Partnervold og partnerdrab: Samfundets blinde vinkel*. København: Djøf Forlag.

VIVÉ